

FORSLAG ETTER HØRING – FISKERITILLATELSER, KVOTETAK OG FORDELING AV STRUKTURGEVINST

Innhold

1. INNLEDNING.....	4
2. OVERGANG FRA SPESIELLE TILLATELSER OG DELTAGERADGANGER TIL FELLES FISKERITILLATELSE.....	6
2.1 Innføring av felles fiskeritillatelse	6
2.1.1 Høringssvar	7
2.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	7
2.2 Driftskrav	8
2.2.1 Høringssvar	9
2.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	10
2.3 Leiefartøy.....	11
2.3.1 Høringssvar	11
2.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	12
2.4 Sel og hvalfangsttillatelse.....	12
2.4.1 Høringssvar	13
2.4.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	14
2.5 Oppheving av unntaksbestemmelser i deltakerforskriften	14
2.5.1 Høringssvar	15
2.5.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	15
2.6 Navngiving av tillatelser	16
2.6.1. Høringssvar	17
2.6.2. Fiskeridirektoratets vurdering.....	18
3. DELTAKELSE I ÅPEN GRUPPE.....	18
3.1 Forslag om oppheving av åpen gruppe for fiske etter reker ved Grønland.....	18
3.1.1 Høringssvar	19
3.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering.....	19
4. ENDRINGER I STRUKTURKVOTEORDNINGENE	20
4.1 Oppheving av unntak fra nedre grense på hjemmelslengde for deltakelse i strukturkvoteordningen i kystfiskeflåten	20

4.1.1 Høringssvar	20
4.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering	21
4.2 Endring av kvotetak i kystfiskeflåten	21
4.2.1 Høringssvar	21
4.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering	23
4.3 Strukturering av utskiftningstillatelser	23
4.3.1 Høringssvar	24
4.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering	24
5. FORDELING AV STRUKTURGEVINST	25
5.1 Innføring av strukturgevinstkvotefaktorer	25
5.1.1 Høringssvar	25
5.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering	28
5.2 Fordeling av strukturgevinst ved avkortning	28
5.2.1 Høringssvar	29
5.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering	31
5.3 Fordeling av strukturgevinst til opprinnelig gruppe	32
5.3.1 Høringssvar	33
5.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering	34
5.4 Omvendt strukturering	35
5.4.1 Høringssvar	35
5.4.2 Fiskeridirektoratets vurdering	36
5.5 Fordeling av strukturgevinst til «gamle» rekrutteringskvoter	37
5.5.1 Høringssvar	38
5.5.2 Fiskeridirektoratets vurdering	39
5.6 Kvotetak og eierkonsentrasjon	41
5.6.1 Høringssvar	42
5.6.2 Fiskeridirektoratets vurdering	45
6. ANDRE FORSLAG	47
6.1 Forslag om å oppheve kondemneringskravet ved sammenslåing av reketrålltillatelser samt redusere avkortningen i konsesjonskapasitet	47
6.1.1 Høringssvar	47
6.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering	48

7. GENERELLE KOMMENTARER TIL HØRINGEN	49
7.1 Høringssvar	49
7.2 Fiskeridirektoratets vurdering	51
8. KOMMENTARER TIL FORSKRIFTENE	53
8.1 Forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpen gruppe	53
8.1.1 Forholdet til annet regelverk	53
8.1.2 § 2 Definisjoner	54
8.1.3 § 3 Krav om fiskeritillatelse	57
8.1.4 § 5 Generelle kriterier for tildeling av fiskeritillatelse	59
8.1.5 § 6 Særlige krav for tildeling av fiskeritillatelser i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy	60
8.1.6 § 7 Forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse	64
8.1.7 §§ 9 og 10 Leiefartøy	65
8.1.8 § 11 Tilordning av kvotefaktorer	67
8.1.9 Eierkonsentrasjonsbestemmelsene i §§ 15, 16, 18, 21, 32 og 34	69
8.1.10 §§ 22 og 26 Salg av fartøy og flytting av driftsgrunnlag	70
8.1.11 §§ 23 og 27 Regler om utskiftning	72
8.1.12 Tillatelsesbestemmelsene i kapittel 2	73
8.1.13 § 46 Snøkrabbetillatelse	75
8.1.14 §§ 55 og 74 Leppefisk	76
8.1.15 Røddåtetillatelsene, herunder § 57	77
8.1.16 §§ 58 og 59 Hval- og seltillatelser	78
8.1.17 § 77 Tilbakekall ved passivitet	80
8.2 Forskrift om spesielle kvoteordninger og fordeling av strukturegevinst	82
8.2.1 § 2 Formål	82
8.2.2 § 3 Definisjoner	83
8.2.3 §§ 4 og 5 Hvilke fartøy og fiskeslag ordningen omfatter	87
8.2.4 § 7 Vilkår for tildeling av strukturkvotefaktorer	90
8.2.5 § 23 Fordeling av strukturegevinst ved avkortning	92
8.2.6 § 25 Unntak fra bestemmelser om kvotetak og eierkonsentrasjon	93
8.2.7 §§ 50 og 51 Sammenslåing av rekestråltillatelser	94

9. FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM FISKERITILLATELSER OG DELTAKELSE I ÅPNE FISKERIER.....	95
10. FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM SPESIELLE KVOTEORDNINGER OG STRUKTURGEVINST	124

1. INNLEDNING

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets brev av 16. oktober 2025 og 3. mars 2026 med bestilling av utarbeidelse av høringsnotat om overgang til fiskeritillatelser, fordeling av strukturgevinst mv.

Høringsnotatet følger opp deler av Meld.St.32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping (kvotemelding 1)*, som Stortinget tidligere har sluttet seg til. Dette gjelder overgangen fra spesielle tillatelser og årlige deltageradganger til fiskeritillatelser. Høringsnotatet følger også opp deler av Meld. St. 7 (2023-2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling (kvotemelding 2)*. Dette gjelder fordeling av strukturgevinst etter at tidsbegrensede strukturkvoter i kyst- og havfiskeflåten utløper, de første fra 1. januar 2027. I stortingsvedtak 592 (2023-2024) om fordeling av strukturgevinst skal strukturgevinsten som oppstår når tidsbegrensede strukturkvoter utløper fordeles «med full effekt på grunnkvoter og halv effekt til gjenværende strukturkvoter (modell x) etter opprinnelig hjemmelslengde.».

Øvrige stortingsvedtak fra behandlingen av kvotemelding 2 skal følges opp i egne prosesser. Dette innebærer at stortingsvedtak 586, 587 og 588 (2023-2024) om innføring av eierkonsentrasjonsregler i kystfiskeflåten, stortingsvedtak 589 (2023-2024) om leiefartøyordningen og stortingsvedtak 591 (2023-2024) om vurdering av innretningen på strukturkvoteordningen ikke skulle problematiseres i høringsnotatet. Heller ikke innføring av faste kvotefaktorer, jf kvotemelding 1, skal høres i denne omgang.

I forbindelse med høringen har Fiskeridirektoratet utarbeidet en ny forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Denne forskriften skal erstatte følgende to forskrifter:

- forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften)
- forskrift av 19. desember 2025 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2026 (deltakerforskriften)

Utarbeidelse av ny forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier skal skje i samsvar med aktuelle endringer i deltakerloven av 26. mars 1999 nr. 15, som ble vedtatt 5. mars 2021¹.

Gjeldende regelverk for strukturkvoteordningene skal i hovedsak videreføres med noen få unntak, se kapittel 5 nedenfor. Fiskeridirektoratet har imidlertid foreslått å slå sammen strukturkvoteforskriftene for hav- og kystfiskeflåten til en felles forskrift om spesielle kvoteordninger og fordeling av strukturgevinst. Denne forskriften skal erstatte følgende to forskrifter:

- forskrift 7. november 2003 nr. 1309 om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten
- forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv for havfiskeflåten.

Hjemmel for forskrift om spesielle kvoteordninger og fordeling av strukturgevinst vil fremdeles være § 14 om spesielle kvoteordninger i lov 6. juni 2008 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova). Dette er en følge av at ny § 15 om kvotefaktorer i lov av 16. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven), ikke skal iverksettes foreløpig.

Høringsnotat om fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst ble sendt på høring 26. mars 2026 med høringsfrist 26. juni 2026.

Fiskeridirektoratet har mottatt høringssvar fra følgende innen fristen:

Høringsinstans
Advokatforeningen
Alenmar AS
Austevoll kommune
Bivdu
Bø Kystfiskarlag
Det norske maskinistforbund
Engenes Fiskeriselskap AS og Bluewild Ocean II AS
Finnmark fylkeskommune
Finnmark SV
Fiskebåt
Forbundet Styrke
Gamvik kommune
Havforskningsinstituttet
Dan Arne Krøyseth
Kystens tankesmie
Landsorganisasjonen i Norge
Tor Inge Larsen
Nergård

¹ [Lov om endringer i deltakerloven og havressurslova \(endringer i kvotesystemet\) - Lovdata](#)

Nord Sildfiskarlag
Nordnes AS og Solskjær AS (seitrålgruppen)
Nordland Fylkeskommune
Norges Fiskarlag
Norges Kystfiskarlag
Norges Småkvalfangerlag
Pelagisk forening
Sametinget
Sands Advokatfirma
Senja kommune
Sjømat Norge
Sjømatbedriftene
Øst-Finnmarkrådet, Vest-Finnmarkrådet, Nord-Troms-rådet

Under det enkelte høringspunkt vil vi ta med utdrag fra de høringssvar vi anser relevante. Alle mottatte høringssvar innen fristen vil imidlertid oversendes departementet.

Nord Fiskarlag og Sør-Norges Fiskarlag er organisasjonsmessig underlagt Norges Fiskarlag og har stilet sitt høringssvar til dem. De er derfor ikke med på listen over som egen høringsinstans. Selv om Fiskebåt organisasjonsmessig fortsatt er en del av Fiskarlaget så har de vedtatt å melde seg ut.

Fiskeridirektoratet har frist til 11. september 2026 med å sende endelig forslag etter høring til departementet.

2. OVERGANG FRA SPESIELLE TILLATELSER OG DELTAGERADGANGER TIL FELLES FISKERITILLATELSE

2.1 Innføring av felles fiskeritillatelse

I samsvar med Nærings- og fiskeridepartementets bestilling har Fiskeridirektoratet foreslått innføring av felles fiskeritillatelse til erstatning for spesielle tillatelser etter konsesjonsforskriften og årlige deltageradganger etter deltakerforskriften. Endringen innebærer blant annet at de årlige deltageradgangene vil få samme rettslige innhold som de någjeldende spesielle tillatelsene, herunder at de blir tidsuavgrensede. Det innebærer videre at dersom villkårene for fiskeritillatelsen ikke er oppfylt, for eksempel krav om manntallsføring for fiskeritillatelser i kystfiskeflåten, så må det fattes vedtak om tilbakekall av tillatelsen.

2.1.1 Høringssvar

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget. Både Norges Fiskarlag, Fiskebåt, Sjømat Norge, Sjømatbedriftene, Advokatforeningen, Bivdu og Havforskningsinstituttet er positive til forslaget.

Norges Fiskarlag mener imidlertid at «*det må tydeliggjøres hvorvidt de årlige adgangskriteriene bare skal vurderes ved første gangs konvertering til fiskeritillatelse, eller om de fortsatt må være oppfylt løpende. Det fremstår nærliggende å anta at de historiske kvalifikasjonskravene vurderes ved konverteringen, mens krav som manntallsføring, fartøyregistrering og egnethet mv. må være oppfylt fortløpende og at deltakervilkårene er på årlig høring i næringen.*»

Bivdu er prinsipielt uenig i dagens konsesjoner og deltageradganger som ikke hensyntar sjøsamisk fiske, men ser hensikten og behovet i et nytt og mer effektivt og oversiktlig system for fiskeritillatelser. Imidlertid må forenklingen av regelverket ikke føre til økt privatisering av fellesskapets ressurser eller styrke oppfatningen av at kvoter representerer private eiendomsrettigheter.

Norges Kystfiskarlag og Finnmark fylkeskommune er imot at årlige deltageradganger omgjøres til fiskeritillatelser.

Norges Kystfiskarlag har uttalt følgende:

«*Norges Kystfiskarlag er kritisk til at årlige deltakeradganger erstattes av tidsavgrensede fiskeritillatelser. Vi ser dette som en ytterligere privatisering av fellesskapets ressurser. En tillatelse som tildeles uten tidsbegrensning vil i større grad kunne anses som en form for privat eierskap til kvotegrunnlaget enn det en årlig deltakeradgang gjør i dag, og den bidrar til å sementere dagens fordeling. Vi er bekymret for at endringen vil svekke myndighetenes handlingsrom til å gjøre framtidige endringer og prioriteringer i kvotesystemet. Årlige deltakeradganger gir i prinsippet en mulighet til å justere vilkårene fra år til år, mens en tidsavgrenset tillatelse i praksis vil måtte håndteres som en etablert rettighet, med tilhørende krav til forutberegnelighet, vern mot tilbakekall og potensielt erstatningsrettslige problemstillinger ved framtidige endringer. Vi ber Fiskeridirektoratet og departementet vurdere konsekvensene av endringen særskilt, herunder hvilken betydning overgangen kan få for muligheten til å gjennomføre framtidige endringer i kvotesystemet.*»

Finnmark fylkeskommune v/Fylkesutvalget tilrår ikke at årlige deltageradganger omgjøres til vanlige fiskeritillatelser. I den sammenheng vises det til at dette kan svekke rekruttering, geografisk spredning og råstoffgrunnlaget for landindustrien i Finnmark.

2.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Gjennomgangen av høringssvarene viser at de fleste som har uttalt seg om dette støtter overgangen fra spesielle tillatelser og årlige deltageradganger til fiskeritillatelser. Norges

Fiskarlag har bedt direktoratet om at det *“tydeliggjøres hvorvidt de årlige adgangskriteriene bare skal vurderes ved første gangs konvertering til fiskeritillatelse, eller om de fortsatt må være oppfylt løpende.”*

Overgangen er en omlegging av tillatelsessystemet på grunnlag av registrerte deltakeradganger, og ikke en ny tildeling hvor vilkårene for de eksisterende deltakeradgangene skal prøves på nytt. Krav om manntallsføring, egnethet osv. blir etter overgangen derfor vilkår som må være oppfylt fortløpende. Siden tillatelsene ikke lenger vil være årlige, vil det etter endringen ikke være naturlig at deltakervilkårene er på årlig høring. Hvis det er behov for endring i noen av vilkårene for de ulike tillatelsene vil dette kunne bli sendt på høring når behovet oppstår.

Når det gjelder Finnmark fylkeskommune sin bekymring om at endringen kan påvirke geografisk spredning negativt, så vil vi vise til at landsdelsbindingen fortsatt skal gjelde i de konvensjonelle kystfiskeriene som i dag. Det er vanskelig å forutse i hvilken grad endringen vil påvirke rekruttering negativt. Det er imidlertid grunn til å tro at endringen vil kunne påvirke verdien på tillatelsene i noen grad, noe som kan gjøre det vanskeligere å etablere seg i fiskeriene i kystfiskeflåten.

Vi opprettholder vårt forslag om innføring av felles fiskeritillatelse til erstatning for årlige deltageradganger etter deltakerforskriften og spesielle tillatelser etter konsesjonsforskriften. Dette vil innebære en forenkling og vil gi eiere som i dag eier fartøy med årlige deltageradganger bedre sikkerhet for driftsgrunnlaget.

2.2 Driftskrav

I konsesjonsforskriften § 1-4 er det knyttet et driftskrav ved salg av fartøy med spesiell tillatelse for fortsatt drift. Dette innebærer at fartøyet må ha deltatt i fiske i samsvar med den spesielle tillatelsen i et nærmere angitt tidsrom for at ny eier vil kunne tildeles slik tillatelse for fartøyet, enten ved salg av fartøyet til ny eier for fortsatt drift eller ved oppgivelse av fiskeritillatelsen. Kravet medfører at *«den som selger fartøyet eller oppgir tillatelsen har levert fangst i medhold av den aktuelle tillatelsen i løpet av inneværende kalenderår eller de to foregående»*. Bakgrunnen for driftskravet er å få trukket inaktive fartøy ut av fiske.

Vi forutsatte i høringen at driftskravet videreføres for hovedtillatelsene slik ordningen er i dag. Vi foreslo videre at bestemmelsen om at det kan gis dispensasjon fra driftskravet hvis en tildeling skjer i forbindelse med bruk av en strukturkvoteordning, opprettholdes.

Vi fant det i høringen videre naturlig at en ved overgangen til fiskeritillatelser fastsatte et driftskrav for årlige deltakeradganger som i dag regnes som hoveddriftsgrunnlag i kystfiskeflåten.

Driftskravet ble foreslått fastsatt for følgende fiskeritillatelser:

Torskestråltillatelse
Seistråltillatelse
Konvensjonell havtillatelse
Konvensjonell kysttillatelse nord
Pelagisk stråltillatelse
Ringnottillatelse
Nordsjøstråltillatelse
Makrell kysttillatelse garn/snøre
Makrell kysttillatelse not
Makrell kysttillatelse ringnot
NVG-sild kysttillatelse
Nordsjø-sild kysttillatelse
Nordsjø-sild kysttillatelse ringnot
Rekestråltillatelse nord
Rekestråltillatelse sør
Snøkrabbetillatelse

2.2.1 Høringssvar

De fleste av høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget. Dette gjelder Norges Kystfiskarlag, Sjømat Norge, Sjømatbedriftene, Finnmark Fylkeskommune, Gamvik kommune, Senja kommune, Øst-Finnmarkrådet/Vest-Finnmarkrådet/Nord-Tromslandet, Den norske maskinistforening, Seistrållgruppen og Advokatforeningen.

Norges Kystfiskarlag har blant annet vist til at *"Et reelt driftskrav er et viktig virkemiddel for å motvirke at fartøy driftes som «kvotebærere» — fartøy som i praksis aldri deltar i fiske, men som benyttes til å overføre kvoter mellom rederier. Slike fartøy bidrar verken til verdiskaping, sysselsetting eller råstoff til industrien, og deres tilstedeværelse svekker legitimiteten til kvotesystemet.»* De er imidlertid imot å gi mulighet for å dispensere fra driftskravet i forbindelse med strukturering og viser til at dette uthuler driftskravet.

Norges Fiskarlag, Fiskebåt, Pelagisk forening og Nord Sildfiskarlag går imidlertid imot å utvide driftskravet til nye grupper i kystfiskeflåten.

Norges Fiskarlag uttaler følgende:

Norges Fiskarlag fraråder å innføre et slikt driftskrav ved overgang til fiskeritillatelser da dette ikke ansees som hensiktsmessig i kystfiskeflåten. Fiskarlaget mener videre at driftskravet er lite formålstjenlig og at muligheten for tilbakekalling av tillatelser ved passivitet bør være tilstrekkelig for å sikre aktivitet på tildelte tillatelser. Dersom et slikt driftskrav innføres, mener Fiskarlaget at saken først må utredes nærmere og blant annet sees opp mot deltakervilkår knyttet til manntallsføring.

Fiskebåt uttaler følgende:

Fiskebåt mener prinsipielt at driftskravet er et uhensiktsmessig vilkår og at hjemmelen for tilbakekall av tillatelser ved passivitet bør være tilstrekkelig for å sikre aktivitet på

tildelte tillatelser. Fremfor å utvide driftskravet til nye grupper bør det heller vurderes å oppheve driftskravet. Fiskebåt viser videre til at det fortsatt vil være viktige forskjeller i deltakervilkårene avhengig av hvilken kategori tillatelsen tidligere tilhørte. I høringsnotatet pkt. 2.6 fremgår det blant annet at deltakervilkår knyttet til manntallsføring skal videreføres også etter overgangen fra årlig deltakeradgang til fiskeritillatelse. Uten en harmonisering også på dette punkt vil det å innføre et driftskrav representere en ekstra byrde for fartøygruppene som frem til nå ikke har hatt et slikt krav. Fiskebåt mener derfor at driftskravet uansett ikke bør utvides før man avviker deltakervilkår knyttet til manntallsføring.

Fiskebåt registrerer for øvrig at forskriftsforslaget § 77 legger opp til at tilbakekallsadgangen som frem til nå har vært avgrenset til å gjelde for spesielle tillatelser tilsynelatende vil omfatte alle fiskeritillatelser uten at dette er kommentert i høringsnotatet. Fiskebåt mener at spørsmålet bør utredes nærmere før man eventuelt utvider kravet til å gjelde for flere tillatelser.

Pelagisk forening uttaler følgende:

«Pelagisk Forening mener at forslaget om innføring av driftskrav for enkelte tillatelser i kyst, med bakgrunn i at man endrer fra årlige deltakeradganger til fiskeritillatelser, er en innstramming sett opp mot eksisterende regelverk. Pelagisk Forening støtter ikke dette. Pelagisk Forening ber om at dette forslaget fjernes og erstattes av et alternativ som er mer likt det som gjelder i dag.»

2.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Som nevnt over er flere av fiskeriorganisasjonene negative til å innføre et forslag om driftskrav i det omfanget som er foreslått. Det vises blant annet til at hjemmelen for tilbakekall av inaktive tillatelser bør være tilstrekkelig. Det vises også til at en slik innføring i så fall bør konsekvensutredes nærmere.

Bakgrunnen for forslaget er overgangen fra årlige deltakeradganger til tidsuavgrensede fiskeritillatelser i et nytt, felles tillatelsessystem. Driftskravet skal sikre at den aktuelle tillatelsen har vært benyttet før den kan danne grunnlag for tildeling til en ny fartøyeier eller flytting til et annet fartøy. Poenget med å ha et driftskrav er å trekke inaktive fartøy ut av fiske. Om enkelte sesonger slår feil pga. uvær eller dårlig tilgang på fisk, skal det mye til at dette skjer hver sesong.

Reglene om tilbakekall ved passivitet har ikke samme funksjon som driftskravet. Driftskravet er et vilkår ved søknad om tildeling av fiskeritillatelse ved overtakelse av fartøy for fortsatt drift eller flytting av driftsgrunnlag. Dersom kravet ikke er oppfylt, kan den omsøkte tildelingen ikke gjennomføres.

Tilbakekall ved passivitet gjelder derimot om en eksisterende fiskeritillatelse fortsatt skal bestå og forutsetter en egen vurdering og saksbehandling. At en tillatelse ikke er tilbakekalt, innebærer derfor ikke nødvendigvis at den bør kunne danne grunnlag for en ny tildeling etter § 5.

Fiskeridirektoratet tar imidlertid tilbakemeldingene til etterretning og foreslår å avvente å innføre et driftskrav for tillatelsesgrupper i kystfiskeflåten samt konvensjonell havfisketillatelse nå. Forskriftsteksten oppdateres tilsvarende. Det vil være naturlig å vurdere endring av driftskravet på nytt dersom utviklingen viser en økende grad av inaktive tillatelser etter overgangen til nytt system.

2.3 Leiefartøy

I konsesjonsforskriften § 1-7 er det fastsatt regler om adgang til å nytte leiefartøy ved forlis og havari, og ved kontrahering av nybygg (nybyggingsordningen) for spesielle tillatelser. Tilsvarende ordning gjelder for årlige deltakeradganger, jf. § 51 i deltakerforskriften.

Fiskeridirektoratet sendte forslag til endringer i leiefartøyordningen for nybygg mv. på høring 12. juni 2023. I forbindelse med kvotemelding 2 kom Regjeringen med følgende forslag til tiltak (s.22): *«Leiefartøyordningen for nybygg videreføres i sin nåværende utforming, og forvaltningen fører streng kontroll med at ordningen ikke misbrukes»*. Stortinget ba etter dette i sitt stortingsvedtak nr. 589 (2023-2024) om følgende: *«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ny vurdering av leiefartøyordningen med sikte på å gjøre den bedre og enklere av hensyn til utvikling og bygging av nye og mer miljøvennlige fartøy, herunder ta hensyn til ulike fartøyklasser»*. Som nevnt i bestillingen fra departementet skal ikke dette stortingsvedtaket følges opp i denne høringen. Forskriftsforslaget mht. leiefartøyordningen bygget derfor på gjeldende regler.

Vi foreslo imidlertid at det innføres to bestemmelser for leiefartøy; en som gjelder nybyggsordningen og en som gjelder for havari/forlis. Dette ville etter vår vurdering innebære en forenkling av regelverket og være mer brukervennlig for næringen.

2.3.1 Høringssvar

Alle høringsinstansene som har uttalt seg er positive til at regelverket om leiefartøy deles opp i to bestemmelser; en for leiefartøy ved forlis og havari og en for leiefartøy for nybygg. Det vises blant annet til at dette vil bidra til et enklere og mer brukervennlig regelverk. Norges Kystfiskarlag er imidlertid bekymret for at de to ordningene kan kombineres på måter som kan uthule regelverket. De understreker i den sammenheng at *«gjeldende krav om at omsøkt leiefartøy ikke skal ha fisket i henhold til annen leiefartøytillatelse i løpet av de siste to årene, må videreføres i en eller annen form. Dette kravet har vært en viktig sperre mot at enkelte fartøy systematisk benyttes som leiefartøy for ulike 3 rederier over tid, og det bidrar til å opprettholde koblingen mellom kvote og fartøy som Riksrevisjonen har påpekt som viktig.»*

Norges Fiskarlag og Fiskebåt har også enkelte merknader til selve forskriftsteksten. Dette kommenteres nærmere under kapittel 8.

2.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget om oppdeling av leiefartøybestemmelser i en for havari/forlis og en for nybygg. Vi tar til etterretning de kommentarer som er kommet om selve forskriftsteksten, se kapittel 8.

Vi viser ellers til at departementet den 8. april 2026 bestilte gjennomføring av ny høring av leiefartøyordningen for nybygg, med frist 22. januar 2027 til å levere et ferdig forslag etter en høringsprosess. I den sammenheng vises det til Stortingsvedtak 589 (2023-2024), jf. Innst. 264 S (2023-2024) kap. 2.3.4: hvor «*Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ny vurdering av leiefartøyordningen med sikte på å gjøre den bedre og enklere av hensyn til utvikling og bygging av nye og mer miljøvennlige fartøy, herunder ta hensyn til ulike fartøyklasser.*»

Det vil være naturlig at instruksen om leiefartøy oppdateres dersom de foreslåtte endringene gjennomføres.

2.4 Sel og hvalfangsttillatelse

Sel- og hvalfangsttillatelsene ble endret fra årlig deltakeradgang til spesiell tillatelse (konsesjon) fra 13. desember 2013. I den forbindelse ble gjeldende deltakervilkår som tidligere sto i reguleringsforskriftene overført til konsesjonsforskriften. Både selfangsttillatelsen og hvalfangsttillatelsen er årlige. Det er naturlig å vurdere om det er hensiktsmessig at disse fremdeles er årlige.

Bestemmelsen om at disse tillatelsene skal være årlige har i hovedsak sammenheng med at deltakelsen tidligere var regulert i de årlige reguleringsforskriftene.

Fiskeridirektoratet kan ikke se at det skal være nødvendig å søke om ny tillatelse hvert år. Erfaring viser at det stort sett er de samme som tildeles slik tillatelse hvert enkelt år. For reder vil en endring fra en årlig tillatelse til en tidsuavgrenset tillatelse gi større sikkerhet for fartøyets driftsgrunnlag. Det foreslås derfor å endre varigheten til tidsuavgrenset i likhet med det som gjelder for de øvrige fiskeritillatelsene.

Når det gjelder vilkårene for tildeling av hvalfangsttillatelse er dette nært knyttet opp til faglige og tekniske forutsetninger for å drive hvalfangst. Kravene om deltakelse på kurs, skyteprøve mv. er eksempler på dette. Det er videre i forskriften satt vilkår om prøvetaking av fangst og bestemmelse om stedfortreder. Vi foreslår at disse reglene utgår i den nye forskriften, men at det i stedet settes inn en bestemmelse om at Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere vilkår for deltakelse i fangsten, herunder vilkår om prøvetaking og opplæring. Det vil være naturlig at slike vilkår i stedet inngår i den årlige reguleringsforskriften.

Når det gjelder selfangsttillatelsen har vi som for hvalfangsttillatelsen foreslått å omgjøre også denne til en tidsuavgrenset tillatelse. På samme måte som for

bestemmelsen om hvalfangsttillatelse foreslår vi at Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere vilkår for deltakelse i fangsten, herunder vilkår om prøvetaking og opplæring.

2.4.1 Høringssvar

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om dette forslaget er positive til at sel- og hvaltillatelsen gjøres tidsuavgrenset. Det vises til at forslaget bidrar til forenkling og harmonisering av regelverket samtidig som aktørene gis større forutsigbarhet. Norges Småkvalfangerlag og LO går imidlertid imot forslaget.

Norges Småkvalfangerlag viser til følgende:

«Styret i Norges Småkvalfangerlag mener at den ordningen som ble vedtatt i 2013 der fartøyene ble gitt en spesiell tillatelse (konsesjon) har fungert utmerket. Fangerne kjenner godt til hvilke vilkår som er knyttet opp mot fangsten og hva som ellers må til for å kunne drive innenfor denne næringen. At en endring fra årlig tillatelse vil gi større sikkerhet for fartøyets driftsgrunnlag slik direktoratet mener kan en heller ikke se. Dette gjelder enten det er nye fartøy som søker seg inn i fangsten eller de som allerede er inne som fangstfartøy.

Styret kan ikke se at Fiskeridirektoratet har redegjort godt nok for hvilke andre konsekvenser som den foreslåtte endringen kan føre til. Det styret imidlertid ser er at en endring til tidsuavgrenset tillatelse vil føre til at det effektivt vil sette en stopper for at båteiere over 75 år kan delta i kvalfangst. Dette fordi deltakerkriteriene ved en ny ordning vil kreve manntallsføring på blad B. Som kjent er øvre aldersgrense 75 år for å kunne stå på blad B. Etter det overføres en til blad A. På grunn av utfordrende lønnsomhet i kvalfangstnæringen så er det svak rekruttering. Slik kvalfangstnæringen fremstår i dag er en derfor avhengig av at også den eldre garde bidrar til å opprettholde fangstintensiteten. Det betyr også båteiere over 75 år som står oppført på blad A må kunne delta i fangsten gitt at øvrige vilkår er til stede.

Et annet spørsmål som reiser seg, er at ved å omgjøre kvalfangsttillatelsen til en ordinær tidsuavgrenset tillatelse vil denne kunne bli gjenstand for omsetning på lik linje med andre tillatelser. Styret i Norges Småkvalfangerlag ser for seg at selv om det settes en del vilkår for å kunne drive kvalfangst vil omsettbare kvalfangsttillatelser kunne føre til uforutsette utfordringer. Med bakgrunn i det som fremkommer foran går styret i Norges Småkvalfangerlag imot at kvalfangsttillatelser (og selfangsttillatelser) blir omgjort til tidsuavgrensede fisketillatelser.»

LO er bekymret for at dersom sel- og hvalfangsttillatelsen blir tidsuavgrenset, så vil dette åpne for at tillatelsene blir salgsobjekt.

Advokatforeningen mener tidsuavgrensede tillatelser vil gi større forutsigbarhet og redusere administrasjonen knyttet til årlige søknader og risikoen for fristoversittelser. De peker samtidig på at etablering av åpne, tidsuavgrensede tillatelsesregimer kan medføre

økt vern mot senere inngrep til ugunst for tillatelseshavere som innretter seg over tid. Det vises i den sammenheng til erfaringene fra lukkingen av snøkrabbefisket. Det påpekes videre at deltakelsen har vært lav og varierende. Dersom det over tid tildeles tillatelser som ikke utnyttes, kan det skape usikkerhet om hvilke fartøy som faktisk deltar. Det vil også være uheldig om disse tillatelsene samles opp på fartøy som passive tillatelser.

2.4.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Småkvalfangerlaget er bekymret for at hvalfangere over 75 år ikke lenger vil kunne delta i hvalfangst når det etter endringen stilles vilkår om manntallsføring på blad B.

Fiskeridirektoratet vil vise til at kravet om manntallsføring på blad B ikke er noe nytt vilkår i forbindelse med denne høringen. Det samme vilkåret gjelder også etter dagens regelverk.

For å delta i hval- og selfangsten stilles det særskilte krav til kompetanse.

Fiskeridirektoratet avholder årlig kurs for nye selfangere, og kurs for nye hvalfangere ved behov. Det er gjennomført kurs for alle hvalfangere i 2024/2025. Vi ser ikke for oss at aktører som ikke er interessert og ikke har kompetanse til å drive slik fangst vil ønske å ha en slik tillatelse uten å aktivisere denne. Siden fangsten er så spesialisert, vil disse tillatelsene sannsynligvis ha begrenset verdi.

Når det gjelder Advokatforeningens bekymring om passive tillatelser vil vi følge med på utviklingen.

Fiskeridirektoratet mener en overgang fra årlig til tidsuavgrenset sel- og hvaltillatelse vil innebære en forenkling og vil også gi økt sikkerhet for driftsgrunnlaget. Vi opprettholder forslaget.

Kommentarer til forskriftsforslaget vurderes under kapittel 8.

2.5 Oppheving av unntaksbestemmelser i deltakerforskriften

Vi foreslo i høringen at følgende bestemmelser i deltakerforskriften burde oppheves:

- *§ 17 annet ledd i deltakerforskriften for 2026:* Etter denne bestemmelsen kan eier av fartøy større enn 13 meter største lengde, men mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, og som deltok i fiske med garn eller snøre i 2010 uten å være ført på blad B i fiskermanntallet, etter søknad gis adgang til å delta i fisket etter makrell med garn/snøre i lukket gruppe, uavhengig av vilkåret i første ledd bokstav b, dersom eier og høvedsmann er ført i fiskermanntallet (blad A). Av forenklingshensyn foreslo vi at denne bestemmelsen oppheves.
- *§ 30 tredje ledd i deltakerforskriften for 2026:* Etter denne bestemmelsen kan eier av fartøy mellom 28 og 33,50 meter største lengde som hadde tillatelse til å delta

i fiske etter NVG-sild i 1985, delta med fartøyet i lukket gruppe uavhengig av størrelsesvilkåret i første ledd (under 500 m³). Denne bestemmelsen baserer seg på historikk mer enn 40 år tilbake. Av forenklingshensyn foreslo vi at denne bestemmelsen oppheves.

- *§ 30 fjerde ledd i deltakerforskriften for 2026:* Etter denne bestemmelsen er det fastsatt et unntak fra kravet om manntallsføring på blad B for deltakelse i fisket etter NVG-sild i lukket gruppe. Unntaket gjelder den som hadde kystnottillatelse, ekstraordinær landnottillatelse i 1985 eller som deltok i fisket etter norsk vårgytende sild på kystfiskekvoten i 1985 eller tidligere. Det er tilstrekkelig om disse står på blad A i manntallet. Denne bestemmelsen baserer seg på historikk mer enn 40 år tilbake. Av forenklingshensyn foreslo vi at denne bestemmelsen oppheves.

2.5.1 Høringssvar

De høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget, under forutsetning av at bestemmelsene ikke lenger er i bruk. Dette gjelder blant annet Norges Fiskarlag, Fiskebåt, Pelagisk forening, Advokatforeningen.

2.5.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Unntaksbestemmelser basert på historikk så langt tilbake i tid som det her er snakk om, gjør saksbehandlingen mer krevende. Av forenklingshensyn opprettholdes forslag om å oppheve bestemmelsene.

2.6 Navngiving av tillatelser

Under kapittel 4.4 i høringsnotatet (tabell 4) foreslo vi følgende navn på fiskeritillatelsene etter overgang fra spesielle tillatelser og årlige deltageradganger:

Tabell 4 Overgang fra deltageradgang og konsesjon til fiskeritillatelse – nye navn

Beskrivelse i dagens deltakerforskrift (D) og konsesjonsforskrift (K)	Type	Redskap	Beskrivelse i ny forskrift
Bunnfisk fiskerier			
Torsketråltillatelse	K	Trål	Torsketråltillatelse
Seitråltillatelse	K	Trål	Seitråltillatelse
Tillatelse til å drive fiske etter sei med not	K	Not	Seinot havtillatelse
Torsk, hyse og sei mv. - hav (mv. arter er brosme, lange, blåkveite, uer og steinbit)	D	Konvensjonelle redskap	Konvensjonell havtillatelse
Avgrenset nordsjøtråltillatelse (arter som torsk, hyse, hvitting, sei mv. og sjøkreps)	K	Trål	Avgrenset nordsjøtråltillatelse
Torsk, hyse og sei nord for 62°N – kyst	D	Konvensjonelle redskap	Konvensjonell kysttillatelse nord
Fisket etter torsk sør for 62°N – kyst	D	Konvensjonelle redskap	Konvensjonell kysttillatelse sør
Seinot nord for 62°N - kyst	D	Not	Seinot kysttillatelse nord
Seinot sør for 62°N – kyst	D	Not	Seinot kysttillatelse sør
Pelagiske fiskerier			
Pelagisk tråltillatelse	K	<u>Trål</u> , men redskapsfleks ringnot	Pelagisk tråltillatelse
Ringnot	K	<u>Ringnot</u> , men redskapsfleks trål	Ringnottillatelse
Nordsjøtråltillatelse	K	<u>Trål</u> , men redskapsfleks ringnot	Nordsjøtråltillatelse
Makrelltråltillatelse	K	Trål	Makrelltråltillatelse
Tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål	K	Trål	NVG-sild tråltillatelse
Kolmuletråltillatelse	K	Trål	Kolmuletråltillatelse
Lodde-tråltillatelse	K	Trål	Lodde-tråltillatelse
Makrell – kyst	D	<u>Garn/snøre</u> , men redskapsfleks not, trål, snurrevad	Makrell kysttillatelse garn/snøre
		<u>Not</u> , men redskapsfleks garn/snøre, trål, snurrevad	Makrell kysttillatelse not
		<u>Små ringnotfartøy - SUK</u> , <u>ringnot</u> , men redskapsfleks trål, snurrevad	Makrell kysttillatelse ringnot
NVG-sild – kyst	D	Snurpenot, landnot eller snurrevad, trål	NVG-sild kysttillatelse
Nordsjø-sild – kyst	D	Snurpenot eller landnot, trål	Nordsjø-sild kysttillatelse
		Små ringnotfartøy – SUK, ringnot, trål	Nordsjø-sild kysttillatelse ringnot

Tabell 4 Overgang fra deltakeradgang og konsesjon til fiskeritillatelse – nye navn (fortsettelse)

Beskrivelse i dagens deltakerforskrift (D) og konsesjonsforskrift (K)	Type	Redskap	Beskrivelse i ny forskrift
Andre lukkede fiskerier			
Snøkrabbetillatelse	K	Teiner	Snøkrabbetillatelse
Avgrenset rødåtetillatelse kategori 1	K	Flytetrål	Avgrenset rødåtetillatelse kategori 1
Avgrenset rødåtetillatelse kategori 2	K	Flytetrål	Avgrenset rødåtetillatelse kategori 2
Vassildtråltillatelse	K	Trål	Vassildtråltillatelse
Reketråltillatelse nord for 62°N	K	Trål	Reketråltillatelse nord
Reker sør for 62°N – kyst	D	Trål	Reketråltillatelse sør
Reker Grønland	D	Trål	Reketråltillatelse Grønland
Brosme og lange	D	Line	Brosme- og langetillatelse
Leppefisk	D		Leppefiskstillatelse
Kongekrabbe	D	Teiner	Kongekrabbetillatelse
Annet			
Rødåtetillatelse	K	Flytetrål	Rødåtetillatelse
Hvalfangsttillatelse (vågehval)	K		Hvaltillatelse
Selfangsttillatelse	K		Seltillatelse

2.6.1. Høringssvar

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget. Det vises blant annet til at forslaget i stor grad er en videreføring av gjeldende bestemmelser. Pelagisk forening har noen kommentarer.

Pelagisk forening uttaler følgende:

Pelagisk Forening har ingen sterke meninger om foreslått navngiving på fiskeritillatelser etter sammenslåing av konsesjons- og deltakerforskriften, men hyppige endringer av navn på tillatelser er uheldig. Dagens begrepsbruk er godt innarbeidet gjennom langvarig bruk i næringen, i forvaltningen og i dagligtale. Foreningen vil særlig fremheve betydningen av klare og gjenkjennelige begreper for å ivareta rettssikkerheten. Når etablerte betegnelser endres uten tydelig behov, øker risikoen for misforståelser knyttet til vedtak, forskrifter og registreringer. Dette kan svekke tilliten til forvaltningen og gjøre det vanskeligere for aktørene å ivareta egne rettigheter.

Pelagisk Forening mener særlig at dette bør vurderes:

- *SUK som benevnelse beholdes, men det bør presiseres i forskriften hva dette står for. I tillegg bør benevnelsen ringnot tas ut av det nye navnet for «Nordsjøsild kysttillatelse ringnot» for ikke å skape misforståelser.*
- *Endring av navn på rødåtetråltiltelsene. Vi mener at rødåtetråltiltelsene bør fjerne «avgrenset» fra begge navnene og at benevnelsene kategori 1 og 2 fjernes. Vi foreslår at*

kategori 1 kalles Eierbegrenset rødåtetråltillatelse og at kategori 2 heter bare rødåtetråltillatelse. Samtidig mener vi at det som foreslås som rødåtetråltillatelse i § 57 heter åpen gruppe rødåtetråltillatelse.

2.6.2. Fiskeridirektoratets vurdering

Vi ser at Pelagisk forening ønsker å endre navn på noen av tillatelsene. Når det gjelder betegnelsen “SUK” betyr denne “snurper uten konsesjon”. Ved overgangen fra årlige deltageradganger til fiskeritillatelser vil denne betegnelsen være direkte feil i og med at fartøyet vil ha fiskeritillatelse (konsesjon). Pelagisk forening sine merknader kommenteres nærmere i kapittel 8.

Vi opprettholder vårt forslag til navngiving av tillatelsene.

3. DELTAKELSE I ÅPEN GRUPPE

3.1 Forslag om oppheving av åpen gruppe for fiske etter reker ved Grønland

Under kapittel 5.3.2 i høringsnotatet foreslo vi å oppheve åpen gruppe i fisket etter reker ved Grønland. Det ble vist til at det fra 2018 ble åpnet for at alle fartøy med reketråltillatelse kan delta i reketrålfisket ved Grønland gjennom etablering av en åpen gruppe (§ 40) i tillegg til den lukkede gruppen med deltakeradgang. Bakgrunnen for dette var ønske om økt aktivitet i området. Kvoten har de siste 10 årene variert mellom 1 000 tonn og 2 123 tonn.

Ved gjennomgang av fisket de 10 siste årene fant direktoratet at ingen fartøy hadde deltatt i perioden 2016 – 2021. I perioden 2022-2025 har mellom 2 og 5 fartøy deltatt. Kvoten ble fullt utnyttet både i 2024 og 2025. Årsaken til den manglende deltakelsen i årene 2016-2021 har vært dårlig tilgjengelighet av reker ved Øst-Grønland, og at det ikke har vært mulig for fartøyene å drive et lønnsomt rekefiske i dette området. Fisket har de siste årene vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten. Etter at fisket ble gjenopptatt har det vært forbeholdt fartøy som kan delta i lukket gruppe.

Dersom rekefisket ved Grønland også fremover bare skal forbeholdes lukket gruppe reiste vi spørsmål om det fortsatt er hensiktsmessig å opprettholde en lukket og en åpen gruppe i dette fiskeriet. Det ble vist til at kvoten er såpass lav at det kan bli vanskelig å drive lønnsomt hvis reketrålfisket i praksis skal være åpent for alle fartøy med reketråltillatelse. I 2026 har grønlandske myndigheter satt som betingelse at kun tre fartøy kan delta i fiskeriet samtidig.

3.1.1 Høringssvar

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget.

Norges Fiskarlag er positive til forslaget. Fiskarlaget mener at det ved behov må kunne åpnes for utvidet deltakelse for å fiske rekekvoten ved Grønland.

Fiskebåt påpeker at *«kapasiteten i gruppen er rikelig stor nok til å fiske rekekvotene som Norge tildeles ved Øst-Grønland. Kvoteutnyttelsen avhenger først og fremst av om det er drivverdige forekomster.*

Dette var også erfaringen i de årene fisket var åpent for fartøy i både åpen og lukket gruppe, men hvor ingen fartøy deltok på grunn av dårlig tilgjengelighet. Som direktoratet påpeker i høringsnotatet har det også kommet nye begrensninger på antall fartøy som kan delta i fisket samtidig, og det har som en konsekvens av dette blitt etablert en ny rulleringsordning for fartøyene med grønlandsrekestråltillatelse. Fiskebåt støtter på denne bakgrunn at den åpne gruppen for rekefisket ved Grønland oppheves.»

Norges Kystfiskarlag har ingen innvendinger mot forslaget. De forutsetter imidlertid at en eventuell opphevelse ikke gis prinsipiell betydning for vurderingen av åpne grupper i andre fiskerier, der situasjonen er en helt annen og hvor åpne grupper har en avgjørende funksjon som rekrutterings- og nedtrappingsarena.

Seitrålggruppen, Finnmark fylkeskommune og Den norske maskinistforening støtter ikke forslaget om å oppheve åpen gruppe i fisket etter reker ved Grønland.

Seitrålggruppen viser blant annet til at selv om det de 4 siste årene har vært god utnyttelse av rekekvoten så tilsier ikke det behov for eller noen grunn til å ekskludere rekestrålerne i åpen gruppe fra å delta i rekestrålfisket ved Grønland. Tvert imot vil opprettholdelse av en åpen gruppe være en garantist for at den norske rekekvoten ved Grønland blir fullt utnyttet.

Finnmark fylkeskommune v/Fylkesutvalget støtter ikke forslaget, men har ikke gitt en nærmere begrunnelse.

Den norske maskinistforening krever at åpen gruppe ikke oppheves, dette for å opprettholde historiske rettigheter i rekestrålfisket ved Grønland.

3.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Det er pr. i dag ikke åpnet for å delta i åpen gruppe i rekefisket ved Grønland. Så lenge det bare er fartøy med særskilt fiskeritillatelse for slikt fiske som har adgang til å delta, vil en bestemmelse om å få delta i åpen gruppe bare være en papirbestemmelse. En oppheving av åpen gruppe for deltakelse i fisket etter reker ved Grønland vil derfor etter

vårt syn innebære en forenkling av regelverket. Dersom det senere oppstår behov for å gjeninnføre åpen gruppe kan det tas opp på nytt.

Vi opprettholder forslaget.

4. ENDRINGER I STRUKTURKVOTEORDNINGENE

4.1 Oppheving av unntak fra nedre grense på hjemmelslengde for deltakelse i strukturvoteordningen i kystfiskeflåten

Det følger av § 9 annet ledd fjerde punktum i strukturkvoteforskriften for kystfiskeflåten at det i visse tilfelle kan gjøres unntak fra gruppeinndelingen for deltakelse i strukturvoteordningen:

«Det kan også gjøres unntak fra den nedre grensen på hjemmelslengde 11 meter dersom fartøyet har hjemmelslengde mellom 10 og 11 meter og fartøyene har hatt samme eier(e) registrert i merkeregisteret siden før 16. mars 2007.»

Bestemmelsen kom inn i forbindelse med endring av forskriften 8. juni 2007 etter at det skjedde en endring i gruppeinndelingen i Finnmarksmodellen av gruppen 10 meter – 15 meter til 11 meter – 15 meter. Siktemålet med unntaket var å sikre at ingen kom uheldig ut av at den nedre grensen ble flyttet fra 10 meter til 11 meter. Fiskeridirektoratet presiserte 25. juni 2007 at unntak fra den nedre hjemmelslengden på 11 meter *«tillates kun dersom det andre fartøyet hører til i gruppen 11 meter til 14,99 meter. Når det gjøres unntak for fartøy mellom 10 og 11 meter, er det fartøyet med den minste hjemmelslengden som må trekkes ut av fiske»*.

I høringen viste vi til at unntaksbestemmelsen ikke hadde vært benyttet på 13 år og antok at bestemmelsen derfor var uaktuell. Vi ba om høringsinstansenes syn på dette.

4.1.1 Høringssvar

Alle høringsinstansene som har uttalt seg om dette er positive til forslaget. Det vises blant annet til at unntaksbestemmelsen ikke lenger er i bruk.

Norges Kystfiskarlag støtter forslaget, men dette forutsetter at *«strukturkvoter som er bygget opp gjennom bruk av dette unntaket, ved utløp av strukturperioden utelukkende tilbakeføres til den opprinnelige hjemmelslengdegruppen under 11 meter. Dette er i tråd med Stortingsvedtak 592 om fordeling etter opprinnelig hjemmelslengde, og det er helt grunnleggende for at gruppen under 11 meter skal ha et selvstendig kvotegrunnlag uavhengig av strukturvoteordningen. Da vil de kvotefaktorene som historisk er flyttet ut av gruppen kunne føres tilbake, slik at hensynet bak forslaget om å gjenopprette gruppegrensene faktisk blir ivarettatt.»*

4.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Av høringsnotatets kapittel 6 tabell 8 fremgår det at 89 deltageradganger i fisket etter torsk, hyse og sei med hjemmelslengde 10-10,99 meter er tilført fartøy i hjemmelslengdegruppen 11-14,99 meter. Det fremgår videre av tabellen at sist gang unntaket var benyttet var i 2013. Unntaksbestemmelsen anses derfor som uaktuell og det vil innebære en forenkling av regelverket å fjerne denne.

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget om oppheving av unntaksbestemmelsen i § 9 annet ledd fjerde punktum i strukturkvoteforskriften for kystfiskeflåten.

4.2 Endring av kvotetak i kystfiskeflåten

I strukturkvoteordningen for kystfiskeflåten gjelder følgende kvotetak, jf. § 12 i forskrift 7. november 2003 om spesielle kvoteordninger i kystfiskeflåten:

Kvotetak i kystflåten

Hjemmelslengde	Kvotetak ¹	
	Generalist	Spesialist
11-14,99 m	3 + 3	5 + 1
15-27,99 m	4 + 4	6 + 2

¹ Antall ganger grunnkvote inkludert grunnkvote

Etter bestilling fra departementet foreslo Fiskeridirektoratet i høringen å gi økt fleksibilitet for fartøy i kystfiskeflåten, ved å tillate at kvotetakene i kystfiskeflåten justeres slik at det også åpnes for et kvotetak på 4+2 i hjemmelslengdegruppen mellom 11 og 14,99 meter, og et kvotetak på 5+3 i hjemmelslengdegruppen mellom 15 og 27,99 meter.

4.2.1 Høringssvar

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg om dette er i hovedsak positive til forslaget om endring av kvotetak.

Norges Fiskarlag og **Fiskebåt** viser til at de i flere år har etterlyst større fleksibilitet i strukturkvoteordningene i kystfiskeflåten og er fornøyd med at myndighetene nå foreslår å innføre større fleksibilitet. Pelagisk forening viser også til at dette er i tråd med tidligere innspill fra foreningen. Norges Fiskarlag viser også til at det kan være ytterligere behov for fleksibilitet innenfor de gjeldende samlede kvotetak (på tvers av hvitfisk- og pelagiske tillatelser), og mener det kan være hensiktsmessig å tillate kvotetak regnet med desimaler.

Fiskebåt viser videre til at «Nye kombinasjonsmuligheter bidrar til økt fleksibilitet og bedre tilpasning av fartøyenes driftsgrunnlag, uten at de ytre rammene for kvotetaket endres. Fiskebåt viser samtidig til at endringen er relevant og etterspurt av flere kystfartøy som har valgt å satse på kombinasjonsdrift med kvotegrunnlag i begge sektorene.»

Norges Kystfiskarlag, Bivdu og LO støtter ikke forslaget om å åpne for kvotetak på 4+2 i hjemmelslengdegruppen 11–14,99 meter og 5+3 i hjemmelslengdegruppen 15–27,99 meter.

Norges Kystfiskarlag viser til at «mer fleksible kombinasjoner gjør strukturering mer attraktivt og framskynder nedgangen i antall fartøy ved at kvotegrunnlaget samles på færre. Vi kan ikke se at forslaget vil bidra hverken til en bedre bestandssituasjon eller til å motvirke prissvingninger, men kvotegrunnlaget kan konsentreres ytterligere på færre fartøy. Høringsnotatet dokumenterer en betydelig nedgang i antall tillatelser i de aktuelle kystflåtegruppene i perioden 2015–2025:

- Konvensjonell kyst, torsk nord: 28 prosent nedgang i antall tillatelser med hjemmelslengde 11 meter og over (fra 627 til 449).
- NVG-sild kyst: 23 prosent nedgang (fra 203 til 157).
- Makrell garn/snøre og not: 35 prosent nedgang (fra 113 til 74).

Den største nedgangen har skjedd i de minste hjemmelslengdegruppene, og geografisk er nedgangen størst i Nord-Norge. Ifølge høringsnotatet er det «vanskelig å forutse om en endring av kvotetaket som foreslått vil medføre en ytterligere nedgang». Når direktoratet selv er usikre på virkningene, kan vi ikke akseptere en endring som peker i feil retning. Føre-var-prinsippet tilsier at gjeldende kvotetak videreføres uendret.

Vi vil dessuten påpeke at de organisasjonene som har henvendt seg til departementet med ønske om endring av kvotetakene — Norges Fiskarlag, Fiskebåt og Pelagisk Forening — ikke representerer den delen av kystfiskeflåten som er mest utsatt for konsekvensene av ytterligere strukturering. Det er etter vår vurdering uheldig dersom et regelverk som først og fremst får virkning for den minste og mellomstore kystflåten, skal innrettes etter ønsker fra organisasjoner med tyngdepunkt lenger oppe i flåtestrukturen.»

Bivdu er skeptisk til endringer som kan føre til økt konsentrasjon av fisketillatelser. Det vises til at «utviklingen de siste tiårene har allerede medført en betydelig sentralisering av kvote og fartøy. Ytterligere oppmykning av kvotetakene vil kunne svekke rekrutteringen, redusere antall aktive fiskere og føre til mindre aktivitet i sjøsamiske samfunn».

LO mener at konsekvensene en justering av kvotetaket vil kunne få, er mangelfullt utredet og kan derfor ikke støtte forslaget.

4.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Norges Kystfiskarlag uttrykker bekymring for at forslaget om større fleksibilitet i kvotetaket vil føre til økt strukturering. Det er vanskelig å forutsi om endringen vil føre til økt strukturering eller om rederiene i stedet vil nytte fleksibiliteten til å endre på fordelingen av kvotene på det enkelte fartøy.

Det er videre vanskelig å forutsi om justering av kvotetakene innenfor dagens yttergrense vil føre til større geografiske endringer. For den konvensjonelle kystfiskeflåten vil landsdelsbindingen fortsatt være en sperre.

Som vist til i høringsnotatet er hovedhensynet bak en endring i kvotetaket at det enkelte rederi kan legge opp driften slik de vurderer den som mest lønnsom. Et bredere driftsgrunnlag kan videre redusere virkningen av nedgangen i enkelte bestander, for eksempel torskebestanden hvor kvotene er redusert betydelig. Større fleksibilitet for sammensetning av driftsgrunnlag i de ulike sektorer kan også redusere virkningen av svingninger i avsetning av fisken og svingning i priser. Endringen som foreslås ligger også mellom ytterpunktene i gjeldende kvotetak enten som generalist eller spesialist.

Norges Fiskarlag sitt innspill om å tillate ytterligere fleksibilitet ved å tillate kvotetak regnet med desimaler innenfor yttergrensene er ikke en del av høringen. Det kommenteres derfor ikke.

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget.

4.3 Strukturering av utskiftningstillatelser

Det er i dag en forutsetning for tildeling av strukturkvote at ett eller flere fartøy trekkes ut av fiske og slettes i Merkeregisteret, jf. § 8 første ledd bokstav a) i strukturkvoteforskriften for kyst og § 6 første ledd bokstav a) i strukturkvoteforskriften for hav. Dette medfører at det ikke kan tildeles strukturkvote ved å oppgi en utskiftningstillatelse. Slik regelverket er i dag må fartøyeier som er tildelt forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse (generell utskiftningstillatelse) søke om ervervstillatelse for et fartøy til utskiftning av sitt gamle fartøy, gjennomføre utskiftningen og få fartøyet registrert i Merkeregisteret. Deretter må det søkes om å få benytte strukturkvoteordningen, for deretter å slette fartøyet igjen.

Vi spør i høringen om oppgivelse av en utskiftningstillatelse bør likestilles med at fartøy trekkes ut av fiske i forbindelse med en strukturkvoteordning.

4.3.1 Høringssvar

Norges Fiskarlag, Fiskebåt og Pelagisk forening støtter forslaget og mener det vil føre til en forenkling. Sjømat Norge, Sjømatbedriftene og Advokatforeningen støtter også forslaget.

Norges Kystfiskarlag, Finnmark fylkeskommune og LO er derimot negative til forslaget.

Norges Kystfiskarlag uttaler følgende:

Norges Kystfiskarlag støtter ikke forslaget om å likestille oppgivelse av utskiftningstillatelse med uttak av fartøy i strukturvoteordningen. Forslaget åpner for handel med rettigheter uten reell aktivitet, og er en ytterligere uthuling av strukturvoteordningen etter at kondemneringskravet ble fjernet i 2020. Vi krever at strukturering fortsatt skal forutsette at et fartøy faktisk tas ut av fiske. Høringsnotatet argumenterer for at «å investere i et fartøy for deretter å trekke det ut igjen av fiske i forbindelse med strukturvoteordningen kan fremstå som lite lønnsomt og uhensiktsmessig». Kystfiskarlaget anser at nettopp dette er intensjonen med kravene strukturordningen, det skal være en kostnad og ressursbindende å bruke den.

Finnmark fylkeskommune v/fylkesutvalget anbefaler ikke at oppgivelse av utskiftningstillatelse likestilles med uttak av fartøy. Det er ikke gitt noen nærmere begrunnelse.

LO mener en slik ordning kan føre til en svekking av koblingen mellom strukturering og uttak av fartøy, og slik sett svekke legitimiteten til ordningen. Videre vil en slik ordning i stor grad gi konkurransefordeler til flerbåtsrederi og kan føre til en utvikling mot høyere eierkonsentrasjon.

4.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Som nevnt i høringsnotatet kan det å investere i et fartøy for deretter å trekke det ut igjen av fiske i forbindelse med strukturvoteordningen fremstå som lite lønnsomt og uhensiktsmessig. Siden kondemneringskravet i strukturvoteordningene ble opphevet 27. november 2020 er heller ikke hensynet til kapasitetstilpasning like sterkt da fartøyet som trekkes ut av fiske kan søkes satt inn igjen i fiske som erstatningsfartøy for annet fartøy. Hensynet til kapasitetstilpasning vil ivaretas ved at utskiftningstillatelsen oppgis. Hovedformålet med strukturvoteordningen, å redusere antall fartøy i gruppen, vil derfor bli oppfylt ved at det ikke settes inn et fartøy på tillatelsen.

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget.

5. FORDELING AV STRUKTURGEVINST

5.1 Innføring av strukturgevinstkvote faktorer

I bestillingen skriver NFD at det framover bør sonderes mellom tre typer kvotefaktorer, henholdsvis grunnkvotefaktorer og strukturkvotefaktorer som vi har i dag, og en ny tredje type, strukturgevinstkvote faktorer, som skal representere kvotefaktorene som blir fordelt som strukturgevinst.

Strukturgevinst forstås både som strukturgevinst i forbindelse med avkortning av grunnkvotefaktorer som oppgis i medhold av strukturkvoteordningen og strukturgevinst i forbindelse med tidsbegrensningens utløp. I høringen ble det vist til at en «felles» måte å håndtere og kategorisere strukturgevinst fra både avkortning og utløp av tidsbegrensning, vil medføre en forenkling både i regelverket og i forhold til digitalisering.

Vi viste videre til at en da har mulighet for eventuelt å håndtere strukturgevinstkvote faktorer på egen måte i beregning av eierkonsentrasjon og kvotetak, samtidig som knytningen mot grunnkvotefaktor og strukturkvotefaktor opprettholdes. Vi vil også ha mulighet for å formidle til fartøyeier løpende saldo for de tre ulike kvotefaktortypene dersom det vil være behov for det.

5.1.1 Høringssvar

De fleste av høringsinstansene er negative til innføring av en tredje type kvotefaktor; strukturgevinstkvote faktor. Det påpekes også at en slik innføring vil være i strid med Stortingets vedtak om fordeling av strukturgevinst. Flere har også tatt til orde for at dersom en slik tredje kvotetype blir innført så bør strukturgevinst til grunnkvote benevnes «grunnkvotetillegg» og strukturgevinst til strukturkvote benevnes «strukturkvotetillegg».

Norges Fiskarlag uttaler følgende:

«Norges Fiskarlag støtter ikke at det innføres en ny kvotefaktor, («strukturgevinstkvote faktor»). Vi mener at en slik løsning vil komplisere kvotesystemet ytterligere, og at det er i strid med Stortingets vedtak som tilsier «full effekt på grunnkvoter og halv effekt på gjenværende strukturkvoter». Også i St. melding nr. 21 (2006/07) ble det uttalt at strukturkvotene skulle fordeles ved å øke gjenværende kvotefaktorer i fartøygruppene.

Norges Fiskarlag mener at før det eventuelt innføres en ny kvotefaktor må det redegjøres nærmere for behovet, de rettslige konsekvensene og de praktiske virkningene for næringsaktørene. Fiskarlaget krever at kvotefaktorer fordelt fra strukturkvoter må gis samme rettslige status som de ordinære grunn- og strukturkvotefaktorene.

Norges Fiskarlag mener også at den foreslåtte begrepsbruken («strukturgevinstkvotefaktor») er meget uheldig og sterkt misvisende. Grunnkvotetillegg/strukturkvotetillegg eller hjemfallsfaktor er mer beskrivende.

Fiskebåt uttaler følgende:

«Fiskebåt fraråder sterkt at strukturgevinsten fordeles som en ny kvotefaktortype. En slik separasjon er etter vårt syn klart i strid til Stortingsvedtak nr. 592 til kvotemelding 2.0 om at strukturgevinster skal fordeles med «full effekt på grunnkvoter og halv effekt til gjenværende strukturkvoter». En slik fremgangsmåte bryter også med næringens forventninger til hvordan fordelingen skal skje og vil bidra til å komplisere kvotesystemet ytterligere. Fiskebåt reagerer også på navnevalget, og mener at grunnkvotetillegg og strukturkvotetillegg ville vært en mer treffende beskrivelse om strukturgevinsten skulle separeres.

I Stortingsmelding nr. 21 (2006-2007) hvor regjeringen presenterte innføringen av tidsbegrensningen i strukturkvoteordningen ble det uttrykkelig uttalt at strukturgevinstene skulle fordeles ved å øke gjenværende kvotefaktorer, jf. pkt. 5.4.2. Ideen om å fordele strukturgevinstene som en egen kvotetype ble lansert i 2022 i forbindelse med høringen av sentrale tema for ny kvotemelding. Fiskebåt og en rekke andre høringsinstanser avviste en slik oppdeling, og forslaget ble ikke fulgt opp i den etterfølgende kvotemeldingen.

Fiskebåt konstaterer at forslaget om å skille ut strukturgevinsten som en egen kvotefaktor ikke er nærmere begrunnet verken i departementets bestilling eller i høringsnotatet. Fiskebåt oppfatter at et sentralt formål med den foreslåtte oppdelingen er å løse problemstillingen knyttet til at enkelte fartøy og rederi kortsiktig vil kunne komme i brudd med kvotetak- og eierkonsentrasjonsgrenser som følge av tilbakefallet. Ved å definere strukturgevinsten som en egen kvotetype som unntas disse begrensningene kan denne utfordringen unngås. Fiskebåt er enig i at en oppdeling vil kunne ha en positiv effekt i forhold til denne problemstillingen, men mener at denne problemstillingen kan håndteres også uten at strukturgevinstene skilles ut som en egen kvotefaktor, jf. pkt. 4.6 nedenfor.

Fiskebåt forventer at strukturgevinster fordeles ved økning av kvotefaktorene på gjenværende grunn- og strukturkvoter i samsvar med Stortingets vedtak. For det tilfelle at myndighetene likevel velger å fordele strukturgevinsten som separate kvotefaktorer mener Fiskebåt at dette i så fall må være en midlertidig løsning for å håndtere tilbakefallet til og med 2032, og at de deretter slås sammen med grunnkvotene og strukturkvotene. Fiskebåt mener samtidig at det er mer treffende å benevne disse som «grunnkvotetillegg» og «strukturkvotetillegg». Det må også slås uttrykkelig fast at disse kvotefaktorene har samme rettslige status som de ordinære grunn- og strukturkvotene i denne mellomperioden, i tråd med Stortingets vedtak.

Fiskebåt forutsetter for øvrig at alle gyldige tillatelser i strukturgruppen tildeles strukturgevinst uavhengig av om de er tilknyttet et fartøy eller en utskiftningsstillatelse når strukturgevinster fordeles.»

Pelagisk forening konkluderer med følgende:

Med utgangspunkt i at det er konkludert med modell X, er det Pelagisk forening sitt prinsipielle utgangspunkt at strukturgevinst skal inngå i grunnkvotene og strukturkvotene, og ikke som egen kvotetype.

For en nærmere begrunnelse vises det til høringssvaret fra Pelagisk forening under deres punkt 7.2.2.3.

Advokatforeningen mener generelt at innføring av en tredje type kvotefaktor kompliserer regelverket. Begrepsbruken med fiskeritillatelser (grunnkvotefaktor), grunnkvotefaktorer, strukturkvotefaktorer og strukturgevinstkvotefaktorer kan skape uklarhet i forhold til innarbeidede begreper i næringen. Det vises til at i dagens forskrift snakkes det om tildeling av *strukturkvote*, mens det i forslaget vises til tildeling av *strukturkvotefaktor*. Faktor viser til størrelsen på kvoten. Dette kan skape unødvendig forvirring.

Norges Kystfiskarlag og Sjømatbedriftene støtter forslaget om å innføre en ny tredje kvotefaktortype.

Norges Kystfiskarlag sier følgende:

«En egen kategorisering av strukturgevinst er etter vårt syn den eneste fornuftige løsningen for å oppnå et transparent og etterprøvbart system. Når strukturgevinsten skal fordeles over flere tiår og fra mange ulike strukturkvoter med ulike utløpsdatoer, blir det avgjørende at det til enhver tid er mulig å spore hvor de enkelte kvoteandelene kommer fra, hvilke regler som gjelder for dem, og hvordan de skal behandles ved videre disposisjoner.

Strukturgevinst som tildeles et fartøy øker ikke grunnkvoten som sådan, men fremstår som en egen, identifiserbar tilleggsfaktor. Dette gjør det enklere både for forvaltningen og for næringen å holde oversikt over hva som er fartøyets opprinnelige grunnkvote og hva som er tilført gjennom strukturgevinstfordeling. Strukturgevinstkvotefaktorer kan heller ikke struktureres ytterligere. De gir altså ikke fartøyeier grunnlag for nye struktureringer eller utvidet kvotetak gjennom nye strukturkvotekjøp. Dette er en viktig egenskap som hindrer at strukturgevinsten i seg selv blir en motor for ny strukturering.

Vi forutsetter at strukturgevinstkvotefaktorer som er tilordnet grunnkvotefaktor følger grunnkvoten ved utskifting, salg og flytting av driftsgrunnlag, og at strukturgevinstkvotefaktorer som er tilordnet strukturkvotefaktor følger strukturkvoten på tilsvarende måte. Vi understreker at strukturgevinstkvotefaktorer ikke må kunne splittes ut fra grunnkvoten eller strukturkvoten de er tilordnet, og at de heller ikke skal kunne overdras alene. Kvotene må henge sammen for at sporbarheten og kontrollen i systemet skal opprettholdes.»

Sjømatbedriftene støtter også innføringen av en egen faktor for strukturkvotegevinst. Strukturgevinsten bør imidlertid deles opp i to separate komponenter; grunnkvotetillegg og strukturkvotetillegg. En slik oppdeling vil gi bedre oversikt over utviklingen i de enkelte kvotefaktorer over tid. Det vil gjøre det enklere å følge historikken knyttet til strukturering, strukturgevinst og kvotetak, samtidig som det gir større transparens for både næring og forvaltning. Et tydeligere skille mellom opprinnelig kvotegrunnlag og senere tilført strukturgevinst vil også redusere risikoen for misforståelser ved fremtidige endringer i regelverket og ved beregning av kvotetak og eierkonsentrasjon.

5.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Det følger av bestillingen fra departementet at strukturgevinst ved tidsbegrensningens utløp bør ta utgangspunkt i at strukturgevinsten fordeles i form av kvotefaktorer. Det fremgår videre at det i denne sammenheng bør sonderes mellom tre typer kvotefaktorer; grunnkvotefaktor, strukturkvotefaktor og strukturgevinstkvotefaktor.

Vi er ikke enige med de høringsinstansene som mener at innføring av en tredje type kvotefaktor er i strid med Stortingets vedtak om «full effekt på grunnkvoter og halv effekt på gjenværende strukturkvoter». Innføring av en slik kvotefaktor vil vises som et tillegg til grunnkvoten og strukturkvoten og vil få samme rettslige stilling som grunnkvoten og strukturkvoten. Dette betyr at strukturgevinstkvotefaktorer tilknyttet grunnkvoten vil være uten tidsbegrensning, mens strukturgevinstkvotefaktor tilknyttet strukturkvotefaktor, vil falle bort når den tidsbegrensede strukturkvoten bortfaller. Den blir derfor et midlertidig tillegg når den er fordelt til strukturkvote, men vil etter tidsbegrensningens utløp gå tilbake til gruppen og inngå i det som skal fordeles som ny strukturgevinst.

Når det gjelder betegnelsen strukturgevinstkvotefaktor, så er dette et begrep departementet har ønsket. Det er foreslått andre benevnelser i enkelte høringssvar. Et alternativ er også å kalle det bare «strukturgevinst» i forskriften og ikke benevne det som en egen faktortype. Det viktige er at strukturgevinsten kan spores i registrene. Strukturgevinsten vil da fremkomme som grunnkvotefaktorer og strukturkvotefaktorer i direktoratets registre, men der faktorer som er tildelt som følge av strukturgevinst vil være merket og mulig å identifisere for eksempel ved beregning av kvotetak og eierkonsentrasjon.

Fiskeridirektoratet anbefaler å benytte strukturgevinst i forskriften.

5.2 Fordeling av strukturgevinst ved avkortning

Fordelingsnøkkel for deling av strukturgevinst i forbindelse med avkortning er beskrevet i departementets instruks 27. oktober 2016 om deling av strukturgevinster i kystfiskeflåten – tolkning av strukturkvoteforskriften § 12.: «strukturgevinstene bør

fordeles jevnt på kvotefaktorene i den aktuelle gruppen, uavhengig om kvotefaktorene er knyttet til tildelte grunnkvoter eller strukturkvoter.» Denne fordelingen er forskjellig fra fordeling av strukturegevinst ved tidsbegrensningens utløp.

I høringen mente vi det burde vurderes om fordelingsnøkkelen for strukturegevinst i forbindelse med avkortning endres til modell X, som gir full uttelling for grunnkvotefaktorer og halv uttelling for strukturkvotefaktorer. Dette ville innebære en felles fordelingsnøkkel for all strukturegevinst.

Som begrunnelse viste vi til at ved å benytte samme fordeling av strukturegevinst ved avkortning og strukturegevinst ved tidsbegrensningens utløp, vil det bli et mer transparent og enhetlig system. Vi viste videre til at det i så fall vil være naturlig at en slik endring skjer fra 01.01.2027.

Når det gjelder metode ble det vist til at fordeling av strukturegevinstkvotefaktorer i forbindelse med avkortning kan skje enten løpende, eller samles opp og fordeles på faste tidspunkt. Det ble lagt til grunn at alle kvotefaktorer i forbindelse med avkortning i løpet av et år, må fordeles som strukturegevinstkvotefaktorer innen utløpet av gjeldende år. Dette sikrer at strukturkvoter som har tidsbegrensning som utgår ved årsskiftet har fått sin del av avkortningen, samtidig som beregningsgrunnlaget for fordeling av strukturegevinstkvotefaktorer fra disse ved inngangen til neste år er oppdatert.

5.2.1 Høringssvar

Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Fiskebåt, Sjømatbedriftene og Bø Kystfiskarlag er imot å bruke samme metode for fordeling av strukturegevinst ved avkortning som ved tidsbegrensningens utløp.

Norges Fiskarlag uttaler blant annet følgende:

«Norges Fiskarlag viser til at praksisen/metoden for å fordele strukturkvoter ved avkortning har variert mellom ulike fiskerier og fartøygrupper. I enkelte fartøygrupper har strukturkvoter blitt fordelt ved at det har blitt færre kvotefaktorer å fordele gruppekvotene på, mens kvotefaktorene har blitt oppjustert i andre fartøygrupper slik at det relative forholdet mellom gjenværende fartøy har vært konstant. Begge metoder har hatt samme effekt på de årlige kvotetildelingene, og det vil si at avkortningen er blitt fordelt likt på alle kvotefaktorer i fartøygruppen.

Norges Fiskarlag viser videre til at den første metoden i all hovedsak er benyttet i havfiskeflåten, der det oftest er sammenfall og vanntette skott mellom struktur- og reguleringsgrupper. Den andre metoden er i benyttet i for eksempel kystfiskeflåtens fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N (Finnmarksmodellen) der det er åpnet for en viss strukturering på tvers av fartøygruppene, og metoden sikrer at strukturkvotene ved avkortning tilfaller de opprinnelige strukturgruppene.

Norges Fiskarlag mener at gjeldende prinsipp for fordeling av strukturkvoter ved avkortning bør videreføres, og mener det vil være uproblematisk at dette er en litt annen metode enn ved fordeling av strukturkvoter ved utløp/tilbakefall.

Norges Fiskarlag mener videre det er uheldig at høringsnotatet ikke problematiserer fordeling av strukturkvoter ved avkortning der i de tilfeller det ikke er sammenfall eller vanntette skott mellom struktur- og reguleringsgrupper. Dette gjelder blant annet i kystgruppene i pelagiske fiskerier (NVG, makrell og nordsjøsild) og mellom nordsjøtrål og pelagisk trål (nordsjøsild).

Norges Fiskarlag mener at det er behov for opprydding og avklaring med hensyn til disse problemstillingene i enkelte fartøygrupper, og forventer at myndighetene avklarer disse forhold i inneværende år i god tid før nytt regelverk trer i kraft.»

Fiskebåt uttaler følgende:

«Fiskebåt har forståelse for at Fiskeridirektoratet ser det som mest hensiktsmessig at alle strukturgevinster fordeles etter samme prinsipp, men anbefaler likevel at gjeldende prinsipp om fordeling på sum kvotefaktorer videreføres i tråd med langvarig praksis. For grupper med «vanntette skott» vil etter vårt syn gjeldende praksis med å slette avkortede kvotefaktorer være enklere enn å benytte modell X. Også for gruppene i kystfiskeflåten hvor strukturgevinster tidligere har blitt fordelt ved justering av kvotefaktorer bør det vurderes om slettemetoden kan anvendes ved at man i stedet justerer kvoteenheten. Om dette ikke lar seg gjøre vil det uansett ikke være særlig kompliserende å fordele strukturgevinsten på sum kvotefaktorer i stedet for etter modell X.

Når det gjelder tidspunktet for fordeling av avkortede strukturkvotefaktorer mener Fiskebåt at strukturgevinster bør fordeles så raskt som praktisk mulig. Om strukturgevinsten spares opp og fordeles på slutten av året vil det være fare for at enkelte fartøy ikke er i posisjon til å utnytte kvotetillegget som strukturgevinsten genererer. Dette er spesielt aktuelt for fiskerier hvor det ikke er innført kvotefleksibilitet på fartøynivå.

Fiskebåt viser til at det ikke har vært en systematisk praksis for fordeling av strukturgevinster i forbindelse med avkortning i kystflåten. I enkelte fiskeri har strukturgevinstene blitt fordelt på alle fartøy i reguleringsgruppen uavhengig av hjemmelslengde. I andre fiskeri har strukturgevinster blitt fordelt ved å foreta justering av kvotefaktorene innenfor hver hjemmelslengdegruppe, men justeringene har skjedd med svært ujevne mellomrom, sist i 2019. Fiskebåt mener det er behov for en opprydding, og forventer at det i løpet av inneværende år gjennomføres en fordeling av all ufordelt strukturgevinst til de respektive hjemmelslengdegruppene i samsvar med Nærings- og fiskeridepartementets instruks av 27. oktober 2016, slik at alle faktorer og gruppefordelingsnøkler er oppdaterte før strukturgevinstfordelingen av utløpte strukturkvoter starter. Fiskebåt mener en tilsvarende opprydding bør gjøres for avkortede kvotefaktorer for nordsjøsild som er strukturert i fartøygruppene nordsjøtrål og pelagisk trål, som reguleringsmessig er behandlet som en gruppe.»

Norges Kystfiskarlag uttaler følgende:

«Norges Kystfiskerlag er imot forslaget om å endre fordelingsnøkkelen for strukturgevinst ved avkortning til Modell X. Avkortning har fram til nå vært fordelt flatt, jf. departementets instruks av 27. oktober 2016.

Den ryddigste løsningen er å fordele hele strukturgevinsten fra avkortning på både grunnkvoter og strukturkvoter i gruppen, slik praksis er i dag. Forslaget om å endre fordelingsnøkkelen til Modell X også for avkortning legger opp til et lite gjennomsliktig system. Det vil bli vanskelig å holde oversikt over hvilke faktorer som stammer fra hvor, og hvilke regler som gjelder for hver faktor. Avkortning ved strukturering og tilbakefall av strukturgevinst ved utløp av tidsbegrensning er to prinsipielt forskjellige spørsmål. Det er ingen logisk eller historisk sammenheng mellom dem, og praksisen for fordeling av avkortning har aldri vært gjenstand for en helhetlig høring der konsekvensene av endring har vært utredet. Vi krever at fordelingen av strukturgevinst ved avkortning fortsetter som i dag.»

Pelagisk Forening støtter ikke at tilbakefallet fordeles etter modell X, men mener at det skal til grunnkvote. Men for forenklingens skyld støtter de at strukturgevinst fra avkortning fordeles etter modell X.

5.2.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet fastholder at det ut fra hensyn til forenkling og en enhetlig innretning av fordelingssystemet bør være samme modell for fordeling av strukturgevinst ved avkortning som ved utløp av strukturkvoter. Både ved avkortning og ved utløpsdato er det strukturgevinst som skal fordeles. Ved avkortning fordeles 10 % av strukturkvoten ved starten av strukturperioden, mens resten fordeles ved periodens slutt.

Vi registrerer imidlertid at det er betydelig motstand mot forslaget hos sentrale grupperinger som representerer ulike interesser i næringen. Vi tar til etterretning at disse høringsinnspillene legger vekt på det som omtales som en innarbeidet praksis, der strukturgevinsten ved avkortning gir lik uttelling på grunn- og strukturkvoter. Dette blir omtalt som å ha fungert godt, og at denne fordelingen ikke bør endres uten grundigere konsekvensvurdering. Måten det har blitt gjort på rent teknisk har vært forskjellig mellom ulike grupper i kyst- og havfiskeflåten, men effekten har vært den samme.

Påpekningen av behovet for en grundigere konsekvensvurdering signaliserer at valg av fordelingsmodell ikke bare handler om hensynet til et enhetlig system og administrative forhold, men at metoden også har fordelingsmessige implikasjoner. En lik uttelling for både grunn- og strukturkvoter vil gi midlertidig mer gevinst/tillegg til fartøy som har høy utnyttelse av strukturadgangen enn om man velger modell X. Hvor stor den midlertidige fordelingsmessige effekten ved valg av den ene modellen kontra den andre vil være, vil avhenge av struktureringsgraden i gruppen. Det kan også gi midlertidige regionale effekter, i den grad struktureringsgraden er forskjellig i ulike regioner.

Vi legger avgjørende vekt på motstanden mot å ta i bruk modell X ved avkortning. Selv om forenklingshensyn taler for bruk av samme modell i alle sammenhenger hvor

strukturgevinst skal fordeles, anser vi ikke de administrative kostnadene å være veldig høy ved bruk av en annen fordeling ved avkortning.

Fiskeridirektoratet foreslår at det fra 1. januar 2027 fordeles strukturgevinster ved avkortning etter samme opplegg som strukturgevinst som fordeles ved utløp av tidsbegrensningen, men med den forskjellen at det gis full uttelling for både grunn- og strukturkvoter ved fordeling av gevinst ved avkortning.

Dette innebærer at begge typer strukturgevinst for alle fartøygrupper skal fordeles til opprinnelig gruppe gjennom tildeling av faktorer, og at faktorene skal kunne identifiseres i direktoratets registre.

Videre foreslår Fiskeridirektoratet at strukturgevinster fra avkortning før 1. januar 2027 fordeles på samme tekniske måte som tidligere. Det vil si at der reguleringsgruppe og strukturgruppe er den samme, vil det ikke bli foretatt fordeling av strukturgevinst fra avkortning, ettersom dette har blitt håndtert gjennom økning av kvoteenhet (færre kvotefaktorer å dele på). Det vil vurderes å fordele strukturgevinster fra avkortning der det ikke er sammenfall mellom reguleringsgruppe og strukturgruppe. Dette gjelder kystfartøy som fisker etter torsk, hyse og sei, norsk vårgytende sild, sild i Nordsjøen og makrell med garn/snøre og/eller not.

5.3 Fordeling av strukturgevinst til opprinnelig gruppe

Ifølge stortingsvedtak nr. 592 skal strukturgevinst som oppstår når tidsbegrensede strukturkvoter utløper fordeles med full effekt på grunnkvoter og halv effekt til gjenværende strukturkvoter etter *opprinnelig hjemmelslengde*. Stortinget har ikke kommentert konkret på hvordan fartøygrupper som har hatt mulighet til å strukturere på tvers og andre «særtilfeller» skal behandles, men Fiskeridirektoratet har i høringen lagt til grunn at den bør gjelde for alle tilfeller. Denne forståelsen ville etter vår vurdering være enklest å gjennomføre og formidle.

Fordeling av strukturgevinst til opprinnelig gruppe betyr derved at strukturgevinstkvote faktorer som er hentet fra en bestemt gruppe, skal fordeles til grunnkvotefaktorer i aktuell gruppe og strukturkvotefaktorer som er hentet fra den aktuelle gruppen. Dette medfører videre at det er opprinnelsen til strukturkvotefaktorene som er avgjørende for hvor disse skal få tilført strukturgevinstkvote faktorer fra. I de tilfelle strukturkvoter stammer fra fartøy med hjemmelslengde under 11 meter, jf. unntaksregelen i § 9 annet ledd tredje punktum i strukturkvoteforskriften for kystfiskeflåten, skal strukturgevinsten derfor falle tilbake til gruppen under 11 meter. I de tilfeller der det er strukturert på tvers av grupper, som mellom seitrålere og torske trålere, og mellom nordsjøtrålere og pelagiske trålere, så skal strukturgevinsten falle tilbake til den gruppen strukturkvotene opprinnelig kom fra.

5.3.1 Høringssvar

Norges Kystfiskarlag, Sametinget, Bivdu, Finnmark fylkeskommune, LO, Den norske Maskinistforening, Sjømat Norge, Nord sildfiskarlag, Bø Kystfiskarlag, Seitrålggruppen og flere enkeltpersoner/enkeltsselskap og noen kommuner er enige i Fiskeridirektoratets forslag.

Norges Kystfiskarlag har imidlertid noen presiseringer:

«Vi har følgende krav til gjennomføringen:

- Fiskeridirektoratet må sikre tydelig sporbarhet av disse strukturkvotene i registeret, og fordelingen må gjennomføres straks tidsbegrensningen utløper. Direktoratet har selv erkjent at «oppgivelse av flere kvotetyper er behandlet på samme måte i Fiskeridirektoratets registre», hvilket innebærer at sporbarheten i dagens system er svak.*
- De første strukturkvotene utløper ved årsskiftet 2026/2027. Direktoratet sier i høringsnotatet at man «skal vurdere behovet» for å fordele eldre avkortninger i løpet av 2026. Vi krever at fordelingen av tidligere avkortninger som ennå ikke er fordelt, gjennomføres FØR fordelingen av strukturgevinst fra utløpte tidsbegrensninger starter. Alt annet vil gjøre fordelingsregnskapet uoversiktlig.*
- Fiskeridirektoratets nye fartøyregister må få på plass tydelig merking av hvor strukturkvotene opprinnelig kom fra, slik at det ikke oppstår tolkningsspørsmål om 10–20 år når disse skal fordeles videre».*

Norges Fiskarlag, Fiskebåt, Sjømatbedriftene, Pelagisk forening er blant de som er delvis enige i forslaget.

Norges Fiskarlag uttaler følgende:

«Norges Fiskarlag er i utgangspunktet positiv til forslaget i høringsnotatet. Vi henviser imidlertid til vårt svar på høringspunkt 12 der vi forventer at myndighetene klargjør regelverk og praksis for fordeling av strukturgevinster til opprinnelige fartøygrupper der det er avvik mellom struktur- og reguleringsgrupper eller det er tillatt strukturering på tvers av fartøygruppene. Norges Fiskarlag vil også påpeke at bakgrunnen for kvotefaktorjusteringen i lukket kystgruppes fiske etter torsk nord for 62°N som følge av Stortingets vedtak 598 «Stortinget ber regjeringen omfordele 2 pst. av kvoteandelen fra den konvensjonelle kystflåten, lukket gruppe over 11 meter, til lukket gruppe under 11 meter», hadde bakgrunn i at kvotefaktorer var flyttet oppover i lengdegruppene som følge av adgang til å strukturere på tvers av hjemmelslengdegruppene. Omfordelingen Stortinget gjorde i vedtak 598 medførte i realiteten en forskuttering av fordeling av strukturgevinster ved tidsbegrensningens utløp. Dersom disse strukturgevinstene omfordeles mellom lengdegruppene ved tidsbegrensningens utløp, fordeles de i realiteten to ganger til fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde. Fiskarlaget mener at myndighetene må ta høyde for at det allerede er fordelt strukturgevinster i denne fartøygruppen når nytt regelverk skal utformes.»

Fiskebåt har uttalt følgende:

«I Stortingets behandling av kvotemelding 2.0 ble det besluttet at strukturgevinst som oppstår ved utløp av strukturkvoter skal fordeles i henhold til modell X til strukturgruppene etter «opprinnelig hjemmelslengde», jf. vedtak 592. Fiskeridirektoratet foreslår at dette legges til grunn for fordelingen av all strukturgevinst, også i de tilfellene strukturering har skjedd på tvers av strukturgrupper. Fiskebåt støtter denne tilnærmingen, og viser til at forutsetningen om at strukturgevinstene skal fordeles på fartøyene i de respektive strukturgruppene er og har vært den viktigste forutsetningen for all strukturering under de tidsavgrensede ordningene.

Når det imidlertid gjelder fordelingen av strukturgevinster som følge av strukturering i medhold av unntaksordningen i kyststrukturforskriften § 9 andre ledd, er det naturlig å fravike dette prinsippet for så vidt gjelder fordelingen av strukturgevinster for torsk nord for 62jN som følge av strukturering av deltakeradganger med hjemmelslengde under 11 meter. Det vises til at regjeringen i kvotemelding 2.0 foreslo å omfordele 2 prosent av den konvensjonelle kvoten av torsk nord for 62N til fartøy under 11 meters hjemmelslengde. Forslaget var begrunnet med at kvotefordelingen gradvis var endret siden 2007, som hadde medført at gruppen under 11 meter hadde fått redusert sin andel med 1,89%. Den vesentligste årsaken til denne utviklingen var nettopp strukturforskriftens unntaksregler som åpnet for at deltakeradganger med hjemmelslengde under 11 meter kunne struktureres til fartøyer med hjemmelslengde over 11 meter.

Omfordelingen av nordøstarktisk torsk innad i lukket gruppe ble gjennomført fra og med reguleringsåret 2025, og har i første rekke til hensikt å rette opp de forflytninger av torskekvote ut av den minste gruppen som struktureringen har forårsaket. Vedtaket innebar i realiteten en forskuttering av strukturgevinst til gruppen under 11 meter. Etter Fiskebåts syn vil det være i strid med forutsetningene bak denne omfordelingen dersom strukturgevinst fra strukturkvoter med hjemmelslengde under 11 meter på nytt tilbakeføres til samme gruppe. Fiskebåt mener at strukturgevinstene på nordøstarktisk torsk som følge av strukturering av fartøy med hjemmelslengde under 11 meter i stedet må fordeles på de øvrige hjemmelslengdegruppene i kystflåten etter den samme forholdstall som er benyttet for å gjennomføre omfordelingen, jf. tabell 13 i Fiskeridirektoratets saksnotat til sak 1/2024 om regulering av fisket etter torsk nord for 62jN til reguleringsmøtet høsten 2024. Utover dette unntaket støtter Fiskebåt at strukturgevinstene fullt og helt fordeles til de opprinnelige strukturgruppene.»

5.3.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Det er i utgangspunktet bred enighet blant høringsinstansene om at strukturgevinst skal fordeles til opprinnelig gruppe, og direktoratets forslag til hvordan dette skal forstås.

Ifølge stortingsvedtak nr. 598 skal 2 % av kvoteandelen fra den konvensjonelle kystflåten, lukket gruppe over 11 meter, omfordeles til lukket gruppe under 11 meter. Vedtaket gjelder fordelingen av torsk. I kvotemelding 2 ble det vist til at fordelingen av torsk siden 2007 innad i lukket gruppe hadde vært gjort etter den såkalte finnmarksmodellen som bygget på et forslag fra Norges Fiskarlag. Videre ble det vist til at den faktiske

kvotefordelingen i lukket gruppe i kystflåten hadde endret seg over tid. Det ble ikke gitt noe nærmere begrunnelse for vedtaket om å omfordele 2 % av kvoteandelen på torsk fra lukket gruppe over 11 meter til lukket gruppe under 11 meter.

Fiskeridirektoratet mener det blir svært krevende å lage en særordning for fordeling av strukturgevinster på torsk for fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde. Strukturkvotene utløper på forskjellig tid, slik at det vil måtte programmeres inn i modellen for fordeling. Fiskeridirektoratet understreker at for å sikre transparens og åpenhet, og for at det skal være praktisk gjennomførbart, må metoden gjelde for alle tilfeller av fordeling av strukturgevinst som oppstår når tidsbegrensede strukturkvoter utløper. Etter Fiskeridirektoratets syn vil det enkleste og mest hensiktsmessige være å reversere omfordelingen på 2 % dersom dette skal sees i sammenheng med fordeling av strukturgevinst til opprinnelig gruppe.

Fiskeridirektoratet opprettholder forslaget.

5.4 Omvendt strukturering

I høringsnotatet ble det skissert som en mulighet at rederier på skjønnsmessig grunnlag, og etter søknad innen en nærmere fastsatt frist, kan kompenseres med ekstra kvotefaktorer dersom de er rammet av den såkalte “omvendt strukturering”-problematikken. Det siktes her til rederier som før gjeldende tidsbegrensninger ble innført, har strukturert det største kvotegrunnlaget (den største grunnkvoten), og ikke det minste, uten tanke på at det strukturerte kvotegrunnlaget på et senere tidspunkt ble underlagt tidsbegrensninger på 25 år. Vi ba om høringsinstansenes vurdering av dette.

5.4.1 Høringssvar

Norges Fiskarlag, Sjømat Norge, LO, Nord Sildfiskarlag og Seitrålggruppen er enige i at det etter søknad kan kompenseres med ekstra kvotefaktorer dersom de er rammet av «omvendt strukturering». Norges Fiskarlag påpeker at det bør stilles strenge dokumentasjonskrav for slik korrigering. LO mener også det må stilles strenge krav til dokumentasjon og at det settes en endelig frist til utgangen av 2026 for å kunne søke om en slik korrigering.

Fiskebåt og Pelagisk forening er delvis enige i at det kan åpnes for «omvendt strukturering».

Fiskebåt er enig i at rederiene dette gjelder har kommet svært dårlig ut og kan derfor støtte den foreslåtte ordningen når det gjelder tillatelsesgruppene i havfiskeflåten. Når det gjelder kystfiskeflåten viser Fiskebåt til at det har det vært åpning for å strukturere på tvers av hjemmelslengdegrupper, og det er derfor vanskelig å overskue konsekvensene en slik mulighet kan få i kystfiskeflåten. Uten nærmere informasjon om omfanget av

problematikken kan ikke Fiskebåt støtte at ordningen innføres i kystfiskeflåten. Fiskebåt legger ellers til grunn at det publiseres informasjon om omfanget av slike konverteringer etter at søknadene er behandlet, og at det utarbeides et søknadsskjema med tydelig informasjon om vilkårene for ordningen.

Pelagisk forening har ingen innvendinger mot at det åpnes for korrigering for fartøy som før innføringen av tidsbegrensningen på strukturkvoter, strukturerte den største grunnkvoten. Det forutsettes at dette kun gjelder fartøy i havfiskeflåten, og at det kun gjøres dersom det kan ferdigstilles før 31. desember 2026.

Advokatforeningen har bemerket at i Volstad-dommen kom Høyesterett til at endring av varigheten for strukturkvoter fra tidsubegrenset til tidsbegrenset, ikke var brudd på Grunnlovens forbud mot lovendring med tilbakevirkende kraft. Om det skal gis slik adgang er et politisk spørsmål de ikke tar stilling til.

Norges Kystfiskarlag, Finnmark fylkeskommune og Den norske maskinistforening er imot at det skal være mulig å søke om kompensasjon ved «omvendt strukturering».

Norges Kystfiskarlag viser til at *«Etter vårt syn er det ingen særegne hensyn ved tilfellene som er rammet av omvendt strukturering. Da tidsbegrensningen på 25 år i sin tid ble innført, ble den stående også for rederier som hadde strukturert under det tidligere regelverket uten tidsbegrensning, jf. Volstad-saken (Rt. 2013 s. 1345).*

Det vises videre til at *«En kompensasjonsordning som foreslått vil bryte med hensynet til likebehandling og innebære en skjønnsmessig omfordeling uten klar hjemmel eller objektive kriterier. Det vil også være i strid med de prinsippene Høyesterett har lagt til grunn om kvoterettighetenes karakter som offentligrettslige tillatelser og statens adgang til å endre reguleringsregimet. En kompensasjonsordning vil dessuten redusere den samlede strukturgevinsten som tilbakeføres til gruppen, og være vanskelig å avgrense uten å skape presedens for andre særtilfeller. Norges Kystfiskarlag avviser at det åpnes for kompensasjon ved omvendt strukturering.»*

5.4.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet mener at å tillate korrigering ved «omvendt strukturering» vil bli ressurskrevende for forvaltningen gjennom behandling av søknader og mulig klagebehandling. Som nevnt i høringsnotatet vil konsekvensen av en korrigering av omvendt strukturering, være at de aktuelle fartøyeierne får en økning i sine grunnkvotefaktorer og reduksjon i strukturkvotefaktorer. Strukturgevinsten som skal fordeles tilbake til gruppen vil dermed være lavere enn dersom det ikke åpnes opp for en korrigering. Å åpne opp for «omvendt strukturering» vil dermed ha fordelingsmessige konsekvenser i de fartøygruppene som dette vil være aktuelt for. Spørsmålet blir videre om det er rimelig at det åpnes opp for en slik ordning.

Vi vil vise til at dersom det åpnes opp for dette, vil en ved senere regelendringer på ulike felt kunne risikere at det kommer tilsvarende krav om korrigeringer i etterkant i de tilfeller hvor endringene kan være til ugunst for enkelte. **Fiskeridirektoratet vil derfor fraråde at man tillater slik korrigering.**

Fiskeridirektoratet mener at dersom det likevel åpnes for korrigering av «omvendt strukturering», så må det tas stilling til om dette skal gjelde for eier fra alle fartøygrupper som har strukturert ut den største grunnkvoten før strukturstoppen 20. oktober 2005. I vår gjennomgang av temaet ble det brukt eksempler på «omvendt strukturering» fra havfiskeflåten. Flere av høringsinstansene har forutsatt at en mulighet for å søke om kompensasjon for «omvendt strukturering» bare skal gjelde for havfiskeflåten og ikke for kystfiskeflåten. For havfiskeflåten vil søknader om korrigering gjelde strukturering i perioden fra iverksettelse 4. mars 2005 til 20. oktober 2005. Dersom det åpnes for tilsvarende for kystfiskeflåten vil det gjelde for tilfeller fra iverksettelse 1. januar 2004 til 20. oktober 2005. For kystfiskeflåten vil slik omvendt strukturering være aktuelt for de som har strukturert grunnkvoten fra en hjemmelslengde innenfor tillatt intervall som er høyere enn for det fartøy som mottar strukturkvoten.

Fiskeridirektoratet mener at dersom det åpnes for dette, bør havfiskeflåten og kystfiskeflåten ha samme mulighet for korrigering. Det vil videre bare være en kort periode det kan søkes om dette. Det er viktig at alle korrigeringer gjøres før tidsbegrensningen for de første strukturkvotenes utløp fra 1. januar 2027. Dette betyr i praksis at eventuelle søknader må være ferdigbehandlet før årsskiftet. Det samme gjelder for eventuelle klager.

En eventuell søknadsprosess for korrigering vil kreve ressurser i forvaltningen. Søknadsprosessen må også ha klare kriterier. En forutsetning for at eier skal få godkjent søknad om tilbakeføring av omvendt strukturering må etter vår vurdering være at strukturkvoten som baserer seg på den største grunnkvoten må være intakt (ikke blitt splittet og dermed fordelt på flere fartøy). Det må også settes vilkår om at det fortsatt skal være samme eier som ved den opprinnelige struktureringen.

5.5 Fordeling av strukturegevinst til «gamle» rekrutteringskvoter

Vi ba om høringsinstansenes syn på om grunnkvotefaktorer knyttet til «gammel» rekrutteringsordning bør omfattes av fordelingen av strukturegevinstkvotefaktorer, eller ikke – både fra avkortning og etter tidsbegrensningens utløp.

Det ble vist til at det i perioden 2010-2019 gjaldt en rekrutteringsordning som til sammen ga ca. 120 nytildelinger. Disse ble hovedsakelig delt ut i fisket etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskap nord for 62 grader nord, men det ble også delt ut noen i fisket etter norsk vårgytende sild og makrell. Rekrutteringskvotene ble de første årene tildelt en hjemmelslengde som tilsvarte fartøyets største lengde, men ikke høyere enn 15

meter. De siste årene ble rekrutteringskvotene tildelt med kvotefaktor tilsvarende hjemmelslengde 11 meter. Det er ingen tidsbegrensning på rekrutteringskvotene.

Det er pr. primo september 2026 97 gjenværende rekrutteringskvoter. Disse er fordelt på 84 innenfor konvensjonell kyst torsk/hyse/sei nord for 62 grader nord, 3 innenfor NVG-kyst, 7 innenfor kystmakrell not og 3 innenfor kystmakrell garn/snøre.

I og med at disse deltakeradgangene (grunnkvotene) ikke kan «omsettes», og vil utløpe når nåværende eier slutter i fiske, ba vi om at det vurderes om disse deltakeradgangene (grunnkvotefaktorene) skal få tildelt strukturegevinstkvotefaktorer, eller ikke. Det ble vist til at disse rekrutteringskvotene frem til nå har fått tatt del i fordeling av strukturegevinst av avkortning. Når det gjelder eventuelle strukturkvotefaktorer knyttet til disse fartøyene, så vil de få tildelt strukturegevinstkvotefaktorer på lik linje med andre fartøy.

5.5.1 Høringssvar

Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag er blant de fiskeriorganisasjonene som har gått imot forslaget om at rekrutteringskvoter ikke skal tilordnes strukturegevinst. Dette foreslås å gjelde både fra avkortning av strukturkvoter og etter at tidsbegrensningen på strukturkvotene utløper.

Norges Fiskarlag har uttalt følgende:

«Norges Fiskarlag anbefaler at disse rekrutteringskvotene behandles som øvrige tillatelser i forbindelse med fordeling av strukturkvoter ved avkortning eller tidsutløp. Det forutsettes videre dette salderes innenfor de aktuelle gruppekvote, og ikke trekkes fra toppen.»

Norges Kystfiskarlag uttaler følgende:

«Norges Kystfiskarlag krever at grunnkvotefaktorer knyttet til den «gamle» rekrutteringsordningen (2010–2019) skal omfattes av fordelingen av strukturegevinstkvotefaktorer på lik linje med andre grunnkvoter. Dette gjelder både strukturegevinst fra avkortning og strukturegevinst etter tidsbegrensningens utløp.

Forslaget i forskriftsutkastets § 23 om å ekskludere rekrutteringskvotene fra fordelingen er prinsipielt urimelig og motvirker ordningens formål om å gi de tildelte mottakerne et stabilt og forutsigbart driftsgrunnlag, på lik linje med andre fartøy i den aktuelle reguleringsgruppe. Rekrutteringskvotene er allerede urimelig behandlet i dagens system: de kan ikke omsettes, de gir ikke banksikkerhet, og de skal tilbakeføres til fellesskapet når fiskeren slutter. Innehaverne fikk ved tildeling i 2010–2015 informasjon om at kvotene var likeverdige med andre kvoter, kun ikke omsettelige. Mange tok økonomiske avgjørelser basert på denne forutsetningen — de kjøpte ikke ordinær kvote til en gunstig pris, og innrettet driften etter at kvotene ville utvikle seg som andre kvoter. Det er om lag 120 slike rekrutteringskvoter, mange i fisket etter torsk og i pelagisk sektor.

Rekrutteringskvotene har bidratt inn i strukturordningen gjennom avkortning og gjennom å bli strukturert vekk. En vesentlig del av innehaverne har bygd drift rundt nye fartøy i gruppen 11–15 meter, med betydelige og langsiktige investeringer. Disposisjonene er gjort i god tro på at rekrutteringskvoten ville gi et forutsigbart driftsgrunnlag på linje med andre fartøy i samme gruppe.

Det vises også til at «at strukturtilbakefall til rekrutteringskvotene vil bidra til å spre ressursgrunnlaget på flere rederier, skape aktivitet og muligheter i flere lokalsamfunn, og styrke rekruttering til kystflåten. Dette er helt i tråd med formålet rekrutteringsordningen ble innført med, og det undergraver tilliten til offentlige rekrutteringsordninger generelt om innehaverne av rekrutteringskvoter nå skal behandles dårligere enn andre.»

Sands Advokatfirma AS har kommet med høringsinnspill på vegne av en gruppe fiskere med rekrutteringskvoter. De mener det ikke er grunnlag for å utelukke disse fra strukturgevinstfordelingen i fremtiden. Det vises i konklusjonen til at «vedtakene som gjaldt tildeling av rekrutteringskvotene var ikke heftet med slike begrensninger som foreslått i høringsnotatet, og rekrutteringskvotefiskerne har hatt en berettiget forventning om at rekrutteringskvotene skulle stille likt som andre grunnkvoter. Forslaget undergraver også formålet med rekrutteringsordningen idet forslaget ikke fullfører den rekrutterende effekten som rekrutteringskvoten skal ha, men snarere bygger denne ned over tid sammenlignet med andre i gruppen. Til slutt legger forslaget opp til urettmessig tilbakefall/omgjøring av tildelte rettigheter og innebærer en usaklig forskjellsbehandling».

Fiskebåt, Sjømat Norge, Finnmark fylkeskommune v/fylkesutvalget og LO støtter forslaget om at «gamle» rekrutteringskvoter ikke skal tildeles strukturgevinst.

5.5.2 Fiskeridirektoratets vurdering

I høringsnotat datert 9. november 2015 som gjaldt hevet kvotetak i kystflåten over 11 (13) meter hjemmelslengde mv, la departementet under punkt 7.2. «Andre høve» til grunn at det ikke bør kunne struktureres dersom deltakeradgangen som er oppgitt er tildelt med rekruttering som formål, eller dersom fartøyet som er tildelt strukturkvote alt er tildelt rekrutteringskvote i det aktuelle fiskeriet. Det ble opplyst at dette naturlig følger av formålet med rekrutteringskvoteordningen som er å gi unge fiskere et bedre driftsgrunnlag for fiske, men ikke uten videre inntekter gjennom salg av fartøy for fortsatt drift eller strukturering. Det ble videre sagt at rekrutteringskvoter ikke kan tildeles ved salg av fartøy for fortsatt drift, men at forskriften ikke sier noe om strukturering av rekrutteringskvoter. For å fjerne mulig tvil om hvordan regelverket skulle forstås, ønsket derfor departementet at det forskriftsfestes at rekrutteringskvoter ikke skulle kunne struktureres.

Etter høringen ble forskriften den 17. juni 2016 endret til dagens ordlyd som sier følgende i § 9 siste ledd:

«Det kan ikke tildeles strukturkvote dersom

- a. deltakeradgangen som oppgis er tildelt i rekrutteringsøyemed, og
- b. fartøyet som tildeles strukturkvote ikke er i samme eie som fartøyet som tas ut av fiske, og som deltakeradgangen oppgis fra.»

Det fremgår av forarbeidene til denne endringen at «Det sentrale formålet med å legge begrensninger på adgangen til å strukturere rekrutteringskvoter er å unngå omgåelser av forbudet mot salg av fartøy med rekrutteringskvoter for fortsatt drift. Etter en nærmere vurdering og gjennomgang av praksis har departementet kommet til at det heller ikke er grunn for å nekte strukturering av rekrutteringskvoter dersom strukturkvoten tildeles fartøy som har samme eier som fartøyet som oppgir rekrutteringskvoten. Dette vil legge til rette for at den unge fiskeren får større fleksibilitet til å velge hvilke kvoter som skal struktureres og hvilke som skal forbli grunnkvoter. Det vil naturligvis måtte være en forutsetning at strukturkvoten ikke senere kan tildeles fartøy som ikke er i samme eie, og at den faller bort dersom fartøyet skifter eier.»

Dette betyr at dersom det er samme eier av avgivende og mottakende fartøy, så er det etter forskriftsendringen i 2016 mulig å strukturere en rekrutteringskvote.

En gjennomgang av våre registre viser at det er 11 rekrutteringskvoter som er strukturert etter forskriftsendringen. I tillegg er det 8 rekrutteringskvoter som pr. primo september er i særlig kvoteordning for fartøy med hjemmelslengde under 11 (13) meter (ID-kvoteordning). Både de rekrutteringskvotene som er strukturert og de som er i ID-kvoteordning er innenfor konvensjonell kyst, torsk/hyse/sei, nord for 62 grader nord.

Innenfor konvensjonell kyst, torsk/hyse/sei, nord for 62 grader nord i hjemmelslengdegruppe 11-14,99 meter, er det 4 av de gjenværende rekrutteringskvotene som har tilknyttede strukturkvoter. Det er ingen av de gjenværende rekrutteringskvotene innenfor pelagiske fiskerier som har tilknyttede strukturkvoter.

Høringssvarene viser at det er ulik forståelse av hvilke regler som gjelder for strukturering av rekrutteringskvoter. Fiskeridirektoratet erkjenner også at vi i høringsnotatet ikke var helt klare på hvilke regler som gjelder.

De fleste høringsinstansene mener at rekrutteringskvoter skal tildeles strukturgevinst.

Vi foreslår derfor at alle «gamle rekrutteringskvoter» gitt i perioden 2010-2019 kan tildeles strukturgevinst.

Flere høringsinstanser har kommentert muligheten til å omsette deltakeradgang gitt som rekrutteringskvote. Blant annet har Rekrutteringskvotefiskerne som har gitt et felles høringssvar ønsket at omsetningsforbudet fjernes.

Å fjerne omsetningsforbudet er ikke del av høringen her og må tas opp i en annen sammenheng. Dette vil være en endring som skal høres på vanlig måte.

5.6 Kvotetak og eierkonsentrasjon

Vi ba om høringsinstansenes syn på tre alternative måter (A, B og C) for håndtering av tilfeller hvor kvotetakene eller eierkonsentrasjonsreglene overstiges i forbindelse med fordeling av strukturgevinstkvotefaktorer etter strukturkvotenes utløp.

Fiskeridirektoratet skisserte i høringsnotatet følgende alternativer for hvordan man skal håndtere tilfeller hvor kvotetak eller eierkonsentrasjonsreglene overstiges for det enkelte fartøy som følge av strukturgevinsttildeling:

Alternativ A.

I dette alternativet gis rederiene en midlertidig aksept for overskridelse av kvotetak/eierkonsentrasjonsbestemmelser for å gi eierne anledning til å tilpasse seg innen en tidsfrist.

I dette alternativet vil fartøyeier kunne overføre de overskytende kvotefaktorene til annet fartøy i eget rederi eller at de kan tildeles til annet rederi. Fartøyeier vil da enten beholde overskytende kvotefaktorer selv eller kunne få en økonomisk kompensasjon fra ny fartøyeier for reduksjonen i antall strukturgevinstkvotefaktorer.

Alternativ B.

Her foreslås ingen tilpasninger. Eventuelle overskytende strukturgevinstkvotefaktorer fordeles direkte til øvrige fartøy i gruppen.

I dette alternativet, der fordeling av overskytende strukturgevinstkvotefaktorer skjer til øvrige fartøy i gruppen, vil dette representere et økonomisk tap i forhold til om fartøyeierne får mulighet for å tilpasse seg eventuelle brudd på kvotetakene/eierkonsentrasjonsreglene.

Alternativ C.

Her foreslås det at strukturgevinstkvotefaktorene holdes utenfor beregningen av kvotetaket/eierkonsentrasjonsreglene. Det legges imidlertid begrensninger på fartøyeiers muligheter for å erverve nye strukturkvotefaktorer som medfører ytterligere overskridelse.

Dette gjøres for å redusere en utilsiktet omgåelse av dagens forståelse av kvotetakene/eierkonsentrasjonsreglene. For noen fartøyeiere kan denne begrensningen medføre at noen ønskede økonomiske disposisjoner ikke kan gjennomføres. På den annen side er dette alternativet mer gunstig for fartøyeier enn de to foregående alternativene som er beskrevet, da fartøyeier vil kunne beholde overskytende kvotefaktorer som oppstår ved fordeling av strukturgevinstkvotefaktorer på aktuelt fartøy uten annen tidsbegrensning enn det som følger av fordelingen av strukturgevinstkvotefaktorene.

5.6.1 Høringssvar

Det er ikke noe entydig svar fra høringsinstansenes side på dette spørsmålet.

Alternativ A

Det er bare **LO** av høringsinstansene som går inn for alternativ A. De viser til at de velger den løsningen som viderefører de gjeldende prinsippene i dagens system, og som ikke endrer balansen mellom struktur, lønnsomhet og fordeling. Ved valg av løsning bør følgende legges til grunn: at kvotetak fungerer som et reelt styringsverktøy, at utviklingen i eierkonsentrasjon er kontrollert, at systemet er forutsigbart og håndterlig og at det ikke etableres nye drivere for videre oppbygging av kvotemasse over tid. Alternativ A innebærer at fartøyeiere får beholde tilordnet strukturgevinst og får en rimelig frist til å tilpasse seg kvotetaket, dersom dette overstiges som følge av tilordnet strukturgevinst. Tilpassing til kvotetaket kan skje på en kontrollert måte.

Advokatforeningen har kommet med kommentarer til alle tre alternative modeller. Til alternativ A sies det at en slik modell forutsetter klare regler om når en overskridelse oppstår, hvilke kvotefaktorer som er overskytende, hvem som kan motta dem, og hvilken frist fartøyeieren har til å tilpasse seg. Fristen bør først løpe fra særskilt varsel til fartøyeier. Varaset bør inneholde beregningen og opplyse om konsekvensene av manglende tilpasning. Fartøyeier bør videre få anledning til å uttale seg før det treffes vedtak. Dersom overskytende strukturgevinstkvotefaktorer fordeles til gruppen fordi eier ikke tilpasser seg innen fristen, må dette skje ved begrunnelse og klagerett.

Alternativ B

Sametinget, Gamvik kommune, Øst-Finnmarkrådet mfl., Finnmark SV og Sjømatbedriftene går inn for alternativ B.

Sametinget mener at kvotesystemet må bidra til å opprettholde en variert, lokalt eid og lokalt forankret fiskeflåte. Dette er viktig for lokal verdiskaping, bosetting, rekruttering og videreføring av samiske fiskeritradisjoner og samisk kultur. Formålet med slike grenser for kvotetak og eierkonsentrasjon vil bli svekket dersom enkelte kvotefaktorer som gir en reell andel av det årlige fangstgrunnlaget, holdes utenfor beregningen.

De mener at strukturgevinstkvotefaktorer ikke generelt bør unntas fra kvotetak eller regler om eierkonsentrasjon. Alle kvotefaktorer som gir reell adgang til fangstgrunnlag, bør som utgangspunkt inngå i beregningen av kvotetak og eierkonsentrasjon.

Sjømatbedriftene mener at der strukturgevinstkvotefaktorer overstiger kvotetaket eller eierkonsentrasjonsregler, så bør dette behandles etter modell B. Den foreslåtte modellen C gir størst fordel til fartøy som allerede har en høy andel strukturkvoter og spesielt for dem som har strukturert sent. Fartøy med liten eller ingen strukturering får

en mindre umiddelbar gevinst. De kan ikke se at foreslått fordeling av strukturgevinst i tilstrekkelig grad ivaretar de minste og svakeste aktørene i fiskeflåten.

Øst-Finnmarksrådet, Vest-Finnmarksrådet og Nord-Tromsrådet støtter lavere kvotetak over tid som et tiltak for å motvirke eierkonsentrasjon og bidra til et mer spredt eierskap. Rådene støtter alternativ B for håndtering av kvotetak. Videre mener rådene at strukturgevinsten må omfattes av kvotetakene.

Til modell B uttaler **Advokatforeningen** at modellen kan være enkel å praktisere, men gir fartøyeieren mindre mulighet til å innrette seg. Dersom dette alternativet velges bør forskriften klart angi om faktorene først tildeles fartøyeieren eller om de fordeles direkte til gruppen. Det bør også fastsettes regler om beregningsmåte og beregningstidspunkt. Fartøyeier bør varsles, få innsyn i beregningen og gis anledning til å uttale seg før fordelingen gjennomføres. Beslutningen bør treffes som enkeltvedtak med begrunnelse og klagerett.

Alternativ C

Fiskeriorganisasjonene går i stor grad inn for alternativ C, men med enkelte modifikasjoner.

Norges Fiskarlag har uttalt følgende:

«Norges Fiskarlag foreslår alternativ C for fordeling av strukturgevinster, men samtidig at alternativ C skal gjelde for strukturkvoter etablert før en valgt skjæringsdato. Modell/alternativ for fordeling av strukturkvoter etablert etter denne skjæringsdatoen bør diskuteres når innretning på framtidig strukturkvoteordning og eierkonsentrasjonsregler i kystfiskeflåten skal på høring i egne prosesser i henhold til Stortingets vedtak.»

Fiskebåt har uttalt følgende:

«Fiskebåt mener det må tas hensyn til rederienes berettigede forventninger om å få beholde strukturkvotene i den avtalte tidsperioden, uten at de som følge av dette skal få redusert strukturgevinst eller bli tvunget til å avhende deler av kvotegrunnlaget for å unngå og komme i brudd med kvotetak eller eierkonsentrasjonsbestemmelser. Det er også en viktig faktor at det i de fleste tilfellene er snakk om en kortvarig overskridelse av kvotetakene. Det er også nødvendig å ta hensyn til at rammene for hvordan strukturgevinstfordelingen skal gjennomføres avklares kun noen måneder før tilbakefallet starter, og at et krav om nedsalg av kvoterettigheter vil kunne slå uheldig ut.

I bestillingen av høringsnotatet har Nærings- og fiskeridepartementet bedt om at det legges opp til at rederi og fartøy ikke skal risikere å bryte eierkonsentrasjonsregler eller kvotetaksreglene som en direkte følge av at man tildeles strukturgevinstkvote faktorer. Fiskebåt konstaterer at kun modell C innfrir denne føringen fullt ut, og mener at denne må anvendes.

Modell C bygger på at strukturgevinstene skal fordeles i form av en egen strukturgevinstkvotefaktor. Som redegjort for i pkt. 4.2. fraråder Fiskebåt at strukturgevinsten fordeles i form av en separat kvotefaktor. Det er fullt mulig å velge løsningen i modell C selv om strukturgevinsten fordeles gjennom å øke grunn- og strukturkvotefaktorene. Dette kan gjøres ved at det føres en løpende oversikt over hvor stor andel av kvotegrunnlaget til det enkelte fartøy som stammer fra strukturgevinstfordeling (grunnkvotetillegg og strukturkvotetillegg), slik at dette holdes utenfor beregningene av kvotetak og eierkonsentrasjon. I tillegg vil det måtte vurderes å endre kvotetakene i kystflåten til absolutte størrelser for å ta høyde for at grunnkvotene vil øke. Fiskebåt vil derfor gjenta at vi er sterkt uenig i departementets bestilling og argumentasjonen i høringsnotatet om at det er nødvendig å skille ut strukturgevinstene med en egen kvotefaktor, og dette er som tidligere nevnt også i strid med Stortingets forutsetninger.

Ved å fordele strukturgevinsten i form av økte grunn- og strukturkvotefaktorer blir det ikke behov for å etablere særskilte begrensninger på adgangen til ytterligere strukturering for fartøy som har oversteget kvotetaket som følge av strukturgevinstkvotetildeling

Norges Kystfiskarlag sier blant annet følgende:

«Norges Kystfiskarlag mener at alternativ C er den ryddigste løsningen: strukturgevinst som fordeles til et fartøy holdes utenfor beregningen av kvotetak. Det kan aksepteres at et fartøy i en periode kan ligge over kvotetaket som følge av tilbakefall av strukturgevinst — etter hvert som flere strukturkvoter utløper og fordelingen utjevnes, vil disse fartøyene også havne under taket.

Vi forutsetter at det fastsettes en skjæringsdato slik at det ikke tillates at noen overstiger kvotetaket som følge av struktureringer foretatt etter skjæringsdatoen.

Vi krever imidlertid at alternativ C suppleres med følgende justeringer, slik at det ikke åpnes for ubegrenset eierkonsentrasjon over tid:

- Strukturgevinstkvotefaktorer over det ordinære kvotetaket kan ikke overdras videre. Strukturgevinst som blir liggende over kvotetaket på et fartøy, må låses til det fartøyet og kan ikke tas med ved salg, utskifting eller flytting av driftsgrunnlag. Når fartøyet slutter i fiske, går strukturgevinsten over taket tilbake til gruppen.
- Forbud mot ny strukturering for fartøy som ligger over kvotetaket. Direktoratet nevner selv at det er «rimelig å begrense fartøyeiers mulighet for å erverve nye strukturkvotefaktorer». Dette må være absolutt, ikke skjønnsmessig. Et fartøy som har strukturgevinst over kvotetaket, skal ikke under noen omstendigheter kunne erverve nye strukturkvoter.
- Tilsvarende må det innføres begrensninger på et fartøys adgang til å foreta ytterligere strukturering dersom rederiet på struktureringstidspunktet er kjent med, eller burde være kjent med, at fartøyet vil komme over kvotetaket som følge av framtidig tilbakefall av strukturgevinst. Strukturkvoter har faste, kjente utløpsdatoer, og det er fullt mulig for fartøyeier å beregne hvor mye strukturgevinst som vil tilfalle fartøyet i årene som kommer. Det vil være en åpenbar omgåelse av kvotetakene om en eier kan strukturere opp til taket i dag, vel vitende om at

fartøyet vil bli liggende langt over taket etter hvert som strukturgevinsten fordeles. Slik strategisk «forhåndsstrukturering» må ikke tillates.

Med disse modifikasjonene mener Norges Kystfiskarlag at alternativ C kan være en akseptabel løsning. Uten dem vil alternativet i praksis åpne for ubegrenset eierkonsentrasjon over tid, og det vil være uakseptabelt.»

Advokatforeningen mener dette alternativet gir god forutberegnelighet for fartøyeierne, fordi de ikke risikerer å komme i brudd med kvotetak- eller eierkonsentrasjonsregler.

Annet

Pelagisk forening mener at alle de tre alternativene har utfordringer ved seg. De ser behov for å vurdere om det kan finnes alternative løsninger som bedre balanserer hensynet til regelverkets formål og næringens behov. De mener også det burde vært en grundigere gjennomgang av de ulike alternativene, og virkningene for de ulike flåtegruppene. Fiskeridirektoratets vurdering er for kortfattet. Fiskeridirektoratet bør derfor i dialog med næringen arbeide videre med mer gjennomarbeidede løsninger.

De mener også at fartøy som bryter reglene om kvotetak og eierkonsentrasjon enten kan selge det overskytende eller beholde det uten å fiske på det. Det settes ingen frist på å måtte kvitte seg med det overskytende, slik man gjør etter modell A, men det blir ikke lov å fiske på overskytende kvotefaktorer slik man gjør etter modell C.

Vi viser ellers til høringssvaret i sin helhet.

5.6.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Noen høringsinstanser har påpekt at regler om eierkonsentrasjon i kystfiskeflåten burde vært på plass før det ble iverksatt fordeling av strukturgevinst ved tidsbegrensningens utløp. Fiskeridirektoratet er enige i at dette hadde vært å foretrekke. Det fremkommer imidlertid av bestillingen fra departementet 16. oktober 2025 at oppfølging av Stortingsvedtak 586, 587 og 588 (2023-2024) om innføring av eierkonsentrasjonsregler i kystfiskeflåten, skal foregå i en egen prosess. Det er videre viktig at regelverket om fordeling av strukturgevinst ved tidsbegrensningens utløp kommer på plass fra årsskiftet.

Det kommer frem ovenfor at få av høringsinstansene ønsker alternativ A eller alternativ B. Begge tilfelle vil som Advokatforeningen viser til, kreve saksbehandling og eventuell klagebehandling. Det vil blant annet bety at for hver liten faktor som overstiger kvotetaket for den enkelte, så vil det måtte fattes vedtak om bortfall, enten ved å gi en viss tidsfrist til å «kvitte seg» med det overskytende, eller som i Alternativ B, vedtak om at det overskytende skal tilbake til gruppen den kom fra. Dette vil sannsynligvis bli svært ressurskrevende å gjennomføre. Fiskeridirektoratet vil uti fra dette ikke anbefale hverken alternativ A eller alternativ B

Gjennomgang av høringssvarene viser at flest går for alternativ C eller nyanser av alternativ C. Som nevnt i høringsnotatet er det felles for de tre alternativene, at strukturgevinsten på en enkel måte kan identifiseres i registrene.

Antall grunnkvotefaktorer knyttet til den enkelte tillatelse, og som skal inngå i beregning av nivå på kvotetak i kystfiskeflåten, vil ikke bli endret. Kvotetakene skal beregnes basert på antall grunnkvotefaktorer før tildeling av strukturgevinst. Det er derfor ikke riktig som enkelte høringsinstanser skriver, at kvotetaket vil øke ved tilføring av strukturgevinst på grunnkvoten i kystfiskeflåten.

I alternativ C er det meningen at det fastsettes en begrensning i fartøyeiers handlingsrom til å erverve nye strukturkvoter. Dette gjøres for å redusere muligheten for en utilsiktet omgåelse av kvotetakene eller eierkonsentrasjonsreglene. For noen fartøyeiere kan dette bety at noen ønskede økonomiske disposisjoner ikke kan gjennomføres.

Dersom det tillates at strukturgevinst ikke skal telle med ved vurdering av kvotetak på fartøynivå og ved eierkonsentrasjon, vil dette ha fordelingsmessig betydning. De som har strukturert mye og nærmer seg kvotetaket vil etter fordeling av strukturgevinst kunne øke fangstuttaket selv om de overstiger kvotetaket. Fartøyeier vil altså kunne beholde overskytende kvotefaktorer som oppstår ved fordeling av strukturgevinst på aktuelt fartøy uten annen tidsbegrensning enn det som følger av fordelingen av strukturgevinst på henholdsvis grunnkvote og strukturkvote. En begrensning på å inngå ny strukturering når kvotetaket er oversteget vil kunne sikre omgåelse av regelverket. Vi foreslår at strukturgevinst etter avkortning behandles på samme måte. Dette er i tråd med gjeldende praksis.

Alternativ C vil være det enkleste alternativet å administrere.

Vi foreslår alternativ C.

6. ANDRE FORSLAG

6.1 Forslag om å oppheve kondemneringskravet ved sammenslåing av reketråltillatelser samt redusere avkortningen i konsesjonskapasitet

Vi ba om høringsinstansenes syn på om kondemneringskravet ved sammenslåing av reketråltillatelser bør oppheves. Vi ba samtidig om en vurdering av om avkortning av konsesjonskapasitet i forbindelse med sammenslåing av reketråltillatelser bør reduseres fra 30 prosent til 10 prosent. Vi ba også om en vurdering av om maksimal konsesjonskapasitet etter sammenslåing bør økes fra 600 m³ til 760 m³ eller lavere.

Det ble vist til at kondemneringskravet i strukturkvoteordningen for havfiskeflåten og kystfiskeflåten ble opphevet 27. november 2020. Vi fant det derfor naturlig også å oppheve kondemneringskravet i sammenslåingsordningen for fartøy med reketråltillatelse.

Vi viste videre til at det ved oppheving av kondemneringskravet, samtidig ble innført en avkortning på 10 prosent ved bruk av en strukturkvoteordning og at departementet har bedt om at det vurderes en tilsvarende avkortning på 10 prosent i konsesjonskapasiteten ved sammenslåing i reketrål fisket. Dette vil medføre at ved sammenslåing av reketråltillatelser vil konsesjonskapasiteten til det fartøyet som blir i fisket kunne økes med inntil 90 prosent. Største tillatte konsesjonskapasitet i reketrål fisket etter sammenslåing er i dag 600 m³. Det bør i så fall samtidig vurderes om denne begrensningen bør økes. 90 prosent av 400 m³ som er maksimal konsesjonskapasitet for fartøy uten sammenslåing, er 360 m³. Dette vil kunne medføre at dersom de fartøyene med den største konsesjonskapasiteten skal trekkes ut av fiske, så vil gjenværende fartøy kunne få en økt kapasitet til 760 m³. Det blir en avveining hvor høy maksimal konsesjonskapasitet bør kunne bli etter sammenslåing.

6.1.1 Høringssvar

Norges Fiskarlag, LO, Den norske maskinistforening, Fiskebåt, Sjømat Norge, Pelagisk forening og Nord Sildfiskarlag støtter forslaget.

Norges Fiskarlag støtter en endring av sammenslåingsreglene for reketråltillatelser og mener kondemneringskravet bør oppheves og at satsen for avkortning kan reduseres til 10 prosent. Videre mener de at maksimal konsesjonskapasitet etter sammenslåing bør økes til 1000 m³ sett i lys av økt internasjonal og nasjonal deltakelse i rekefiske i Barentshavet.

Fiskebåt støtter også forslaget. De sier blant annet følgende:

«Endringene vil legge bedre til rette for at rederi med rekestråltillatelse kan gjennomføre sammenslåing av konsesjonskapasitet. Fiskebåt har lenge etterlyst en endring av sammenslåingsreglene for rekestråltillatelser, og støtter forslagene om å oppheve kondemneringskravet og redusere avkortningssatsen til 10%.

Fiskebåt mener samtidig at maksimal konsesjonskapasitet bør økes utover 760 kbm, og viser til at Fiskebåt tidligere har foreslått at grensen økes til minst 1.000 kbm. Rekefisket i Barentshavet har i alle år vært regulert som et fritt fiske for alle fartøy med rekestråltillatelse, men denne situasjonen kan være i ferd med å endre seg. Økt internasjonal og nasjonal deltakelse i rekefisket, og en redusert kvoteanbefaling, kan tvinge frem en strengere regulering av rekefisket. I et slikt scenario er det både nødvendig å legge til rette for sammenslåing av rekestråltillatelser, og etablere regler for maksimal konsesjonskapasitet som gjør det mulig også for rene rekestrålere å drive lønnsomt.

Ifølge konsesjonsregisteret er det totalt 53 rekestråltillatelser i Norge, og de fleste tillatelsene er tildelt fartøy som også har andre kvoterettigheter. Kun noen få fartøy har rekestråltillatelsen som sitt hoveddriftsgrunnlag. Dagens regler for sammenslåing av konsesjonskapasitet krever at et fartøy må meldes ut av merkeregisteret, og at alle tillatelser som er knyttet til fartøyet må oppgis. Fiskebåt konstaterer at disse vilkårene i svært mange tilfeller gjør det uaktuelt å gjennomføre en sammenslåing av rekestråltillatelser. Det er samtidig vanskelig å se hvilke hensyn disse vilkårene er ment å ivareta. Fiskebåt mener at dersom vilkårene endres slik at fartøy kan avgi rekestråltillatelse uten å gjennomføre sletting og oppgivelse av øvrige tillatelser, vil det blitt langt mer attraktivt og aktuelt å benytte sammenslåingsordningen for strålere med rekestråltillatelse. Det er selvsagt en forutsetning at fartøyet har tilstrekkelig driftsgrunnlag også etter avgivelsen. Fiskebåt ber om at Fiskeridirektoratet vurderer om det kan tilrettelegges for en slik forenkling i sammenslåingsordningen for fartøyer med rekestråltillatelse.

Norges Kystfiskarlag har ingen innvendinger mot at kondemneringskravet oppheves som en harmonisering med øvrige strukturordninger. De forutsetter samtidig at fartøy som tas ut av fiske ved sammenslåing, ikke flyttes over i andre, mindre regulerte fiskerier. De går imidlertid imot forslaget om å redusere avkortningen i konsesjonskapasitet fra 30 til 10 prosent. Det vises til at en reduksjon vil gjøre det mer attraktivt å gjennomføre sammenslåinger, og vil dermed bidra til ytterligere strukturering i rekestrålfåten nord for 62°N. Den gjeldende avkortningen på 30 prosent har bidratt til en mer balansert kapasitetstilpasning i fiskeriet, og det er ingen god begrunnelse for å redusere den.

6.1.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Høringsinstansene er i stor grad positive til at kondemneringskravet ved sammenslåing av rekestråltillatelser oppheves. Fiskeridirektoratet viser til begrunnelsen i høringsnotatet og opprettholder forslaget.

Når det gjelder forslaget om å redusere avkortningsprosenten fra 30 prosent til 10 prosent og øke maksimal konsesjonskapasitet fra 600 m³ til 760 m³ er tilbakemeldingen

blandet. Norges Fiskarlag og Fiskebåt ønsker å øke maksimal konsesjonskapasitet til 1.000 m³, mens Norges Kystfiskarlag går imot å redusere avkortningen ved sammenslåing.

En avkortning på 10 prosent samsvarer med avkortningsprosenten i strukturvoteordningene. Vi opprettholder forslaget om 10 prosent avkortning også ved sammenslåing av rekestråltillatelser.

I høringen ba Fiskeridirektoratet om tilbakemelding på ulike nivå av økning av maksimal konsesjonskapasitet ved sammenslåing. Som nevnt ovenfor er det flere høringsinstanser som ønsker en økning til 1000 m³ maksimal konsesjonskapasitet. Vi mener det foreløpig ikke er behov for å øke til 1000 m³. Det har til nå vært få søknader om sammenslåing av rekestråltillatelser. Slik sammenslåing har i hovedsak skjedd i forbindelse med at det søkes om å benytte strukturvoteordningen for torsketrålere, og hvor både avgivende og mottakende fartøy har en rekestråltillatelse i tillegg til torsketråltillatelsen.

Fiskebåt har bedt om å slette vilkår om å trekke en rekestråler ut av fiske i forbindelse med sammenslåing, og slette vilkår om at alle andre tillatelser knyttet fartøyet oppgis. Også dette er vilkår som i dag gjelder i strukturvoteordningene. Det er ikke en del av høringen å oppheve dette, og kommenteres derfor ikke.

7. GENERELLE KOMMENTARER TIL HØRINGEN

7.1 Høringssvar

Gjennomgang av høringssvarene viser at det er varierende hvorvidt høringsinstansene har uttalt seg om alle høringspunktene. Flere av høringsinstansene mener noen av forslagene er for dårlig utredet, og at uten grundigere konsekvensutredning er det vanskeligere å ta stilling til de enkelte forslag.

Høringssvarene viser også at flere høringsinstanser har tatt opp en del tema som ikke er en del av høringen. Tema som ikke er en del av høringen, er ikke vurdert.

Norges Fiskarlag mener at spørsmålene som nå er til behandling med fordel kunne vært avklart tidligere. Sentrale forhold som fordeling av strukturkvoter ved utløp, kvotetak og eierkonsentrasjonsbegrensninger er viktig for næringsaktørene, og det er uheldig at prosessene har tatt så lang tid. Dette har skapt usikkerhet for fiskerinæringen og vanskeliggjort planlegging av drift og investeringer. Det forventes at departementet i nær fremtid følger opp gjenstående vedtak fra Stortingets behandling av kvotemeldingen, blant annet eierkonsentrasjonsregler i kystfiskeflåten, gjennomgang av leiefartøyordningen, vurdering av innretning for fremtidig strukturvoteordning, nye

regler for kvoteutveksling og nedsetting a arbeidsgruppe som skal vurdere alternative størrelsesparametere for fartøyutforming for kystfiskeflåten under 21 meter.

Norges Kystfiskerlag påpeker at flere av forslagene fremstår som lite konsekvensutredet og at høringsnotatet flere steder fremstår som mer en gjengivelse av eksterne ønsker enn en forvaltningsmessig selvstendig vurdering. Det er svært lite tekst som forklarer hvilke virkninger de foreslåtte endringene vil ha for flåtestruktur, sysselsetting, bosetting, råstoffleveranser til landindustrien, rekruttering eller kystsamfunn. Når det gjelder justeringen av kvotetak fremstår forslagene som en videreformidling av næringsinteresser fra de største delene av flåten, uten at konsekvenser for andre deler av næringen er belyst. Det vises også til at Riksrevisjonens kritikk om at flere endringer i kvotesystemet ikke har vært tilstrekkelig utredet, ikke er fulgt opp.

Pelagisk forening mener at flere forslag er for dårlig utredet. De viser særlig til at konsekvensene for strukturtilbakefallet ikke er tilstrekkelig utredet, hverken gjennom kvotemelding 2, behandlingen av kvotemelding 2 i Stortinget eller høringsnotatet. Forvaltningen må prioritere det som gjelder strukturtilbakefall. Det vises videre til at det er bedre med nye bestemmelser om dette i eksisterende forskrifter. Arbeidet med nye endringer og nye forskrifter må nedprioriteres.

Sjømat Norge påpeker at det i høringen ikke gis en redegjørelse for hvilke konsekvenser de ulike forslagene har for landindustrien. Det vises også til at de i tidligere prosesser for utforming av norsk fiskeripolitikk har påpekt det samme. De viser videre til at også generelt er det høringstema som oppleves å være mangelfullt utredet, ved at det ikke er drøftet hvilke konsekvenser ulike veivalg vil ha for utviklingen i årene som kommer. Dette må få som konsekvens at enkelte beslutninger knyttet til høringstemaene skyves på i påvente av tilstrekkelig utredning. Forutsigbarhet for både land- og havbasert næring er et grunnleggende hensyn som må tillegges avgjørende vekt. De mener også at regelverk for begrenning av eierkonsentrasjon i kystfiskeflåten må være på plass før strukturgevinstene fordeles til kystfiskeflåten.

Sjømatbedriftene støtter i hovedsak forslagene som innebærer forenkling av regelverket gjennom overgang til fiskeritillatelser og en mer oversiktlig reguleringsstruktur. Forenklinger som reduserer administrativ kompleksitet og samtidig bidrar til økt forutsigbarhet for næringsutøverne er viktige tiltak for å styrke rammevilkårene i fiskerinæringen.

Advokatforeningen mener at de skattemessige konsekvensene av forslagene til omlegging av regelverket for fiskeritillatelser og fordeling av strukturgevinst må utredes grundig før eventuell ikrafttredelse av regelverket. Det vises til at utredning av de skattemessige konsekvensene er viktig for å sikre forutsigbarhet for næringen, og for å sikre at de foreslåtte reglene ikke medfører utilsiktede konsekvenser som påvirker næringens rammevilkår negativt. Etter deres syn bør Finansdepartementet eller

Skattedirektoratet utrede spørsmålet og eventuelle endringer i skattereglene før regelverket trer i kraft. I alle tilfelle er det behov for å utrede hvordan forslaget påvirker adgangen til avskrivning av fiskeritillatelser og hvordan den skattemessige verdien (både inngangsverdi/avskrivningsgrunnlag og formuesverdi) av fiskeritillatelser påvirkes. Advokatforeningen nevner ellers at det er uheldig at eventuelle endringer i annet regelverk blir håndtert i egne prosesser og at konsekvenser bare delvis omtales. En del av forslagene kunne med fordel vært bedre utredet.

Det er ikke avskrivningsmulighet for deltakeradganger ervervet fra og med 2005. Deltakeradganger ervervet før 2005 kunne avskrives lineært over 5 år. Fiskeridirektoratet kan derfor ikke se at sammenslåing av deltakeradganger og konsesjoner vil få noen skattemessige konsekvenser.

LO viser blant annet til at det er avgjørende at fiskeripolitikken innrettes slik at fellesskapets ressurser kommer fellesskapet til gode i form av helårlig verdiskaping, med trygge og gode arbeidsplasser og forutsigbare og stabile rammer. Etter LO sitt syn er omfanget av endringsforslaget og påvirkning på fiskeripolitiske mål lite omhandlet og vurdert i høringsnotatet.

Bivdu er bekymret for at direktoratet ikke har gjennomført konsultasjoner med Bivdu i forbindelse med utarbeidelse av forslagene, jf. Sameloven kapittel 4. Forslagene gjelder forvaltning av fiskeressurser, adgang til fiskeriene, kvotefordeling og strukturordninger. Dette er noe som påvirker grunnlaget for sjøsamisk kulturutøvelse og næringsvirksomhet.

Sametinget mener blant annet at manglende utredning av samiske interesser er en vesentlig mangel og etterlyser også konsultasjon med Sametinget. Etter Sametingets vurdering er virkningene av forslagene ikke tilstrekkelig belyst. Det gjelder blant annet konsekvensene for mindre kystfartøy, lokalt og regionalt eierskap, lokale fiskemottak og landingsmønstre, rekruttering til fiskerinæringen, sysselsetting og bosetting i kystsamfunn, samisk fiske og sjøsamiske lokalsamfunn.

Sametinget mener også det bør etableres ordninger for å følge utviklingen; blant annet geografisk kvotefordeling, eierkonsentrasjon, fartøystørrelse, lokale landinger og virkninger for sjøsamiske områder.

7.2 Fiskeridirektoratets vurdering

Manglende konsekvensutredninger

Når det gjelder konsekvensutredninger vil Fiskeridirektoratet vise til at flere av forslagene er en oppfølging av vedtak fattet av Stortinget. I Meld. St. 32 (2018-2019) «*Et kvotesystem for økt verdiskaping*» er tiltak for forenkling av kvotesystemet som fiskeritillatelser nærmere vurdert, jf. kapittel 4, 5 og 7. I Meld. St. 7 (2023-2024) «*Folk, fisk og fellesskap* –

en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling omtales fordeling av strukturgevinst i kapittel 5. I kapitlet drøftes strukturgevinst som virkemiddel for økt økonomisk bidrag til fellesskapet, fordeling av strukturgevinst til fartøygrupper. Under punkt 5.5. foretas en konsekvensvurdering i forhold til fordelingseffekter internt i fartøygruppene, effekter for eierskap i fiskefartøy, for flåtestruktur samfunns- og bedriftsøkonomiske vurderinger, geografisk fordeling, konsekvenser for det samiske folk og samisk kultur. Når det gjelder denne høringen er det den tekniske gjennomføringen av Stortingets vedtak om fordeling av strukturgevinst som er det sentrale.

Fiskeridirektoratet finner det ikke naturlig å foreta en ny konsekvensutredning utover det som er gjort i høringsnotatet og tidligere kvotemeldinger. Om konsekvensene for de ulike forslag samlet sett vil anses tilstrekkelig belyst, må departementet vurdere. I den sammenheng vil vi også nevne at relativt korte frister påvirker hvor omfattende konsekvensutredning som har vært mulig å gjennomføre.

Vurdering av strukturkvoteordningene

I bestillingen la departementet til grunn at strukturkvoteordningene i hovedsak skulle videreføres som i dag. Flere høringsinstanser mener at strukturkvoteordningene nå bør vurderes på nytt. Pelagisk forening mener strukturkvoteordningen i sin nåværende bør opp til debatt. Sjømat Norge viser til at utviklingen over flere tiår har ført til en svært stor reduksjon i antall fartøy og en betydelig konsentrasjon av eierskap i fangstleddet. De mener det har vært nødvendig med en strukturering, men at det nå er behov for å begrense en videre utvikling i denne retningen. Sjømat Norge uttaler videre at en videreføring av strukturkvoteordningene, etter tilbakefall av strukturkvoter, krever en nærmere utredning med sikte på å finne frem til løsninger som gjør at uønskede effekter unngås. En slik utredning må gjøres med henblikk på hele verdikjeden og ta inn over seg alle sentrale fiskeripolitisk mål, herunder at fisk som fiskes på norske kvoter skal gi aktivitet og verdiskaping i kystsamfunnene.

LO mener at strukturordningen i hovedsak har fungert etter hensikten, men at konsekvenser av kvotesystemet og strukturering for arbeidsplasser på havet, i mottaksstrukturen, for landinger og industriarbeidsplasser må utredes og vektlegges i videre oppfølging. Strukturgrep som bidrar til ytterligere konsentrasjon i fiskeflåten, eller svekker råstofftilgangen til anlegg på land, vil undergrave både verdiskaping og sysselsetting.

Seitralgruppen har vist til at innføringen av modell X «*der tilbakefallet skal tilfalle både grunnkvoter og gjenværende strukturkvoter, kompliserer tilbakefallet ytterligere. Dette fordi så lenge det fortsatt er åpent for å gå inn i nye struktureringer, blir tilbakefallet et bevegelig mål der størrelsen og fordelingen av tilbakefallet endres hver gang det inngås et nytt struktureringsprosjekt.*» Seitralgruppen mener videre det er behov for en strukturpause for å vurdere om mål for nåværende strukturkvoteordning er oppnådd.

Manglende konsultasjon – samiske interesser

Både Sametinget og Bivdu har kritisert at det ikke er gjort konsultasjoner med dem i samsvar med Sameloven kapittel 4. Det følger av § 4-3 i Sameloven at plikten til å konsultere etter bestemmelsene i kapittel 4 blant annet gjelder departementer og direktorat. De tiltak som foreslås i høringen her er med få unntak oppfølging av kvotemelding 1 og 2 som har vært forelagt Stortinget. I den forbindelse ble det gjennomført konsultasjoner med Nærings- og fiskeridepartementet. Vi finner det ikke naturlig at det gjennomføres konsultasjon med Fiskeridirektoratet i forbindelse med denne høringen.

8. KOMMENTARER TIL FORSKRIFTENE

8.1 Forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpen gruppe

Advokatforeningen, Norges Fiskarlag, Fiskebåt og Pelagisk forening er av de få høringsinstansene som har uttalt seg til selve forskriftsteksten i de to nye forskriftene. De behandles under.

8.1.1 Forholdet til annet regelverk

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener det er uheldig at høringsnotatet bare delvis omtaler konsekvensene for annet regelverk. Foreningen viser til at manglende oversikt over nødvendige følgeendringer gjør det vanskeligere for høringsinstansene å vurdere de samlede rettslige konsekvensene av forslagene.

Fiskeridirektoratets vurdering

Den nye forskriften erstatter bestemmelser i både konsesjonsforskriften og deltakerforskriften. Endringen krever også oppdatering av henvisninger og begrepsbruk i annet regelverk, instruks og Fiskeridirektoratets registre. Fiskeridirektoratet er enig i at nødvendige følgeendringer bør synliggjøres så langt som mulig. Ved ferdigstillingen av forskriften må det derfor gjennomføres en samlet kontroll av henvisninger til de forskriftene som oppheves, og av begreper og tillatelsesnavn som endres. Følgeendringer som innebærer materielle endringer som ikke har vært omfattet av høringen, må behandles i en egen prosess. Rent tekniske oppdateringer av henvisninger og navn kan gjennomføres i forbindelse med ikrafttreddelsen.

8.1.2 § 2 Definisjoner

Forskriftsutkastet § 2 definerer blant annet «eier», «kystfiskefartøy», «havfiskefartøy» og «sammenslutning».

«Eier» er definert som en fysisk person som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person alene innehar mer enn 50 prosent, skal det ses hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte eller indirekte gjennom foretak samlet innehar mer enn 50 prosent. Når det unntaksvis følger naturlig av sammenhengen, skal «eier» likevel forstås som den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.

«Kystfiskefartøy» er definert som fartøy med lasteromsvolum under 500 m³, mens «havfiskefartøy» er definert som fartøy med lasteromsvolum på eller over 500 m³.

«Sammenslutning» er definert som et eierfellesskap mellom to eller flere rederier som deler samme administrasjon og styringsorgan.

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener definisjonen av «eier» er lite tilgjengelig og uheldig utformet. Foreningen mener det er uklart når «eier» viser til den eller de underliggende fysiske eierne, og når begrepet viser til den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.

Advokatforeningen peker også på at forskriften bruker uttrykk som «eier», «fartøyeier» og «selger», uten at forholdet mellom begrepene alltid fremgår klart. Foreningen viser videre til at høringsforslaget avviker fra gjeldende deltakerforskrifts angivelse av hvilke bestemmelser som bruker «eier» om den direkte fartøyeieren, og etterlyser en avklaring av om dette er ment å ha materiell betydning.

Fiskebåt mener definisjonen av kystfiskefartøy ut fra lasteromsvolum kan få utilsiktede virkninger. Enkelte fartøy med tillatelser som gjelder havfiskeflåten, kan ha lasteromsvolum under 500 m³. Etter den foreslåtte definisjonen vil disse bli regnet som kystfiskefartøy, blant annet ved anvendelsen av leiefartøybestemmelsene. Norges Fiskarlag viser til og støtter Fiskebåts merknad.

Fiskebåt og Pelagisk Forening mener definisjonen av «sammenslutning», sammenholdt med § 11 og bestemmelsene om eierkonsentrasjon, kan utvide konsentrasjonsreglene til sammenslutningsnivå for flere fartøygrupper enn etter gjeldende regelverk.

Pelagisk Forening foreslår i tillegg at «konvensjonelle redskaper» og «kystfartøygruppen» defineres. Foreningen viser til at forskriftsutkastet bruker både «kystfartøygruppen» og «kystfiskeflåten».

Fiskeridirektoratets vurdering

Definisjonene i § 2 skal bidra til en konsekvent og tilgjengelig forskrift. Begrepene brukes samtidig i en rekke materielle bestemmelser, og endringer i definisjonene kan derfor få betydning for bestemmelsenes rekkevidde.

Høringsforslagets definisjoner bør være utgangspunktet. Endringer bør begrenses til tilfeller hvor høringsinnspillene avdekker uklarheter eller mulige utilsiktede materielle virkninger.

Definisjonen av «eier»

Definisjonen av «eier» skal ivareta to forskjellige eierposisjoner. Forskriften har behov for å vise både til den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet, og til den eller de underliggende fysiske personene som gjennom direkte eller indirekte eierskap innehar den relevante eierposisjonen.

Advokatforeningen har et poeng i at det ikke fremgår tilstrekkelig klart hvilken eierposisjon den enkelte bestemmelsen viser til. Formuleringen «når det unntaksvis følger naturlig av sammenhengen» angir ikke hvilke bestemmelser som gjelder den direkte fartøyeieren. Dette kan gjøre det nødvendig å tolke det samme begrepet forskjellig fra bestemmelse til bestemmelse.

Fiskeridirektoratet vurderer at skillet kan gjøres tydeligere ved å bruke forskjellige begreper om de to eierposisjonene. Hovedinnholdet i definisjonen av «eier» kan videreføres for den eller de underliggende fysiske eierne. «Fartøyeier» kan defineres som den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.

Dersom denne løsningen velges, kan den avsluttende formuleringen om at «eier» unntaksvis skal forstås som den direkte fartøyeieren, tas ut. I stedet brukes «fartøyeier» uttrykkelig i bestemmelser som gjelder den direkte eieren av fartøyet.

Presiseringen er ikke ment å endre personkretsen etter gjeldende regelverk. Begrepene må derfor ikke erstattes mekanisk i de materielle bestemmelsene. «Fartøyeier» skal bare brukes der bestemmelsen faktisk gjelder den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet. Særskilte krav til de underliggende fysiske eierne må fortsatt fremgå av den enkelte bestemmelsen.

Begrepene «kjøper» og «selger» kan fortsatt brukes når de beskriver partenes rolle i en konkret disposisjon. Slike betegnelser har en annen funksjon enn definisjonene av «eier» og «fartøyeier».

Fiskeridirektoratet vurderer på denne bakgrunn som en mulig løsning at «fartøyeier» tas inn som et eget definert begrep, og at unntaksformuleringen i definisjonen av «eier» tas ut.

Definisjonene av «kystfiskefartøy» og «havfiskefartøy»

Grensen på 500 m³ lasteromsvolum er et objektivt og innarbeidet størrelseskriterium. Fiskebåts og Norges Fiskarlags innspill viser likevel at en generell definisjon basert på denne grensen kan få utilsiktede virkninger i enkelte materielle bestemmelser.

Problemstillingen gjelder særlig leiefartøyreglene i §§ 9 og 10. Et fartøy som tilhører en fartøygruppe i havfiskeflåten, kan ha lasteromsvolum under 500 m³ og dermed omfattes av volumbegrensningen for kystfiskefartøy etter ordlyden i høringsforslaget. Dette kan innebære en innstramming sammenlignet med gjeldende leiefartøyordning.

Den konkrete virkningen kan løses direkte i §§ 9 og 10 ved å presisere at volumbegrensningen ikke gjelder når leiefartøyet skal benyttes i en fartøygruppe i havfiskeflåten. For å unngå utilsiktede virkninger av definisjonen av kystfiskefartøy og havfiskefartøy foreslås det å slette disse. Fiskebåts og Norges Fiskarlags konkrete innvending håndteres under §§ 9 og 10.

Definisjonen av «sammenslutning»

Definisjonen av «sammenslutning» forklarer hva som menes med begrepet. Den angir ikke i seg selv hvilke materielle bestemmelser som gjelder for sammenslutninger.

Fiskebåt og Pelagisk Forening har vist til at samspillet mellom definisjonen i § 2, tilordningsregelen i § 11 og bestemmelsene om eierkonsentrasjon kan føre til at sammenslutninger omfattes av flere konsentrasjonsregler enn etter gjeldende regelverk.

Problemstillingen knytter seg etter Fiskeridirektoratets vurdering ikke til definisjonen som sådan, men til hvilke bestemmelser som bruker begrepet «sammenslutning» og hvilke rettsvirkninger dette får. Høringsnotatet bygger på at de gjeldende eierkonsentrasjonsreglene skal videreføres, og det er ikke omtalt eller begrunnet at sammenslutninger skal omfattes av flere konsentrasjonsbestemmelser enn tidligere.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at definisjonen av «sammenslutning» bør videreføres som foreslått i høringen. Spørsmålet om hvilke bestemmelser som skal omfatte sammenslutninger, behandles under § 11 og de enkelte eierkonsentrasjonsbestemmelser.

Forslag om ytterligere definisjoner

Pelagisk Forening foreslår at «konvensjonelle redskaper» og «kystfartøygruppen» defineres.

«Konvensjonelle redskaper» kan ha forskjellig rekkevidde i de enkelte fiskeriene. En generell definisjon kan derfor endre redskapsavgrensningen i enkelte bestemmelser. Fiskeridirektoratet vurderer at begrepet fortsatt bør forstås i sammenheng med den enkelte tillatelses- eller deltakerbestemmelsen. Forslaget om en generell definisjon tas derfor ikke til følge.

«Kystfartøygruppen» brukes om deltakergruppen i åpne fiskerier, mens «kystfiskefartøy» er en definert fartøykategori og «kystfiskeflåten» brukes som en mer overordnet flåtebetegnelse. Begrepene har dermed ikke nødvendigvis samme funksjon.

Når innholdet i kystfartøygruppen fremgår av kapittel 4 og bestemmelsene om de enkelte åpne fiskeriene, vurderer direktoratet at det ikke er nødvendig med en egen definisjon i § 2. Begrepene bør i stedet brukes konsekvent i samsvar med sin funksjon.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

På bakgrunn av Advokatforeningens innspill kan følgende endringer i definisjonene av «eier» og «fartøyeier» vurderes:

«Eier»: *fysisk person som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, ses det hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte eller indirekte gjennom foretak samlet innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet.*

«Fartøyeier»: *den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.*

Den avsluttende setningen i høringsforslagets definisjon av «eier» tas etter denne løsningen ut:

Der det unntaksvis følger naturlig av sammenhengen, skal «eier» likevel forstås som den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.

Definisjonen av «sammenslutning» videreføres som foreslått i høringen.

Definisjonene av «kystfiskefartøy» og «havfiskefartøy» videreføres ikke som foreslått i høringen. Den konkrete virkningen for leiefartøyordningen behandles under §§ 9 og 10.

Det foreslås ikke å ta inn definisjoner av «konvensjonelle redskaper» eller «kystfartøygruppen».

8.1.3 § 3 Krav om fiskeritillatelse

Etter § 3 første ledd kan ingen uten fiskeritillatelse drive ervervsmessig fiske eller fangst i fiskerier som er lukket etter kapittel 2, eller i fiskerier eller fangst som er åpne etter kapittel 3. Det følger av andre ledd at kravet om fiskeritillatelse ikke gjelder for deltakelse i åpne grupper etter kapittel 4.

Tredje ledd fastsetter at det ikke er adgang til å bruke trål i andre fiskerier enn dem som er regulert i forskriften, og hvor trål inngår i fiskeriet, (ment enten som «hovedredskap» eller som redskapsfleksibilitet). Forslaget er ment å erstatte deler av § 1-1 i konsesjonsforskriften.

Det er foreslått unntak for trålfiske etter lodde og polartorsk med fartøy med lasteromsvolum under 500 m³, trålfiske etter kreps med fartøy som er 11 meter eller

kortere og trålfiske etter reker nord for 62° N med fartøy som er kortere enn 19,81 meter. Unntakene samsvarer med dagens § 1-1 annet ledd annet punktum i konsesjonsforskriften.

Høringsinnspill

Fiskebåt mener tredje ledd ikke er en direkte videreføring av konsesjonsforskriften eller deltakerforskriften. Organisasjonen er bekymret for at ordlyden kan stenge for trålfiske i uregulerte fiskerier eller etter nye arter som kommer inn i norske farvann. Fiskebåt viser blant annet til direktefiske etter lysing.

Pelagisk Forening mener begrensninger i bruken av trål systematisk ikke hører hjemme i en bestemmelse om krav om fiskeritillatelse. Foreningen foreslår at overskriften begrenses til «Krav om fiskeritillatelse», og at eventuelle andre begrensninger i fiske reguleres i en egen bestemmelse.

Fiskeridirektoratets vurdering

Første og andre ledd regulerer når det kreves fiskeritillatelse etter forskriften. Tredje ledd har en annen funksjon ved at det regulerer adgangen til å bruke trål.

Fiskebåt har et poeng i at tredje ledd kan forstås videre enn det som synes å være forutsatt i høringsnotatet. Ordlyden kan gi inntrykk av at bruk av trål er forbudt i fiskerier eller etter arter som ikke er regulert i forskriften, selv om fisket ellers er tillatt etter høstings- og reguleringsregelverket.

Høringsnotatet redegjør ikke nærmere for denne virkningen. Det fremgår heller ikke tydelig hvordan bestemmelsen forholder seg til gjeldende unntak fra tillatelseskravene eller til ordninger med redskapsfleksibilitet. Høringsnotatet viser samtidig til at enkelte tillatelser gir adgang til å benytte trål eller andre redskaper utover det som følger direkte av tillatelsesbetegnelsen.

Pelagisk Forening har også et poeng i at tredje ledd systematisk skiller seg fra første og andre ledd. Mens første og andre ledd gjelder krav om fiskeritillatelse, regulerer tredje ledd etter sin ordlyd adgangen til å bruke et bestemt redskap.

Fiskeridirektoratet vurderer likevel ikke at høringsinnspillene i seg selv gir grunnlag for å ta tredje ledd ut av bestemmelsen eller flytte det til en egen bestemmelse. Dette må vurderes i sammenheng med hvilket materielt innhold bestemmelsen skal videreføre.

Fiskeridirektoratet vurderer at første og andre ledd kan videreføres som foreslått i høringen.

Når det gjelder tredje ledd, er Fiskeridirektoratet enig med Fiskebåt i at bestemmelsen ikke bør gis et videre anvendelsesområde enn etter gjeldende rett. Ved den videre utformingen av bestemmelsen bør det derfor sikres at forholdet til gjeldende unntak og

regler om redskapsfleksibilitet fremgår tilstrekkelig klart, slik at bestemmelsen ikke utilsiktet begrenser adgangen til lovlig trålfiske. Forskriftens § 3 tredje ledd endres.

8.1.4 § 5 Generelle kriterier for tildeling av fiskeritillatelse

Forskriftsutkastet § 5 regulerer tildeling av fiskeritillatelse i lukkede fiskerier etter kapittel 2 til en fartøyeier for et bestemt fartøy, til erstatning for en tilsvarende fiskeritillatelse som oppgis.

Bestemmelsen omfatter tre former for erstatningstildeling. Fiskeritillatelse kan tildeles når fartøyeieren skifter ut sitt gamle fartøy med et brukt fartøy eller et nybygg, når fartøyeieren kjøper eller på annen måte overtar fartøyet for fortsatt drift, eller når fartøyeieren eller eieren av et annet fartøy oppgir en tilsvarende fiskeritillatelse. De tre formene betegnes som henholdsvis utskiftning av fartøy, overtakelse av fartøy for fortsatt drift og flytting av driftsgrunnlag.

Høringsinnspill

Pelagisk Forening foreslår at det i bokstav b skal stå «fartøyet med tillatelse». Foreningen viser til at overtakelse for fortsatt drift omfatter både fartøyet og fiskeritillatelsen.

Pelagisk Forening foreslår også at utskiftning av fartøy, salg eller annen overtakelse av fartøy for fortsatt drift og tildeling ved oppgivelse av en tilsvarende fiskeritillatelse tas inn som definisjoner i § 2.

Fiskeridirektoratets vurdering

§ 5 beskriver utskiftning av fartøy, overtakelse av fartøy for fortsatt drift og flytting av driftsgrunnlag som ulike grunnlag for tildeling av fiskeritillatelse. Felles for tilfellene er at det tildeles en fiskeritillatelse til en fartøyeier for et bestemt fartøy, til erstatning for en tilsvarende fiskeritillatelse som oppgis.

Formuleringene i høringsforslaget samsvarer i hovedsak med ordlyden i vedtatt, men ikke iverksatt § 14 i deltakerloven. Utgangspunktet bør derfor være at ordlyden videreføres, med mindre høringsinnspillene avdekker uklarheter eller mulige utilsiktede materielle virkninger.

«Fartøyet med tillatelse»

Pelagisk Forening foreslår at bokstav b skal vise til overtakelse av «fartøyet med tillatelse».

Ved overtakelse av et fartøy kan avtalen mellom partene regulere selgerens plikt til å oppgi fiskeritillatelsen og ta hensyn til tillatelsens økonomiske betydning. Avtalen innebærer likevel ikke at fiskeritillatelsen overføres til kjøperen sammen med fartøyet. Fiskeritillatelsen tildeles av forvaltningen til fartøyeieren for et bestemt fartøy. Ved overtakelse av fartøyet for fortsatt drift må den eksisterende fiskeritillatelsen oppgis, og en tilsvarende tillatelse tildeles den nye fartøyeieren ved vedtak.

Formuleringen «fartøyet med tillatelse» kan gi inntrykk av at fiskeritillatelsen følger fartøyet ved overtakelsen. Forslaget avviker også fra terminologien i deltakerloven § 14, som viser til at fartøyeieren kjøper eller på annen måte overtar fartøyet for fortsatt drift.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at Pelagisk Forenings forslag ikke bør tas til følge. Bokstav b videreføres som foreslått i høringen.

Forslag om definisjoner i § 2

Pelagisk Forening foreslår at de tre formene for tildeling defineres i § 2.

Innholdet i utskiftning av fartøy, overtakelse av fartøy for fortsatt drift og flytting av driftsgrunnlag fremgår direkte av § 5. Betegnelsene er satt i parentes etter beskrivelsen av de tre tildelingssituasjonene og kan brukes konsekvent i resten av forskriften med det innholdet som følger av bestemmelsen. Egne definisjoner i § 2 vil i stor grad gjenta § 5. Det kan også oppstå uklarhet dersom definisjonene og den materielle bestemmelsen senere får ulik ordlyd. Det er derfor mer hensiktsmessig at innholdet fremgår av bestemmelsen som regulerer vilkårene for tildelingen.

Fiskeridirektoratet vurderer på denne bakgrunn at det ikke er nødvendig å ta inn egne definisjoner av de tre tildelingssituasjonene i § 2.

Dersom løsningen med egne definisjoner av «eier» og «fartøyeier» velges i § 2, vurderer Fiskeridirektoratet at § 5 i hovedsak bør benytte begrepet «fartøyeier», ettersom bestemmelsen regulerer tildeling av fiskeritillatelse ved disposisjoner knyttet til det aktuelle fartøyet. Endringen er terminologisk og innebærer ingen materiell endring.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at høringsinnspillene ikke gir grunnlag for å endre § 5. Bestemmelsen videreføres som foreslått i høringen.

8.1.5 § 6 Særlige krav for tildeling av fiskeritillatelser i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy

Departementet har bedt om at instruksen 7. september 2022 om krav til forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av deltakeradgang innarbeides i forskriften. Høringsforslaget legger til grunn at instruksens regler kodifiseres i § 6.

Bestemmelsen regulerer forholdet mellom fartøyets størrelse og driftsgrunnlaget som tildeles ved utskiftning av fartøy og flytting av driftsgrunnlag. Etter forslaget skal søknader som hovedregel avslås dersom fiskeritillatelser med hjemmelslengde under bestemte lengdegrenser tildeles fartøy som er på eller over den aktuelle lengdegrensen.

Bestemmelsen inneholder unntak for driftsgrunnlag som allerede var tildelt det aktuelle fartøyet på skjæringsdatoen 5. juli 2019. Det er også foreslått unntak for hydrogendrevne fartøy og fartøy med lignende miljøvennlig teknologi. For enkelte senere utskiftninger gjelder et krav om at erstatningsfartøyet har samme eier som ved «første utskifting».

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener bestemmelsen er omfattende og vanskelig tilgjengelig. Foreningen etterlyser en avklaring av om forholdsmessighetsinstruksen videreføres materielt uendret, og en forklaring av betydningen av skjæringsdatoen 5. juli 2019.

Pelagisk Forening mener det innarbeidede uttrykket «forholdsmessighet» bør fremgå av overskriften. Foreningen etterlyser også en forklaring av hva som menes med at erstatningsfartøyet skal ha samme eier som ved «første utskifting».

Pelagisk Forening viser videre til at unntaket for hydrogendrevne fartøy og fartøy med lignende miljøvennlig teknologi ikke er nærmere omtalt i høringsnotatet, og etterlyser en avgrensning av uttrykket «lignende miljøvennlig teknologi».

Advokatforeningen viser også til at § 6 flere steder bruker formuleringer som «det kan likevel gis» og «det kan likevel også gis». Foreningen mener bestemmelsen kan forenkles ved å ta ut overflødige ord.

Fiskeridirektoratets vurdering

§ 6 skal kodifisere forholdsmessighetsinstruksen 7. september 2022 uten tilsiktede materielle endringer. Bestemmelsen gjelder ved utskifting av fartøy og flytting av driftsgrunnlag for fiskeritillatelse hvor hjemmelslengden inngår i kvotefastsettelsen. Den gjelder ikke ved overtakelse av fartøy for fortsatt drift eller ved bruk av leiefartøy. Hver fiskeritillatelse skal vurderes særskilt.

Bestemmelsen er omfattende fordi den regulerer flere lengdegrenser og unntak ved både utskifting av fartøy og flytting av driftsgrunnlag. Tilgjengeligheten kan forbedres gjennom en mer opplysende overskrift og ved å klargjøre spørsmålene høringsinstansene har reist. Endringer i ordlyden må ikke føre til at instruksens vilkår eller avgrensninger får et annet innhold.

Overskriften

Pelagisk Forening foreslår at uttrykket «forholdsmessighet» tas inn i overskriften. Uttrykket er den innarbeidede betegnelsen på reglene som § 6 skal kodifisere, og inngår også i tittelen på instruksen.

Dersom uttrykket tas inn, bør det fremgå hva forholdsmessighetskravet gjelder. Bestemmelsen regulerer forholdet mellom driftsgrunnlaget som tildeles, og størrelsen på fartøyet som skal tildeles fiskeritillatelsen.

Overskriften bør samtidig beholde avgrensningen til tildeling av fiskeritillatelse i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy. «Kystfiskefartøy» angir fartøytypen, men innebærer ikke i seg selv at bestemmelsen bare gjelder lukkede fiskerier.

Fiskeridirektoratet vurderer følgende overskrift som en mulig løsning:

«§ 6 Krav til forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av fiskeritillatelse i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy»

Overskriften er lang, men angir både hva forholdsmessighetskravet gjelder, hvilken tildelingssituasjon bestemmelsen regulerer, og at bestemmelsen er avgrenset til lukkede fiskerier for kystfiskefartøy. Den ligger samtidig nær høringsforslagets systematikk og er ikke ment å endre bestemmelsens virkeområde.

Språklig forenkling

Advokatforeningen har pekt på at bestemmelsen flere steder bruker formuleringene «det kan likevel gis» og «det kan likevel også gis». Fiskeridirektoratet er enig i at disse formuleringene flere steder kan forenkles uten at bestemmelsens innhold endres. Språklige forenklinger bør imidlertid ikke endre forholdet mellom hovedregelen og unntakene som følger av forholdsmessighetsinstruksen.

Miljøteknologiunntaket

Pelagisk Forening viser til at unntaket for hydrogendrevne fartøy og fartøy med lignende miljøvennlig teknologi ikke er nærmere omtalt i høringsnotatet, og etterlyser en avgrensning av uttrykket «lignende miljøvennlig teknologi».

Miljøteknologiunntaket følger av forholdsmessighetsinstruksen og er ikke et nytt forslag. Unntaket skal derfor videreføres med samme anvendelsesområde som etter instruksen.

Uttrykket «lignende miljøvennlig teknologi» bør ikke erstattes med en uttømmende opplisting av teknologier. En slik opplisting kan raskt bli utdatert og utilsiktet innsnevre unntaket. Pelagisk Forenings innspill gir derfor ikke grunnlag for å definere uttrykket uttømmende i forskriften.

Høringsforslaget viser ved utskiftning til en fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 13 meter, mens det ved flytting av driftsgrunnlag vises til en fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 11 meter.

Etter forholdsmessighetsinstruksen gjelder miljøteknologiunntaket i begge tilfeller driftsgrunnlag med hjemmelslengde under 11 meter. Grensen på 13 meter gjelder derimot erstatningsfartøyets eller det mottakende fartøyets faktiske lengde.

Høringsforslaget innebærer dermed en avvikende gjengivelse av instruksen ved utskiftning. Formuleringen «hjemmelslengde under 13 meter» bør derfor endres til «hjemmelslengde under 11 meter». Endringen bringer ordlyden i samsvar med forholdsmessighetsinstruksen og retter en feil ved kodifiseringen. Den innebærer ikke en ny materiell endring.

Skjæringsdatoen 5. juli 2019

Advokatforeningen har etterlyst en forklaring av betydningen av skjæringsdatoen 5. juli 2019.

Datoen markerer innstrammingen av praksisen for tildeling av driftsgrunnlag til større fartøy. Etter innstrammingen skal driftsgrunnlag som utgangspunkt ikke kunne tildeles et fartøy med større faktisk lengde enn driftsgrunnlagets gruppetilhørighet tilsier. Unntaket gjelder driftsgrunnlag som allerede var knyttet til et større fartøy på skjæringsdatoen.

Skjæringsdatoen avgrenser dermed hvilke allerede etablerte fartøytilpasninger som kan omfattes av unntaket fra de ordinære størrelsesgrensene. Den gir ikke en generell adgang til å tildele driftsgrunnlag til større fartøy.

Datoen viderefører instruksene og bør fortsatt fremgå av forskriftsteksten.

«Første utskifting» og kravet om samme eier

Pelagisk Forening har etterlyst en forklaring av kravet om at erstatningsfartøyet skal ha samme eier som ved «første utskifting».

Formuleringen viderefører forholdsmessighetsinstruksene og er knyttet til unntaket for driftsgrunnlag som allerede var tildelt det aktuelle fartøyet på skjæringsdatoen 5. juli 2019. Kravet skal sikre eierkontinuitet ved senere utskiftninger som bygger på dette unntaket.

Uttrykket «første utskifting» kan være vanskelig å forstå uten kjennskap til instruksene og praksisen den bygger på. Det bør derfor forklares i oversendelsen hvilken utskifting det siktes til, og fra hvilket tidspunkt eierkontinuiteten skal vurderes.

Den foreslåtte sontringen mellom «eier» og «fartøyeier» i § 2 gjør det nødvendig å bruke riktig eierbegrep i § 6. En endring fra «samme eier» til «samme fartøyeier» kan endre hvilken eierposisjon kontinuitetskravet gjelder.

Formuleringene «første utskifting» og «samme eier» videreføres. Eventuelle tilpasninger til eierbegrepene i § 2 må ikke endre kravets innhold.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

Følgende overskrift kan vurderes: § 6 Krav til forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av fiskeritillatelse i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy

I miljøteknologiunntaket ved utskifting endres «hjemmelslengde under 13 meter» til «hjemmelslengde under 11 meter». Endringen bringer ordlyden i samsvar med forholdsmessighetsinstruksene. Etter instruksene gjelder miljøteknologiunntaket deltakeradganger med hjemmelslengde under 11 meter, mens grensen på 13 meter gjelder erstatningsfartøyet faktiske lengde og videreføres uendret.

Formuleringene «det kan likevel gis» og «det kan likevel også gis» forenkles til «det kan gis» der dette ikke endrer forholdet mellom hovedregelen og unntakene.

Den øvrige forskriftsteksten videreføres som foreslått i høringen.

8.1.6 § 7 Forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse

Forskriftsutkastet § 7 samler reglene om forhåndstilsagn om tildeling av fiskeritillatelse for et ubestemt erstatningsfartøy.

Etter forslaget kan det gis forhåndstilsagn når fartøyet har forlist i løpet av de siste seks månedene, når fartøyet planlegges solgt uten at eieren har anskaffet et nytt fartøy, eller når fartøyet skal benyttes på et annet kvotesett i samme rederi.

De to første alternativene viderefører uttrykkelige regler i gjeldende forskrifter. Alternativet om at fartøyet skal benyttes på et annet kvotesett i samme rederi, kodifiserer etablert forvaltningspraksis.

Høringsinnspill

Fiskebåt støtter forslaget om at forhåndstilsagn kan gis når fartøyet skal benyttes på et annet kvotesett i samme rederi. Organisasjonen mener alternativet er fornuftig og i samsvar med gjeldende forvaltningspraksis. Fiskebåt viser samtidig til at kodifiseringen av praksis burde vært omtalt i høringsnotatet.

Pelagisk Forening viser til at alternativet ikke følger uttrykkelig av gjeldende forskriftstekst, og at det heller ikke er omtalt eller begrunnet i høringsnotatet.

Fiskeridirektoratets vurdering

Forslaget viderefører gjeldende regler om forhåndstilsagn ved forlis og planlagt salg av fartøy. Alternativet om at fartøyet skal benyttes på et annet kvotesett i samme rederi, fremgår ikke uttrykkelig av gjeldende forskrifter, men kodifiserer etablert forvaltningspraksis.

Alternativet ivaretar tilfeller hvor fartøyet skal benyttes på et annet kvotesett i samme rederi, og hvor det derfor er behov for å sikre driftsgrunnlaget som tas av fartøyet, frem til et erstatningsfartøy er bestemt. Forhåndstilsagnet gjør det mulig å ta driftsgrunnlaget av fartøyet uten at det på dette tidspunktet må være avklart hvilket fartøy som senere skal tildeles den aktuelle fiskeritillatelsen.

Kodifiseringen tydeliggjør en ordning som allerede praktiseres, og innebærer ikke en ny materiell adgang. Fiskeridirektoratet er enig i at dette burde ha vært forklart i høringsnotatet, sammen med det praktiske behovet alternativet ivaretar.

Uttrykkene «annet kvotesett» og «samme rederi» gjengir terminologien som benyttes i den etablerte forvaltningspraksisen. En omformulering kan skape usikkerhet om praksisens rekkevidde og om bestemmelsen har fått et annet innhold.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at høringsinnspillene ikke gir grunnlag for å endre § 7. Bestemmelsen videreføres som foreslått i høringen.

8.1.7 §§ 9 og 10 Leiefartøy

Forskriftsutkastet deler reglene om bruk av leiefartøy i to bestemmelser. § 9 regulerer bruk av leiefartøy ved havari og forlis, mens § 10 regulerer bruk av leiefartøy ved kontrahering av nybygg.

Oppdelingen skal gjøre det lettere å skille mellom bruk av leiefartøy som følge av uforutsette hendelser og planlagt bruk ved kontrahering av nybygg. Høringsnotatet legger til grunn at leiefartøyordningen skal videreføres i sin nåværende utforming. En bredere gjennomgang av ordningen skal gjennomføres i en egen prosess.

I begge bestemmelsene er det foreslått at leiefartøy for kystfiskefartøy må ha lasteromsvolum under 500 m³. Etter § 10 er det i tillegg et vilkår at leiefartøyet ikke har fisket i medhold av en annen leiefartøytillatelse i løpet av de siste to årene.

§ 9 inneholder også regler om bruk av leiefartøy i åpne grupper.

Høringsinnspill

Fiskebåt, Pelagisk Forening, Norges Fiskarlag og Advokatforeningen støtter oppdelingen av leiefartøyreglene i to bestemmelser.

Fiskebåt mener definisjonen av kystfiskefartøy kan føre til at fartøy som tilhører fartøygrupper i havfiskeflåten, men som har lasteromsvolum under 500 m³, bare kan benytte leiefartøy med lasteromsvolum under 500 m³. Organisasjonen mener dette vil innebære en utilsiktet innstramming sammenlignet med gjeldende ordning. Norges Fiskarlag viser til og støtter Fiskebåts merknad.

Fiskebåt legger til grunn at instruksen om tildeling av leiefartøytillatelse fortsatt skal gjelde, og ber om at instruksen oppdateres med henvisninger til den nye forskriften.

Fiskebåt foreslår videre at tidligere bruk av et fartøy som leiefartøy ved havari eller forlis ikke skal utløse toårsregelen i nybyggordningen. Fiskebåt viser til at bruk som følge av en uforutsett hendelse står i en annen stilling enn planlagt bruk av leiefartøy ved kontrahering av nybygg.

Pelagisk Forening forutsetter at omformuleringen av reglene om bruk av leiefartøy i åpne grupper ikke innebærer materielle endringer.

Fiskeridirektoratets vurdering

Oppdelingen i §§ 9 og 10 gjør det enklere å skille mellom bruk av leiefartøy ved uforutsette hendelser og planlagt bruk ved kontrahering av nybygg. Høringsinstansene støtter oppdelingen, og Fiskeridirektoratet vurderer at den bør opprettholdes.

Oppdelingen er regelteknisk og er ikke ment å innebære materielle endringer i leiefartøyordningen.

Begrensningen på 500 m³

Fiskebåt og Norges Fiskarlag har pekt på at samspillet mellom definisjonen av «kystfiskefartøy» i § 2 og volumbegrensningen i §§ 9 og 10 kan føre til en utilsiktet innstramming.

Etter høringsforslaget er «kystfiskefartøy» definert som fartøy med lasteromsvolum under 500 m³. Enkelte fartøy som tilhører fartøygrupper i havfiskeflåten, kan også ha lasteromsvolum under denne grensen. Etter ordlyden kan slike fartøy bli omfattet av kravet om at leiefartøyet må ha lasteromsvolum under 500 m³.

Etter gjeldende leiefartøyordning gjelder det ikke en tilsvarende generell volumbegrensning ved bruk av leiefartøy i havfiskeflåten.

Høringsnotatet bygger på at leiefartøyordningen skal videreføres uten materielle endringer. Det er derfor ikke tilsiktet at fartøy i havfiskeflåten skal bli omfattet av volumbegrensningen for kystfiskefartøy bare fordi fartøyet som erstattes, har lasteromsvolum under 500 m³.

Fiskeridirektoratet vurderer at høringsforslagets hovedregel om lasteromsvolum under 500 m³ bør videreføres. Bestemmelsene bør samtidig presiseres slik at begrensningen ikke gjelder når leiefartøyet skal benyttes til fiske i en fartøygruppe i havfiskeflåten.

Presiseringen er begrenset til anvendelsen av volumkravet og innebærer ikke at øvrige krav til leiefartøyet faller bort.

Leiefartøyinstruksen må oppdateres med henvisninger til den nye forskriften. Instruksen må samtidig tilpasses presiseringen av volumbegrensningen i §§ 9 og 10.

Toårsregelen i § 10

§ 10 viderefører vilkåret om at leiefartøyet ikke kan ha fisket i medhold av en annen leiefartøytilatelse i løpet av de siste to årene. Bestemmelsen skiller ikke mellom tidligere bruk ved havari eller forlis og tidligere bruk i forbindelse med nybygg.

Fiskebåts forslag om at tidligere bruk ved havari eller forlis skal holdes utenfor, er saklig begrunnet. Havari og forlis er normalt uforutsette hendelser, mens bruk av leiefartøy ved kontrahering av nybygg er en planlagt løsning.

Et unntak for tidligere bruk ved havari eller forlis vil likevel innebære en materiell endring av gjeldende leiefartøyordning. Høringsnotatet legger til grunn at ordningen skal videreføres i sin nåværende utforming, og at en bredere gjennomgang skal gjennomføres i en egen prosess.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at toårsregelen bør videreføres som foreslått i denne forskriftsprosessen. Fiskebåts innspill bør tas med i den senere gjennomgangen av leiefartøyordningen.

Leiefartøy i åpne grupper

Pelagisk Forenings forutsetning om at omformuleringen av reglene om bruk av leiefartøy i åpne grupper ikke skal innebære materielle endringer, er i samsvar med høringsforslagets utgangspunkt.

Reglene om bruk av leiefartøy i åpne grupper videreføres derfor som foreslått i høringen.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at oppdelingen i §§ 9 og 10 bør opprettholdes. Toårsregelen i § 10 og reglene om bruk av leiefartøy i åpne grupper i § 9 videreføres som foreslått. Volumbegrensningen bør presiseres for å unngå at den får en utilsiktet anvendelse ved bruk av leiefartøy i havfiskeflåten.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

Det aktuelle leddet i §§ 9 og 10 kan lyde:

For kystfartøy må leiefartøys lasteromsvolum være mindre enn 500 m³. Begrensningen gjelder likevel ikke når leiefartøyet skal benyttes i en fartøygruppe i havfiskeflåten. For kystfartøy kan det også settes vilkår om begrensning i fartøyets lengde. For fartøy med kongekrabbetillatelse kan det ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 21 meter eller mer.

Første punktum viderefører høringsforslagets hovedregel om at leiefartøy for kystfartøy må ha lasteromsvolum under 500 m³. Andre punktum presiserer at volumbegrensningen ikke gjelder når leiefartøyet skal benyttes i en fartøygruppe i havfiskeflåten.

Presiseringen skal hindre at fartøy i havfiskeflåten omfattes av volumbegrensningen bare fordi fartøyet som erstattes, har lasteromsvolum under 500 m³. De øvrige delene av bestemmelsen, herunder adgangen til å sette vilkår om fartøylengde og særregelen for fartøy med kongekrabbetillatelse, videreføres som foreslått i høringen.

Det foreslås ikke andre endringer i §§ 9 og 10.

8.1.8 § 11 Tilordning av kvotefaktorer

Forskriftsutkastet § 11 regulerer hvordan kvotefaktorer fra fartøy som en enkeltperson, et selskap eller en sammenslutning har eierandel i, skal tilordnes ved anvendelsen av bestemmelsene om eierkonsentrasjon.

Når eierandelen i et fartøy er over 50 prosent, skal fartøyets kvotefaktorer tilordnes fullt ut. Når eierandelen er mellom 20 og 50 prosent, skal en forholdsmessig andel av kvotefaktorene tilordnes. Når eierandelen er mindre enn 20 prosent, skal ingen kvotefaktorer tilordnes.

Bestemmelsen gjelder ved anvendelsen av eierkonsentrasjonsbestemmelsene i §§ 15, 16, 18, 21, 32 og 34.

Høringsinnspill

Fiskebåt og Pelagisk Forening mener bruken av «sammenslutning» i § 11, sammenholdt med definisjonen i § 2 og bestemmelsene om eierkonsentrasjon, kan utvide konsentrasjonsreglene sammenlignet med gjeldende rett.

Pelagisk Forening foreslår i tillegg at paragrafhenvisningene suppleres med navnene på de aktuelle fiskeritillatelsene. Foreningen mener dette vil gjøre det lettere å forstå hvilke eierkonsentrasjonsbestemmelser tilordningsregelen gjelder for.

Fiskeridirektoratets vurdering

Tilordningsmodellen i § 11 viderefører gjeldende rett. Høringsinnspillene gir ikke grunnlag for å endre tilordningsgrensene eller måten kvotefaktorene tilordnes på. Som Fiskebåt og Pelagisk Forening påpeker, kan en generell henvisning til «sammenslutning» gi tilordningsregelen et videre anvendelsesområde enn etter gjeldende regelverk.

Etter gjeldende regelverk er sammenslutninger uttrykkelig omfattet av eierkonsentrasjonsregelen for konvensjonelle havfiskefartøy. De gjeldende eierkonsentrasjonsreglene for torsketrål, seitrål, ringnot og pelagisk trål viser derimot ikke uttrykkelig til sammenslutninger. Høringsnotatet bygger på at gjeldende eierkonsentrasjonsregler skal videreføres. Det er ikke omtalt eller begrunnet at sammenslutninger skal omfattes av flere konsentrasjonsbestemmelser enn etter gjeldende rett. «Sammenslutning» bør derfor ikke inngå i den generelle angivelsen av hvem tilordningsregelen gjelder for.

Sammenslutninger er uttrykkelig omfattet av eierkonsentrasjonsregelen for konvensjonell havtillatelse. Den nærmere reguleringen av sammenslutninger bør derfor fremgå av § 21. Reglene for sammenslutninger videreføres gjennom den bestemmelsen.

Pelagisk Forenings forslag om å supplere paragrafhenvisningene med navnene på de aktuelle fiskeritillatelsene vil gjøre bestemmelsens anvendelsesområde lettere tilgjengelig. Paragrafhenvisningene bør beholdes, men tillatelsesnavnene kan tas inn som forklarende tillegg. Dette endrer ikke bestemmelsens materielle innhold.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

§ 11 Tilordning av kvotefaktorer

Kvotefaktorer fra fartøy en enkeltperson eller et selskap har eierandel i, skal tilordnes disse som følger:

- 1. Når eierandelen i et fartøy er over 50 prosent, tilordnes fartøyets kvotefaktorer fullt ut.*
- 2. Når eierandelen i et fartøy er mellom 20 prosent og 50 prosent, tilordnes en forholdsmessig andel av fartøyets kvotefaktorer.*

3. Når eierandelen i et fartøy er mindre enn 20 prosent, tilordnes ingen av fartøyets kvotefaktorer.

Bestemmelsen gjelder ved tilordning av kvotefaktorer etter §§ 15 og 16 om torsketråltillatelse, § 18 om seitråltillatelse, § 21 om konvensjonell havtillatelse, § 32 om ringnottillatelse og § 34 om pelagisk tråltillatelse.

8.1.9 Eierkonsentrasjonsbestemmelsene i §§ 15, 16, 18, 21, 32 og 34

Forskriftsutkastet viderefører særskilte regler om eierkonsentrasjon for torsketråltillatelse, seitråltillatelse, konvensjonell havtillatelse, ringnottillatelse og pelagisk tråltillatelse. Konsentrasjonsgrensene er plassert sammen med bestemmelsene om den enkelte fiskeritillatelsen.

Grensene bygger på ulike beregningsgrunnlag, blant annet antall kvotefaktorer, en andel av gruppekvoten eller en andel av summen av kvotefaktorene i det enkelte fiskeriet. § 16 inneholder i tillegg særskilte konsentrasjonsgrenser når fartøy med torsketråltillatelse og fiskeindustribedrift har samme eier.

I høringsforslaget er sammenslutninger tatt inn som konsentrasjonssubjekt i §§ 15, 18, 21, 32 og 34. Den generelle metoden for tilordning av kvotefaktorer følger av § 11.

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener de særskilte bestemmelsene om eierkonsentrasjon bidrar til forskriftens samlede omfang, noe som er uheldig.

Fiskebåt og Pelagisk Forening mener bruken av «sammenslutning» kan innebære en materiell utvidelse sammenlignet med gjeldende regelverk. Sammenholdt med definisjonen i § 2 og tilordningsregelen i § 11 kan forslaget føre til at kvotefaktorer fra flere selvstendige rederier vurderes samlet for flere tillatelsesgrupper enn i dag.

Fiskeridirektoratets vurdering

Plasseringen av konsentrasjonsreglene

Advokatforeningen har vist til at den tillatelsesvis reguleringen bidrar til forskriftens omfang. Konsentrasjonsgrensene er imidlertid ulikt utformet og må forstås i sammenheng med den enkelte fiskeritillatelsen.

For brukerne er det en fordel at den aktuelle konsentrasjonsgrensen fremgår sammen med de øvrige reglene om tillatelsen. En felles bestemmelse for alle konsentrasjonsgrensene vil enten bli omfattende eller kreve flere krysshenvisninger.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at Advokatforeningens innspill ikke gir grunnlag for å samle konsentrasjonsgrensene i én bestemmelse. Grensene bør fortsatt stå sammen med den enkelte fiskeritillatelsen, mens den felles metoden for tilordning av kvotefaktorer reguleres i § 11.

Anvendelsen på sammenslutninger

Som vurdert under § 11 kan den generelle bruken av «sammenslutning» innebære at eierkonsentrasjonsreglene får et videre anvendelsesområde enn etter gjeldende regelverk.

Etter gjeldende regelverk er sammenslutninger uttrykkelig omfattet av eierkonsentrasjonsregelen for konvensjonelle havfiskefartøy. Det er derfor grunnlag for å videreføre sammenslutninger som konsentrasjonssubjekt i § 21 om konvensjonell havtillatelse.

De gjeldende eierkonsentrasjonsreglene for torsketrål, seitrål, ringnot og pelagisk trål viser derimot ikke uttrykkelig til sammenslutninger. Dette var en utilsiktet endring og forskriften oppdateres i forhold til dette.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

I §§ 15, 18, 32 og 34 tas «sammenslutning» ut av angivelsen av hvilke konsentrasjonssubjekter bestemmelsene gjelder for. Innledningen i de aktuelle bestemmelsene endres dermed fra:

En enkeltperson, et selskap eller en sammenslutning kan ikke [...]

til:

En enkeltperson eller et selskap kan ikke [...]

Den øvrige ordlyden og konsentrasjonsgrensene i §§ 15, 18, 32 og 34 videreføres som foreslått i høringen.

§ 16 videreføres som foreslått. «Sammenslutning» beholdes i § 21 om konvensjonell havtillatelse.

8.1.10 §§ 22 og 26 Salg av fartøy og flytting av driftsgrunnlag

Forskriftsutkastet §§ 22 og 26 fastsetter særlige vilkår for tildeling av henholdsvis konvensjonell havtillatelse og konvensjonell kysttillatelse nord ved salg av fartøy for fortsatt drift.

Bestemmelsene stiller blant annet krav til manntallsføring og geografisk tilknytning for kjøperen og selgeren. Etter siste ledd gjelder vilkårene tilsvarende ved flytting av driftsgrunnlag.

Bestemmelsene er plassert sammen med reglene om den enkelte fiskeritillatelsen. De har flere fellestrekk, men er ikke fullt ut identiske. Blant annet viser de til strukturvoteordningene for henholdsvis havfiskeflåten og kystfiskeflåten.

Høringsinnspill

Advokatforeningen viser til at §§ 22 og 26 i stor grad gjentar hverandre, og mener dette bidrar til forskriftens samlede omfang.

Pelagisk Forening foreslår at flytting av driftsgrunnlag tas inn direkte i første ledd, fremfor at det følger av siste ledd at bestemmelsene gjelder tilsvarende. Foreningen mener dette vil tydeliggjøre bestemmelsenes anvendelsesområde.

Fiskeridirektoratets vurdering

Advokatforeningen har et poeng i at §§ 22 og 26 inneholder flere parallelle regler. Bestemmelsene gjelder imidlertid forskjellige fiskeritillatelser og er plassert sammen med de øvrige reglene om den enkelte tillatelsen. For brukerne er det en fordel at de aktuelle vilkårene fremgår i tilknytning til den fiskeritillatelsen de gjelder for.

Bestemmelsene er heller ikke fullt ut identiske. De viser blant annet til strukturvoteordningene for henholdsvis havfiskeflåten og kystfiskeflåten. En felles bestemmelse vil derfor måtte inneholde særregler for hver tillatelse eller flere krysshenvisninger. Dette vil ikke nødvendigvis gjøre regelverket mer tilgjengelig.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at Advokatforeningens innspill ikke gir grunnlag for å slå sammen §§ 22 og 26. Bestemmelsene bør beholdes separat.

Pelagisk Forening foreslår at flytting av driftsgrunnlag tas inn direkte i første ledd. Første og annet ledd er imidlertid utformet med utgangspunkt i salg av fartøy og bruker blant annet begrepene «kjøper», «selger», «kjøpet» og «fartøy som selges». Disse begrepene passer ikke direkte ved flytting av driftsgrunnlag.

Ved salg for fortsatt drift overtar kjøperen fartøyet fra selgeren. Ved flytting av driftsgrunnlag tildeles en fiskeritillatelse for ett fartøy samtidig som en tilsvarende tillatelse for et annet fartøy oppgis.

Flytting av driftsgrunnlag kan derfor ikke tas inn i første ledd uten at også de øvrige delene av bestemmelsen omarbeides. En slik omarbeiding kan gjøre bestemmelsene mer omfattende og skape uklarhet om hvordan vilkårene skal anvendes i de to forskjellige tildelingssituasjonene. Regelen om tilsvarende anvendelse har derfor en selvstendig funksjon. Den innebærer at vilkårene som er utformet for salg av fartøy, skal anvendes med de tilpasningene som følger av at driftsgrunnlaget flyttes i stedet for at fartøyet selges.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at Pelagisk Forenings forslag ikke gir grunnlag for å ta flytting av driftsgrunnlag direkte inn i første ledd. Regelen om tilsvarende anvendelse bør beholdes som foreslått i høringen.

Det er en nummereringsfeil i § 26. Første ledd bruker bokstav b for begge vilkårene. Bokstavnummereringen i dispensasjonsbestemmelsen må også gjennomgå. Feilen er redaksjonell og rettes ved ferdigstillingen av forskriften.

Høringsinnspillene gir ikke grunnlag for materielle endringer i §§ 22 og 26.

Bestemmelsene videreføres som foreslått i høringen. Nummereringen i § 26 rettes.

8.1.11 §§ 23 og 27 Regler om utskiftning

Forskriftsutkastet §§ 23 og 27 fastsetter begrensninger ved utskiftning av fartøy med henholdsvis konvensjonell havtillatelse og konvensjonell kysttillatelse nord.

Etter bestemmelsene kan det ikke gis tillatelse til utskiftning dersom søkeren er tildelt torskestråltillatelse, pelagisk stråltillatelse, seistråltillatelse eller ringnottillatelse for erstatningsfartøyet.

Bestemmelsene viderefører utskiftningsbegrensningen i deltakerforskriften § 49 andre ledd. Denne gjelder ved utskiftning av fartøy med deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse og sei for konvensjonelle havfiskefartøy og i kystfisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N. Disse deltakergruppene erstattes i forskriftsutkastet av henholdsvis konvensjonell havtillatelse og konvensjonell kysttillatelse nord.

Høringsinnspill

Pelagisk Forening kan ikke se at utskiftningsbegrensningene følger av konsesjonsforskriften eller deltakerforskriften. Foreningen mener derfor at §§ 23 og 27 innebærer en ny innstramming som ikke er omtalt eller konsekvensvurdert i høringsnotatet, og støtter ikke forslaget.

Fiskeridirektoratets vurdering

Pelagisk Forenings innspill bygger på at utskiftningsbegrensningene i §§ 23 og 27 er nye. Tilsvarende begrensning følger imidlertid av deltakerforskriften § 49 andre ledd. Disse deltakergruppene erstattes i det nye tillatelsessystemet av konvensjonell havtillatelse og konvensjonell kysttillatelse nord. §§ 23 og 27 viderefører dermed gjeldende utskiftningsbegrensning for de aktuelle tillatelsesgruppene og innebærer ikke en ny materiell innstramming.

Fiskeridirektoratet er enig i at grunnlaget for bestemmelsene burde ha fremgått tydeligere av høringsnotatet. Den manglende omtalen kan ha gjort det vanskelig å se at bestemmelsene viderefører deltakerforskriften § 49 andre ledd.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at Pelagisk Forenings innspill ikke gir grunnlag for å ta ut eller endre utskiftningsbegrensningene. §§ 23 og 27 videreføres som foreslått i høringen.

8.1.12 Tillatelsesbestemmelsene i kapittel 2

Kapittel 2 inneholder bestemmelser om de enkelte fiskeritillatelsene i lukkede fiskerier. Bestemmelsene angir hvilke fiskeslag, redskaper og områder tillatelsene omfatter, og hvilke særlige vilkår som gjelder for den enkelte tillatelsen.

Det følger allerede av § 3 at det kreves fiskeritillatelse for ervervsmessig fiske og fangst i fiskerier som er lukket etter kapittel 2. Kravet gjentas i de enkelte tillatelsesbestemmelsene ved at det angis at fartøyet må være tildelt den aktuelle fiskeritillatelsen.

Høringsforslaget viderefører i hovedsak arts-, redskaps- og områdeangivelsene i gjeldende konsesjons- og deltakerregelverk.

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener kravet om den aktuelle fiskeritillatelsen gjentas unødvendig i et stort antall bestemmelser, selv om tillatelsesplikten allerede følger av § 3. Foreningen anbefaler økt bruk av fellesbestemmelser for å redusere forskriftens omfang.

Pelagisk Forening mener betegnelsen «mv.» bør fjernes, og at alle arter som omfattes av den enkelte fiskeritillatelsen, bør angis uttrykkelig. Pelagisk Forening etterlyser også en mer konsekvent bruk av artsnavn, redskapsbetegnelser og måleenheter. Foreningen viser blant annet til variasjoner i bruken av «not», «snurpenot» og «ringnot», «NVG-sild» og «norsk vårgytende sild», samt ulike skrivemåter for kubikkmeter.

Fiskeridirektoratets vurdering

Kravet om den aktuelle fiskeritillatelsen

Advokatforeningen har rett i at den generelle tillatelsesplikten allerede følger av § 3. Gjentakelsen i de enkelte tillatelsesbestemmelsene er derfor ikke nødvendig for å etablere selve kravet om fiskeritillatelse.

Tillatelsesbestemmelsene har imidlertid en videre funksjon enn § 3. Den enkelte bestemmelsen angir hva fiskeritillatelsen omfatter, og hvilke særlige vilkår som gjelder for deltakelse i det aktuelle fiskeriet. For brukerne er det en fordel at det fremgår direkte hvilken fiskeritillatelse som kreves, sammen med bestemmelsens angivelse av fiskeslag, redskap, område og øvrige vilkår. Dersom kravet om den enkelte fiskeritillatelsen tas ut av tillatelsesbestemmelsene, vil kapittel 2 bli noe kortere. Bestemmelsene vil samtidig bli mindre selvstendige, og det kan bli behov for flere henvisninger til den generelle tillatelsesplikten i § 3. Dette vil ikke nødvendigvis gjøre forskriften lettere tilgjengelig.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at Advokatforeningens innspill ikke gir grunnlag for å ta ut kravet om den aktuelle fiskeritillatelsen fra de enkelte tillatelsesbestemmelsene. Hovedstrukturen og høringsforslagets formulering videreføres.

Bruken av «mv.»

Pelagisk Forenings forslag om å angi uttrykkelig hvilke arter den enkelte fiskeritillatelsen omfatter, støttes av hensynet til klarhet og forutberegnelighet.

Betegnelsen «mv.» kan likevel ikke fjernes generelt. I enkelte tillatelsesbestemmelser kan uttrykket være en del av den materielle avgrensningen av tillatelsen og omfatte arter som ikke er uttrykkelig nevnt. Dersom «mv.» fjernes og bestemmelsen gjøres om til en uttømmende artsliste, kan tillatelsens rekkevidde utilsiktet bli innskrenket.

Høringsforslaget bygger på at innholdet i gjeldende tillatelser i hovedsak skal videreføres. «Mv.» bør derfor beholdes der uttrykket har betydning for tillatelsens materielle rekkevidde.

Der uttrykket ikke har et selvstendig innhold, eller der den fullstendige artsangivelsen allerede fremgår av bestemmelsen, kan «mv.» tas ut som en redaksjonell forenkling. Det samme gjelder dersom uttrykket kan erstattes med en mer presis betegnelse uten at tillatelsens omfang endres.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at Pelagisk Forenings forslag ikke bør gjennomføres som en generell endring i kapittel 2. Bruken av «mv.» må vurderes i den enkelte tillatelsesbestemmelsen og bare endres når dette kan gjøres uten materielle virkninger.

Arts- og bestandsnavn

Fiskeridirektoratet er enig med Pelagisk Forening i at arts- og bestandsnavn bør brukes konsekvent. Ulike betegnelser på samme art eller bestand kan skape unødvendig tvil om bestemmelsene har forskjellig innhold.

Betegnelsene bør harmoniseres uten at det gjøres endringer i hvilke arter eller bestander den enkelte tillatelsen omfatter. Der det er norsk vårgytende sild som reguleres, bør denne betegnelsen brukes konsekvent. Dersom forkortelsen «NVG-sild» brukes, bør den introduseres som «norsk vårgytende sild (NVG-sild)» og deretter brukes konsekvent.

Tilsvarende bør «nordsjøsild» brukes når det er denne bestanden som omfattes. En mer generell betegnelse må likevel beholdes dersom tillatelsen omfatter flere sildebestander.

Harmoniseringen er språklig og skal ikke endre det materielle omfanget av de enkelte fiskeritillatelsene.

Redskapsbetegnelser

Pelagisk Forening viser til at høringsforslaget bruker blant annet «not», «snurpenot» og «ringnot».

Fiskeridirektoratet er enig i at redskapsbetegnelser bør brukes konsekvent der det siktes til samme redskap eller samme redskapsgruppe. Samtidig brukes redskapsbetegnelsene i forskriftsutkastet dels som beskrivelser av redskap, dels som

del av etablerte tillatelses- og fartøygrupper. En generell harmonisering kan derfor utilsiktet endre hvilke redskaper den enkelte fiskeritillatelsen omfatter.

Redskapsbetegnelsene må derfor vurderes i sammenheng med den enkelte tillatelsesbestemmelsen. Betegnelser som brukes om samme redskap eller samme redskapsgruppe bør harmoniseres. Endringer bør ikke gjennomføres dersom de kan påvirke tillatelsens materielle rekkevidde.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at Pelagisk Forenings innspill ikke gir grunnlag for generelle endringer i kapittel 2. Eventuelle språklige harmoniseringer må vurderes i den enkelte tillatelsesbestemmelsen og bare gjennomføres når det er klart at de ikke påvirker bestemmelsenes materielle innhold.

Måleenheter

Fiskeridirektoratet er enig i at måleenheter bør skrives konsekvent. Lasteromsvolum bør angis med symbolet «m³», med mellomrom mellom tallet og måleenheten, for eksempel «500 m³» og «2 500 m³». Dette er en redaksjonell harmonisering som ikke endrer innholdet i de aktuelle størrelsesgrensene.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at hovedstrukturen i kapittel 2 bør videreføres som foreslått i høringen. Kravet om den aktuelle fiskeritillatelsen beholdes i den enkelte tillatelsesbestemmelsen. Artsnavn, redskapsbetegnelser og måleenheter harmoniseres der dette kan gjøres uten materielle endringer. «Mv.» fjernes ikke generelt, men vurderes i den enkelte bestemmelsen. Det foreslås ikke en felles materiell endring i tillatelsesbestemmelsene i kapittel 2.

8.1.13 § 46 Snøkrabbetillatelse

Forskriftsutkastet § 46 fastsetter at snøkrabbetillatelsen omfatter fangst av snøkrabbe i Barentshavet med teiner. Det er et vilkår for deltakelse at fartøyet er tildelt snøkrabbetillatelse, er registrert i Merkeregisteret og er egnet, bemannet og utstyrt for fangst av snøkrabbe med teiner i Barentshavet. Det følger videre av forslaget at fangst på en annen stats kontinentalsokkel bare kan drives når det foreligger uttrykkelig samtykke fra den aktuelle staten.

Høringsinnspill

Advokatforeningen stiller spørsmål ved om bruken av «Barentshavet» innebærer en geografisk innsnevring av snøkrabbetillatelsen. Foreningen viser til at den geografiske reguleringen av fangsten bygger på rettslige områdeangivelser som territorialfarvann og kontinentalsokkel. Advokatforeningen viser også til at teinekravet følger av høstingsforskriften og foreslår en forenklet bestemmelse.

Foreningen foreslår videre at det vurderes å vise til forskrift om adgang til å drive fiske og fangst i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon § 2. Advokatforeningen mener

det bør vurderes å presisere at fangsten krever samtykke fra Fiskeridirektoratet eller at det foreligger en avtale godkjent av norske fiskerimyndigheter.

Fiskeridirektoratets vurdering

«Barentshavet» inngår allerede i gjeldende konsesjonsforskrift §§ 6-1 og 6-2 som del av beskrivelsen av snøkrabbetillatelsen. Høringsforslaget innebærer derfor ikke en ny geografisk avgrensning av tillatelsen.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at betegnelsen videreføres med samme rekkevidde som etter gjeldende ordning. «Barentshavet» er ikke ment å gi snøkrabbetillatelsen et annet geografisk virkeområde enn det som følger av eksisterende tillatelser og reguleringsregelverket.

Advokatforeningens innspill gir etter dette ikke grunnlag for å endre den geografiske angivelsen i § 46.

Når det gjelder teinekravet, har dette fortsatt en selvstendig funksjon i bestemmelsen ved at det angir hvilket redskap snøkrabbetillatelsen omfatter. Høstingsregelverket regulerer hvordan fangsten skal gjennomføres og de nærmere kravene til redskapet. Fiskeridirektoratet vurderer derfor at teinekravet bør videreføres som foreslått i høringen.

Bestemmelsen om fangst på en annen stats kontinentalsokkel viderefører kravet om uttrykkelig samtykke fra den aktuelle staten.

Advokatforeningen har vist til reglene om norske fartøys fiske og fangst i farvann underlagt annen stats fiskerijurisdiksjon og foreslått at dette bør komme tydeligere frem i bestemmelsen. Fiskeridirektoratet legger til grunn at eventuelle ytterligere krav til norske fartøys virksomhet i farvann underlagt annen stats jurisdiksjon følger av det generelle regelverket. Høringsforslaget viderefører på dette punktet gjeldende regulering av snøkrabbetillatelsen.

Høringsinnspillet gir derfor ikke grunnlag for å ta inn en særskilt henvisning til annet regelverk i § 46.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at § 46 bør videreføres som foreslått i høringen. Verken den geografiske angivelsen «Barentshavet», teinekravet eller bestemmelsen om fangst på en annen stats kontinentalsokkel gir grunnlag for materielle endringer i forskriftsteksten.

8.1.14 §§ 55 og 74 Leppefisk

Forskriftsutkastet viderefører kravet om at det må foreligge en gyldig leveringsavtale med godkjent kjøper før fartøyet starter fisket etter leppefisk. Kravet gjelder både for fartøy med leppefisktillatelse etter § 55 og for fartøy som deltar i åpen gruppe etter § 74.

Leveringsavtalen skal fremvises i forbindelse med kontroll og ellers på forespørsel fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten eller fiskesalgslagene.

Leppefisk er ikke foreslått omfattet av ID-kvoteordningen.

Høringsinnspill

Pelagisk Forening foreslår at kravet om leveringsavtale fjernes både for leppefisktillatelsen etter § 55 og for deltakelse i åpen gruppe etter § 74. Foreningen foreslår også at leppefisk tas inn i ID-kvoteordningen.

Fiskeridirektoratets vurdering

Kravet om gyldig leveringsavtale med godkjent kjøper viderefører gjeldende regulering av leppefisket. En oppheving av kravet vil derfor innebære en materiell endring av vilkårene for deltakelse i fisket. Dette er ikke en del av høringen og kommenteres ikke.

Pelagisk Forenings forslag om å ta leppefisk inn i ID-kvoteordningen innebærer en mer omfattende endring av kvote- og strukturegelverket.

En slik utvidelse vil kreve vurdering av hvilke fartøy og grupper som skal omfattes, hvordan leppefiskkvoter skal kunne utnyttes på et annet fartøy, og hvordan ordningen skal tilpasses den geografiske reguleringen av leppefisket. Det må også vurderes hvilken betydning ordningen vil få for kvotekonsentrasjon og fordelingen mellom lukket og åpen gruppe.

Forslaget er ikke utredet i høringsnotatet og vil kreve endringer i annet regelverk enn §§ 55 og 74. Det kommenteres derfor ikke.

8.1.15 Rødtetillatelsene, herunder § 57

Forskriftsutkastet viderefører tre tillatelser for høsting av rødtåte:

- rødtetillatelse
- avgrenset rødtetillatelse kategori 1
- avgrenset rødtetillatelse kategori 2.

Alle tre tillatelsene gjelder høsting av rødtåte med flytetrål, men har forskjellig geografisk og rettslig innhold.

Rødtetillatelsen etter § 57 omfatter høsting utenfor 1 000 meters dybdekote i de angitte områdene. De avgrensede rødtetillatelsene gjelder området mellom grunnlinjene og 1 000 meters dybdekote nord for 62° N og vest for 24° Ø.

Kategori 1 gjelder fartøy som omfattes av unntak fra aktivitetskravet etter deltakerloven § 6, og som er underlagt særskilte begrensninger i annet tillatelsesgrunnlag og annen høstingsvirksomhet.

Kategori 2 gjelder fartøy med annet fiskeritillatelsesgrunnlag.

Navnene ovenfor er navnene som faktisk brukes i høringsforslaget. Redskapskravet om flytetrål følger av bestemmelsenes materielle innhold.

Høringsinnspill

Pelagisk Forening foreslår at betegnelsen «avgrenset» og kategoribetegnelsene «kategori 1» og «kategori 2» fjernes.

Foreningen peker også på at det brukes ulike betegnelser knyttet til rødåte og rødåtetrål, og foreslår blant annet navnene «eierbegrenset rødåtetråltillatelse» og «åpen gruppe rødåtetrål».

Fiskeridirektoratets vurdering

Pelagisk Forening har et poeng i at betegnelsene «kategori 1» og «kategori 2» gir begrenset informasjon om forskjellen mellom tillatelsene.

Betegnelsen «avgrenset» har likevel et konkret innhold. De avgrensede rødåtetillatelsene gjelder et annet og mer avgrenset geografisk område enn rødåtetillatelsen etter § 57. Dersom «avgrenset» tas ut, vil navnene ikke lenger synliggjøre denne forskjellen.

Betegnelsen «eierbegrenset rødåtetråltillatelse» gir ikke en dekkende beskrivelse av kategori 1. Kategorien gjelder fartøy som har fått unntak fra aktivitetskravet etter deltakerloven § 6, og er samtidig underlagt begrensninger i fartøyets øvrige fiskeritillatelser og høstingsvirksomhet. Betegnelsen kan også gi inntrykk av at tillatelsen er underlagt en særskilt regel om eierkonsentrasjon.

Betegnelsen «åpen gruppe rødåtetrål» vil være misvisende. «Åpen gruppe» brukes om deltakelse uten fiskeritillatelse for det aktuelle fiskeriet, mens høsting av rødåte etter forskriftsutkastet forutsetter at fartøyet har en av de aktuelle rødåtetillatelsene.

Høringsforslaget bruker betegnelsen «rødåtetillatelse», mens redskapskravet om flytetrål fremgår av bestemmelsenes materielle innhold. Det er derfor ikke nødvendig å ta «trål» inn i tillatelsesnavnene for å videreføre redskapsbegrensningen.

Selv om kategoribetegnelsene er lite selvforklarende, gir Pelagisk Forenings forslag ikke mer presise navn. Fiskeridirektoratet vurderer derfor at betegnelsene «rødåtetillatelse», «avgrenset rødåtetillatelse kategori 1» og «avgrenset rødåtetillatelse kategori 2» bør videreføres som foreslått i høringen.

8.1.16 §§ 58 og 59 Hval- og seltillatelser

Forskriftsutkastet innebærer at hval- og seltillatelser endres fra årlige tillatelser til tidsavgrensede fiskeritillatelser. Tillatelsene skal dermed ikke tildeles på nytt hvert år. Høringsnotatet viser til at det i hovedsak er de samme fartøyene og aktørene som søker om og får tillatelse fra år til år. Tidsavgrensede tillatelser vil derfor redusere behovet for gjentakende søknadsbehandling.

Etter § 58 omfatter hvaltillatelsen fangst av vågehval. Bestemmelsen stiller også krav om at eieren av fartøyet er ført på blad B i fiskermanntallet. Dersom fartøyet eies av et selskap eller en sammenslutning, må mer enn 50 prosent av eierinteressene være ført på blad B i fiskermanntallet.

Etter § 59 omfatter seltillatelsen fangst av sel i Vesterisen og Østisen.

Høringsinnspill

Fiskebåt, Pelagisk Forening, Norges Fiskarlag og Advokatforeningen støtter forslaget om tidsuavgrensede hval- og seltillatelser.

Advokatforeningen peker på at tidsuavgrensede tillatelser kan bli stående registrert selv om de ikke lenger benyttes. Foreningen mener at det ved tildeling bør kontrolleres at fartøyene er egnet og utrustet for fangsten, og at passive tillatelser bør tilbakekalles i samsvar med gjeldende regler.

Advokatforeningen stiller også spørsmål ved om selskapsregelen i § 58 er nødvendig ved siden av definisjonen av «eier» i § 2. Dersom bestemmelsen bare gjentar det som følger av eierdefinisjonen, mener foreningen at dobbeltregulering bør unngås.

Fiskeridirektoratets vurdering

Tidsuavgrensede tillatelser

Høringsinstansene støtter forslaget om at hval- og seltillatelsene gjøres tidsuavgrensede. Når det i hovedsak er de samme fartøyene og aktørene som tildeles tillatelse hvert år, er det lite hensiktsmessig å kreve årlig søknad og retildeling.

Tidsuavgrensede tillatelser vil redusere den administrative ressursbruken og gi fartøyeierne større forutsigbarhet. Endringen innebærer også at hval- og seltillatelsene inngår i det nye, felles systemet med fiskeritillatelser.

At tillatelsene gjøres tidsuavgrensede, innebærer ikke en ubetinget rett til å drive fangst. Fartøyeieren må fortsatt oppfylle de løpende vilkårene for å utnytte tillatelsen. Fangsten må dessuten skje innenfor de kvotene, fangstperiodene og øvrige vilkårene som følger av det til enhver tid gjeldende regelverket. Fiskeridirektoratet vurderer derfor at forslaget om tidsuavgrensede hval- og seltillatelser bør opprettholdes.

Passive tillatelser

Advokatforeningen peker på at tidsuavgrensede tillatelser kan bli stående registrert selv om de ikke lenger benyttes.

Kravene til fartøyets egnethet og utrustning må kontrolleres ved tildeling i samsvar med vilkårene for den aktuelle tillatelsen. Etter tildelingen vil tillatelsene være underlagt de alminnelige reglene om bortfall og tilbakekall, herunder bestemmelsen om tilbakekall ved passivitet.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at risikoen for passive tillatelser ikke gir grunnlag for å endre forslaget om tidsuavgrensede hval- og seltillatelser. Passive tillatelser må følges opp etter de alminnelige tilbakekallsreglene.

Forholdet mellom § 58 og eierdefinisjonen i § 2

Advokatforeningen stiller spørsmål ved om selskapsregelen i § 58 er nødvendig ved siden av definisjonen av «eier» i § 2.

Bestemmelsene har forskjellige funksjoner. Definisjonen i § 2 angir hvem som skal regnes som eier når forskriften bruker dette begrepet. § 58 oppstiller i tillegg et særskilt krav om manntallsføring. Eierdefinisjonen fastsetter ikke i seg selv at de aktuelle personene skal være ført på blad B i fiskermanntallet. Regelen i § 58 er derfor ikke overflødig.

Ordlyden i høringsforslaget om at mer enn 50 prosent av «eierinteressene» må være ført på blad B i fiskermanntallet, er imidlertid upresis. Eierinteresser kan ikke være manntallsført. Det er de fysiske personene som innehar eierinteressene, som kan være ført i fiskermanntallet. Fiskeridirektoratet vurderer at ordlyden bør presiseres slik at det fremgår at det er de fysiske personene som innehar eierinteressene, og ikke eierinteressene som sådanne, som skal være ført på blad B i fiskermanntallet. Presiseringen er kun språklig og innebærer ingen endring av det materielle manntallskravet.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

Tredje ledd i § 58 bør presiseres slik at manntallsføringen knyttes til de fysiske personene som innehar eierinteressene. Den endelige ordlyden må samtidig være i samsvar med definisjonen av «sammenslutning» i § 2 og gjeldende beregningsmåte for eierinteresser i sammenslutninger. En mulig formulering er:

«Når fartøyet eies direkte av en fysisk person, er det et vilkår for tillatelsen at fartøyeieren er ført på blad B i fiskermanntallet. Dersom fartøyet eies av et selskap eller en sammenslutning, må fysiske personer som samlet innehar mer enn 50 prosent av eierinteressene, være ført på blad B i fiskermanntallet.»

Forslaget viderefører det særskilte manntallskravet i høringsforslaget. Endringen presiserer at det er de fysiske personene som innehar eierinteressene, og ikke eierinteressene som sådan, som skal være ført på blad B i fiskermanntallet. Den øvrige ordlyden i §§ 58 og 59 videreføres som foreslått i høringen.

8.1.17 § 77 Tilbakekall ved passivitet

Forskriftsutkastet § 77 gir Fiskeridirektoratet adgang til å tilbakekalle en fiskeritillatelse dersom det i inneværende kalenderår og samt de to foregående kalenderårene ikke er

registrert levering av fangst som er fisket eller fangstet med fartøyet i medhold av tillatelsen.

Etter overgangen til et felles system med fiskeritillatelser vil bestemmelsen gjelde både tillatelser som erstatter dagens spesielle tillatelser, og tillatelser som erstatter årlige deltakeradganger.

Høringsinnspill

Fiskebåt mener § 77 utvider passivitetsregelen fra spesielle tillatelser til alle fiskeritillatelser. Bestemmelsen vil dermed også gjelde tillatelser som erstatter dagens årlige deltakeradganger. Fiskebåt mener denne konsekvensen ikke er tilstrekkelig omtalt eller utredet i høringsnotatet.

Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskebåt har rett i at § 77 får et videre anvendelsesområde enn den gjeldende passivitetsregelen for spesielle tillatelser. Bestemmelsen vil også gjelde fiskeritillatelser som erstatter årlige deltakeradganger.

Det videre anvendelsesområdet må ses i sammenheng med overgangen til et felles system med fiskeritillatelser. Tidligere spesielle tillatelser og årlige deltakeradganger skal erstattes av tidsuavgrensede fiskeritillatelser med et felles rettslig utgangspunkt. Etter den vedtatte lovreformen skal deltakerlovens regler om tilbakekall også gjelde for de nye fiskeritillatelsene.

§ 77 bygger på lovens tilbakekallsgrunnlag ved passivitet og fastsetter perioden som skal legges til grunn for vurderingen.

Fiskeridirektoratet er enig med Fiskebåt i at konsekvensen for fiskeritillatelser som erstatter årlige deltakeradganger, burde ha vært tydeligere omtalt i høringsnotatet. Etter dagens system vurderes vilkårene for årlig deltakeradgang for hvert reguleringsår. Når deltakeradgangene erstattes av tidsuavgrensede fiskeritillatelser, vil tillatelsen som utgangspunkt bestå inntil den oppgis, faller bort eller tilbakekalles.

Dersom en fiskeritillatelse skal bringes til opphør på grunn av passivitet, må Fiskeridirektoratet treffe vedtak om tilbakekall. Formuleringen «kan tilbakekalle» innebærer at tillatelsen ikke faller bort automatisk fordi det ikke er registrert levering av fangst i den angitte perioden. Om tilbakekallsadgangen skal benyttes, må avgjøres etter en konkret vurdering i den enkelte saken.

Høringsinnspillet gir ikke grunnlag for å endre forskriftsteksten. § 77 videreføres som foreslått i høringen.

8.2 Forskrift om spesielle kvoteordninger og fordeling av strukturgevinst

8.2.1 § 2 Formål

Forslaget

Forskriftsutkastet § 2 fastsetter et felles formål for strukturkvoteordningene og de øvrige kvoteordningene i forskriften.

Etter høringsforslaget skal forskriften bidra til å tilpasse den enkelte fartøygruppen til ressursgrunnlaget. Forskriften skal videre gjøre det mulig å legge opp en drift som sikrer virksomhet over en størst mulig del av året, og legge til rette for spesialisering av driften og dermed et mer lønnsomt driftsopplegg for det enkelte fartøy.

Bestemmelsen bygger på formålsbestemmelsene i de gjeldende forskriftene om strukturkvoteordningene for henholdsvis havfiskeflåten og kystfiskeflåten.

Formuleringen i den gjeldende formålsbestemmelsen for havfiskeflåten om å legge til rette for å redusere antall fartøy i den enkelte fartøygruppen, er ikke videreført i høringsforslaget.

Høringsinnspill

Advokatforeningen viser til at de gjeldende forskriftene for kyst- og havfiskeflåten har ulike formålsbestemmelser. Foreningen mener det ikke er tilstrekkelig forklart hvilke formålselementer som videreføres i den nye, felles bestemmelsen.

Advokatforeningen peker særlig på at reduksjon av antall fartøy omtales som et formål med strukturkvoteordningen i høringsnotatet, uten at dette kommer til uttrykk i forslaget til § 2.

Fiskeridirektoratets vurdering

Advokatforeningen har et poeng i at forholdet mellom de gjeldende formålsbestemmelsene og den nye, felles bestemmelsen bør forklares tydeligere.

Den nye forskriften omfatter ikke bare strukturkvoteordningene, men også ID-kvoteordningen, slumpfiskeordningen og regler om fordeling av strukturgevinst. Ordningene har ulike formål og virkninger. ID-kvoteordningen innebærer at kvotegrunnlaget fra to fartøy kan utnyttes på ett fartøy, mens slumpfiskeordningen gjelder utnyttelse av gjenstående kvoter. Reglene om strukturgevinst regulerer fordelingen av kvotegrunnlag som blir tilgjengelig ved avkortning eller utløp av tidsbegrensede strukturkvotefaktorer.

Reduksjon av antall fartøy eller samling av kvotegrunnlag på færre fartøy er derfor ikke et dekkende felles formål for alle ordningene i forskriften. Et slikt formål bør eventuelt knyttes særskilt til strukturkvoteordningene.

Formålsbestemmelsen i den gjeldende forskriften for havfiskeflåten viser uttrykkelig til å legge til rette for å redusere antall fartøy i den enkelte fartøygruppen. Etter at kondemneringskravet ble opphevet, innebærer bruk av strukturkvoteordningene imidlertid ikke nødvendigvis en varig reduksjon av det samlede antall fysiske fartøy i fiskeflåten. Strukturkvoteordningene innebærer fortsatt at kvotegrunnlag som oppgis ved strukturering, samles på færre fartøy i den aktuelle fartøygruppen.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at det er mer presist å vise til samling av kvotegrunnlag på færre fartøy enn til en generell reduksjon av antall fartøy. Første ledd bør videreføres som foreslått i høringen, mens bestemmelsen suppleres med et nytt annet ledd som tydeliggjør strukturkvoteordningenes særskilte formål.

Forslag til endring av forskriftsteksten

§ 2 foreslås formulert slik:

§ 2 Formål

Forskriften har som formål å bidra til en tilpasning av den enkelte fartøygruppe til ressursgrunnlaget. Formålet er videre å gjøre det mulig å legge opp en drift som sikrer virksomhet over en størst mulig del av året, og å legge til rette for spesialisering av driften og derved et mer lønnsomt driftsopplegg for den enkelte fartøy.

Strukturkvoteordningene skal i tillegg legge til rette for at kvotegrunnlag samles på færre fartøy i den enkelte fartøygruppen.

Første ledd viderefører ordlyden i høringsforslaget. Annet ledd følger opp Advokatforeningens innspill og tydeliggjør strukturkvoteordningenes særskilte formål. Formuleringen tar samtidig hensyn til at opphevelsen av kondemneringskravet innebærer at strukturering ikke nødvendigvis fører til en varig reduksjon av antall fysiske fartøy.

8.2.2 § 3 Definisjoner

Forslaget

Forskriftsutkastet § 3 definerer blant annet «kvotefaktor», «grunnkvotefaktor», «strukturkvotefaktor», «strukturgevinstkvotefaktor», «slumpfiskeordning» og «særlig kvoteordning».

«Strukturkvotefaktor» er definert som en tidsbegrenset og avkortet kvotefaktor som oppstår på grunnlag av at et fartøy trekkes ut av fiske, og som kan tildeles ett eller flere fartøy.

«Strukturgevinstkvotefaktor» er definert som en kvotefaktor som oppstår når tidsbegrensningen for en strukturkvotefaktor utløper, eller etter avkortning av en grunnkvotefaktor i forbindelse med endring til en strukturkvotefaktor.

«Særlig kvoteordning» er definert som en ordning i kystfiskeflåten under 11 (13) meter som gjør det mulig for en fartøyeier med to kvoter i lukket fiskeri å slå sammen kvotegrunnlaget på ett fartøy. Ordningen innebærer at ett fartøy slettes fra Merkeregisteret, mens det andre fartøyet fisker begge kvotene.

Forskriftsutkastet bruker også begrepene «eier» og «fartøyeier», men inneholder ikke egne definisjoner av disse. Enkelte bestemmelser bruker i tillegg formuleringer som «samme eie», «samme direkte eier» og «eier av annet fartøy».

Høringsinnspill

Advokatforeningen mener definisjonen av «strukturkvotefaktor» er uklar og upresis. Foreningen viser til at ordlyden kan gi inntrykk av at faktoren oppstår når et fartøy trekkes ut av fiske, uten at det fremgår at det må søkes om og innvilges tillatelse til strukturering.

Advokatforeningen har også pekt på at forskriftsforslaget bruker begrepene «eier», «fartøyeier» og «selger» uten at forholdet mellom begrepene alltid fremgår klart. Innspillet er knyttet til forslaget til forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Det samme behovet for tydelig og konsekvent begrepsbruk gjør seg gjeldende i forskriften om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst, som bruker flere av de samme begrepene og skal virke sammen med forskriften om fiskeritillatelser.

Advokatforeningen mener videre at betegnelsen «særlig kvoteordning» er lite presis og kan forveksles med andre ordninger. Pelagisk Forening foreslår at den innarbeidede betegnelsen «ID-kvoteordningen» brukes.

Fiskeridirektoratets vurdering

Definisjonene av «eier» og «fartøyeier»

Forskriften om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst skal virke sammen med forskriften om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Reglene om de særlige kvoteordningene bygger på fiskeritillatelsene og kvotefaktorene som er knyttet til de enkelte fartøyene. Begreper som beskriver samme eierposisjon, bør derfor ha samme innhold i begge forskriftene.

Som vurdert under § 2 i forskriften om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier, har regelverket behov for å skille mellom to eierposisjoner. Det må kunne vises både til den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet, og til den eller de underliggende fysiske personene som gjennom direkte eller indirekte eierskap innehar den relevante eierposisjonen.

Fiskeridirektoratet vurderer at «fartøyeier» bør brukes om den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet. «Eier» bør brukes om den eller de underliggende fysiske personene som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar den relevante eierposisjonen.

Forskriftsutkastet bruker allerede «fartøyeier» i flere bestemmelser, blant annet i definisjonen av «særlig kvoteordning» og i reglene om bruk av denne ordningen. Begrepet er imidlertid ikke definert. Samtidig brukes formuleringer som «eier av annet fartøy», «eieren av det fartøyet», «samme direkte eier» og «samme eie». Dette kan gjøre det uklart hvilken eierposisjon den enkelte bestemmelsen gjelder.

Definisjonene av «eier» og «fartøyeier» bør derfor tas inn i § 3 med samme innhold som i forskriften om fiskeritillatelse og deltakelse i åpne fiskerier. En felles begrepsbruk vil gjøre sammenhengen mellom forskriftene tydeligere og redusere risikoen for at samme begrep forstås forskjellig.

Hvilket begrep som skal brukes, må vurderes ut fra hvilken eierposisjon den enkelte bestemmelsen gjelder. «Fartøyeier» brukes om den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet, mens «eier» brukes om underliggende direkte eller indirekte eierskap. Betegnelser som «kjøper» og «selger» beholdes der de mer presist beskriver partenes rolle.

Gjennomgangen av forskriftsutkastet viser at «fartøyeier» særlig bør brukes konsekvent i §§ 24, 26, 27, 28 og 51. I § 7 bør uttrykket «samme eie» erstattes med «samme fartøyeier», fordi bestemmelsen gjelder eieridentiteten mellom de to konkrete fartøyene. I § 18 bør den konkrete formuleringen om samme person eller samme selskap beholdes, fordi bestemmelsen regulerer en bestemt eierandel og historisk eierkontinuitet.

Endringene skal tydeliggjøre hvilken eierposisjon den enkelte bestemmelsen gjelder. De er ikke ment å endre personkretsen eller de materielle vilkårene for bruk av ordningene.

Definisjonen av «strukturkvotefaktor»

De gjeldende strukturkvoteforskriftene bruker begrepet «strukturkvote», men definerer ikke «strukturkvotefaktor» som et eget begrep. Høringsforslaget innebærer dermed en endret begrepsbruk.

Advokatforeningen har et poeng i at ordet «oppstår» ikke gir en presis beskrivelse av hvordan en strukturkvotefaktor etableres. At vilkårene for strukturering er oppfylt, innebærer ikke i seg selv at det er tildelt en strukturkvotefaktor. Det må søkes om bruk av strukturkvoteordningen, og faktoren må beregnes og tildeles av Fiskeridirektoratet.

Definisjonen bør derfor presiseres slik at den beskriver strukturkvotefaktoren og tildelingsprosessen, uten å gjengi de alternative grunnlagene og vilkårene for tildeling. Disse følger av de materielle bestemmelsene om strukturkvoteordningen.

En generell utforming er også hensiktsmessig fordi høringsforslaget åpner for at et forhåndstilsagn om utskiftningsstillatelse kan oppgis direkte ved strukturering. I slike tilfeller kan det opprinnelige fartøyet allerede være slettet fra Merkeregisteret og solgt videre. Det er derfor ikke treffende å beskrive alle tildelinger av strukturkvotefaktorer som basert på at et fartøy trekkes ut av fiske.

Høringsforslaget beskriver strukturkvotefaktoren som «tidsbegrenset og avkortet». Dette bør videreføres. De nærmere reglene om tidsbegrensning og avkortning følger av forskriftens materielle bestemmelser.

Definisjonen av «strukturgevinst»

Høringsforslaget bruker betegnelsen «strukturgevinstkvotefaktor» om kvotegrunnlag som blir tilgjengelig ved utløp av tidsbegrensede strukturkvotefaktorer eller ved avkortning i forbindelse med ny strukturering.

Det er hensiktsmessig å skille mellom tidspunktet da strukturgevinsten blir tilgjengelig for fordeling, og tidspunktet da den er fordelt og tilordnet en grunnkvotefaktor eller strukturkvotefaktor. Dette skillet krever likevel ikke at den fordelte strukturgevinsten etableres som en egen kvotefaktortype.

«Strukturgevinst» kan brukes som felles betegnelse. I de materielle bestemmelsene kan det skilles mellom strukturgevinst som blir tilgjengelig for fordeling, fordelt strukturgevinst og strukturgevinst som er tilordnet henholdsvis en grunnkvotefaktor eller strukturkvotefaktor.

En egen definisjon av «strukturgevinst» vil dermed tydeliggjøre hva som blir tilgjengelig ved utløp og avkortning, uten å etablere en tredje kvotefaktortype.

Høringsnotatet angir ikke uttrykkelig at den enkelte mottakerens andel av strukturgevinsten skal fastsettes gjennom et individuelt forvaltningsvedtak. Dette spørsmålet bør ikke avgjøres gjennom definisjonen.

Definisjonen av «ID-kvoteordningen»

Betegnelsen «særlig kvoteordning» sier lite om hvilken ordning definisjonen gjelder og kan forveksles med andre særlige kvoteordninger. «ID-kvoteordningen» er en mer innarbeidet og gjenkjennelig betegnelse.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at «særlig kvoteordning» bør erstattes med «ID-kvoteordningen».

Høringsinnspillet gjelder betegnelsen på ordningen og gir ikke grunnlag for å endre ordningens materielle innhold. Definisjonen bør derfor ellers videreføres som foreslått i høringen.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at høringsinnspillene gir grunnlag for å ta inn definisjoner av «eier» og «fartøyeier», presisere definisjonen av «strukturkvotefaktor», erstatte «strukturgevinstkvotefaktor» med «strukturgevinst» og endre betegnelsen «særlig kvoteordning» til «ID-kvoteordningen».

Definisjonene av «eier» og «fartøyeier» gis samme innhold som i forskriften om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Den øvrige forskriftsteksten tilpasses slik

at begrepene brukes konsekvent i samsvar med definisjonene. De øvrige definisjonene i § 3 videreføres som foreslått i høringen.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

De aktuelle definisjonene i § 3 kan formuleres slik:

«Eier»: *fysisk person som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, ses det hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte eller indirekte gjennom foretak samlet innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet.*

«Fartøyeier»: *den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.*

«Strukturkvotefaktor»: *tidsbegrenset og avkortet kvotefaktor som etter søknad beregnes og tildeles ved bruk av strukturkvoteordningen. Faktoren kan tildeles ett eller flere fartøy.*

«Strukturgevinst»: *kvotegrunnlag som blir tilgjengelig for fordeling når en tidsbegrenset strukturkvotefaktor utløper, eller ved avkortning av en grunnkvotefaktor i forbindelse med tildeling av en strukturkvotefaktor.*

«ID-kvoteordningen»: *ordning i kystfiskeflåten under 11 (13) meter som gjør det mulig for en fartøyeier med to kvoter i lukket fiskeri å slå sammen kvotegrunnlaget på ett fartøy. Ordningen innebærer at ett fartøy slettes fra Merkeregisteret, mens det andre fartøyet fisker begge kvotene.*

Definisjonene av «eier» og «fartøyeier» tilsvarer definisjonene som foreslås i forskriften om fiskeritillatelse og deltakelse i åpne fiskerier. Den felles begrepsbruken skal sikre at samme eierposisjon omtales på samme måte i de to forskriftene.

Den øvrige forskriftsteksten tilpasses definisjonene. «Fartøyeier» brukes når bestemmelsen gjelder den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet, mens «eier» brukes når bestemmelsen gjelder underliggende direkte eller indirekte eierskap.

Begrepsbruken i bestemmelsene om fordeling, erstatningstildeling, kvotetak og eierkonsentrasjon tilpasses den foreslåtte definisjonen av «strukturgevinst». De øvrige definisjonene i § 3 videreføres som foreslått i høringen.

8.2.3 §§ 4 og 5 Hvilke fartøy og fiskeslag ordningen omfatter

Forslaget

Forskriftsutkastet § 4 angir hvilke fartøygrupper strukturkvoteordningen gjelder for. Fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse er oppført som separate fartøygrupper.

Forskriftsutkastet § 5 angir hvilke fiskeslag det kan tildeles strukturkvotefaktor for i den enkelte fartøygruppen. I § 5 nr. 6 er fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse ført samlet. Etter bestemmelsen gjelder tildeling av strukturkvotefaktor for begge gruppene i fisket etter nordsjøsild, makrell, lodde og norsk vårgytende sild.

Høringsnotatet legger til grunn at det fortsatt skal være mulig å strukturere på tvers mellom fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse.

Høringsutkastet bruker både «norsk vårgytende sild» og «NVG-sild» som betegnelse på fiskeslaget. I § 5 nr. 6 brukes «norsk vårgytende sild», mens «NVG-sild» brukes i oppføringen for fartøy med ringnottillatelse og i oppføringen for fartøy med NVG-sild kysttillatelse.

Høringsinnspill

Pelagisk Forening mener fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse bør stå på separate linjer og ha hvert sitt nummer i bestemmelsen om hvilke fiskeslag strukturkvoteordningen omfatter.

Pelagisk Forening etterlyser også konsekvent bruk av betegnelsene «norsk vårgytende sild», «NVG-sild» og «NVG». Foreningens høringssvar viser mer generelt til betydningen av gjenkjennelig og konsekvent begrepsbruk i forskrifter, vedtak og registre.

Fiskeridirektoratets vurdering

Pelagisk trål og nordsjøtrål

Pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse er separate fiskeritillatelser. Fartøy med disse tillatelsene er også oppført som separate fartøygrupper i § 4. Det er derfor ikke behov for å endre § 4 på dette punktet.

Gruppene er ført samlet i § 5 fordi de samme fiskeslagene omfattes av strukturkvoteordningen for begge gruppene. En felles oppføring innebærer ikke i seg selv at fartøygruppene er slått sammen.

Pelagisk Forening har likevel et poeng i at oppføringen i § 5 bør samsvare med gruppeinndelingen i § 4. Når gruppene føres separat i § 4, vil det være mest konsekvent at de også føres i separate nummer i § 5.

En oppdeling tydeliggjør at pelagisk trål og nordsjøtrål er separate fartøygrupper. Oppdelingen endrer ikke hvilke fiskeslag strukturkvoteordningen omfatter for gruppene. De samme fire fiskeslagene videreføres for begge.

Høringsnotatet legger uttrykkelig til grunn at det fortsatt skal være mulig å strukturere på tvers mellom fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse. Oppdelingen i § 5 endrer ikke denne adgangen. Adgangen til strukturering mellom gruppene reguleres særskilt i forskriften.

Fiskeridirektoratet vurderer derfor at § 4 bør videreføres som foreslått i høringen, mens den felles oppføringen i § 5 nr. 6 deles i to nummer.

Betegnelsen for norsk vårgytende sild

Høringsutkastet bruker både «norsk vårgytende sild» og «NVG-sild» som betegnelse på fiskeslaget. Ulik begrepsbruk kan skape unødvendig tvil om betegnelse har forskjellig innhold.

Fiskeridirektoratet er enig med Pelagisk Forening i at arts- og bestandsnavn bør brukes konsekvent. I samsvar med løsningen i forslaget til forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier bør «norsk vårgytende sild» brukes når det siktes til fiskeslaget eller bestanden.

«NVG-sild» inngår samtidig i det etablerte tillatelsesnavnet «NVG-sild kysttillatelse». Det bør derfor skilles mellom navnet på fiskeritillatelsen og navnet på fiskeslaget. «NVG-sild kysttillatelse» beholdes som tillatelsesnavn, mens «norsk vårgytende sild» brukes som betegnelse på fiskeslaget.

Harmoniseringen er språklig og innebærer ikke en endring av hvilke fiskeslag eller fiskeritillatelser strukturkvoteordningen omfatter.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at § 4 bør videreføres som foreslått i høringen. I § 5 deles den felles oppføringen av fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse i to nummer. «Norsk vårgytende sild» brukes konsekvent som betegnelse på fiskeslaget, i samsvar med begrepsbruken i forslaget til forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. «NVG-sild» beholdes der betegnelsen inngår i et etablert tillatelsesnavn.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

§ 4 videreføres som foreslått i høringen.

I § 5 deles høringsforslagets nr. 6 i to nummer:

6. Fartøy som har pelagisk tråltillatelse: nordsjøild, makrell, lodde og norsk vårgytende sild.

7. Fartøy som har nordsjøtråltillatelse: nordsjøild, makrell, lodde og norsk vårgytende sild.

De etterfølgende punktene omnummereres.

I § 5 brukes «norsk vårgytende sild» konsekvent som betegnelse på fiskeslaget. «NVG-sild» beholdes der betegnelsen inngår i et etablert tillatelsesnavn.

Endringene er regeltekniske og språklige og innebærer ikke materielle endringer. Den øvrige ordlyden i §§ 4 og 5 videreføres som foreslått i høringen.

8.2.4 § 7 Vilkår for tildeling av strukturkvotefaktorer

Forslaget

Forskriftsutkastet § 7 fastsetter vilkårene for tildeling av strukturkvotefaktorer.

Etter høringsforslaget kan strukturkvotefaktor tildeles når ett eller flere fartøy meldes ut av Merkeregisteret og alle fiskeritillatelser knyttet til fartøyet eller fartøyene oppgis, eller når et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse oppgis.

Forslaget om oppgivelse av forhåndstilsagn skal gjøre det mulig å benytte driftsgrunnlaget i tilsagnet ved strukturering uten at fartøyeieren først må anskaffe og registrere et erstatningsfartøy, for deretter å melde fartøyet ut av Merkeregisteret og oppgi fiskeritillatelsene.

Høringsinnspill

Fiskebåt, Pelagisk Forening, Norges Fiskarlag og Advokatforeningen støtter forslaget om at et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse skal kunne oppgis direkte ved bruk av strukturkvoteordningen.

Høringsinstansene viser til at forslaget fjerner behovet for først å anskaffe og registrere et erstatningsfartøy, for deretter å melde fartøyet ut av Merkeregisteret og oppgi fiskeritillatelsene. Det er ikke kommet innvendinger mot hovedinnholdet i forslaget.

Fiskeridirektoratets vurdering

Forslaget om å kunne oppgi et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse direkte ved bruk av strukturkvoteordningen fjerner et unødvendig mellomledd og innebærer en administrativ og økonomisk forenkling. Høringsinstansene støtter forslaget, og Fiskeridirektoratet vurderer at det bør videreføres.

Ved oppgivelse av et forhåndstilsagn er det opprinnelige fartøyet allerede slettet fra Merkeregisteret. Høringsforslaget innebærer at oppgivelse av forhåndstilsagnet likestilles med at et fartøy trekkes ut av fiske ved bruk av strukturkvoteordningen. Fartøyeieren trenger dermed ikke først å anskaffe og registrere et erstatningsfartøy, for deretter å melde dette fartøyet ut av Merkeregisteret og oppgi fiskeritillatelsene.

Ved gjennomgangen av forskriftsteksten har Fiskeridirektoratet sett at sammenhengen mellom vilkårene i første ledd kan fremgå klarere. Vilårene er angitt i tre nummer. Nr. 1 og 2 er forbundet med «og», mens nr. 2 og 3 er forbundet med «eller». Ordlyden kan derfor forstås slik at kravet om utmelding av fartøy i nr. 1 også gjelder når et forhåndstilsagn oppgis etter nr. 3.

En slik forståelse vil ikke være i samsvar med den foreslåtte forenklingen. Dersom et fartøy også må meldes ut av Merkeregisteret når et forhåndstilsagn oppgis, vil fartøyeieren i praksis måtte anskaffe og registrere et erstatningsfartøy før struktureringen kan gjennomføres.

Første ledd bør derfor deles i to klart atskilte alternativer. Det ene alternativet gjelder utmelding av ett eller flere fartøy fra Merkeregisteret og oppgivelse av alle fiskeritillatelser knyttet til fartøyet eller fartøyene. Det andre alternativet gjelder oppgivelse av et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse, som etter høringsforslaget skal likestilles med at et fartøy trekkes ut av fiske ved bruk av strukturkvoteordningen.

Omformuleringen tydeliggjør den løsningen som er sendt på høring, og innebærer ikke en utvidelse av adgangen til å benytte strukturkvoteordningen.

Ved gjennomgangen er det også avdekket en feil i paragrafhenvisningen i første ledd. Bestemmelsen viser til fartøy «som nevnt i § 5». § 5 angir hvilke fiskeslag strukturkvoteordningen omfatter, mens § 4 angir hvilke fartøy ordningen gjelder for. Henvisningen bør derfor endres fra § 5 til § 4.

Etter høringsforslaget viser neste ledd til fiskeritillatelser som oppgis etter «første ledd bokstav b». Første ledd er imidlertid nummerert med nr. 1 til 3 og inneholder ingen bokstav b. Henvisningen må derfor tilpasses den nye utformingen av første ledd. Ved tilpasningen må det tas stilling til om regelen gjelder fiskeritillatelser som oppgis ved utmelding av fartøy, fiskeritillatelser som omfattes av et oppgitt forhåndstilsagn, eller begge situasjonene.

Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at adgangen til å oppgi et forhåndstilsagn bør videreføres. Første ledd bør omformuleres slik at oppgivelse av et forhåndstilsagn tydelig fremgår som et selvstendig alternativ til utmelding av fartøy og oppgivelse av fiskeritillatelser. Henvisningen fra § 5 til § 4 bør rettes. Henvisningen i neste ledd må tilpasses den nye utformingen av første ledd og bestemmelsens tilsiktede rekkevidde.

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

§ 7 første ledd kan formuleres slik:

§ 7 Vilkår for tildeling av strukturvotefaktorer

Strukturvotefaktor kan tildeles når enten

- a. ett eller flere fartøy som nevnt i § 4 meldes ut av Merkeregisteret og alle fiskeritillatelser knyttet til fartøyet eller fartøyene oppgis, eller*
- b. et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse oppgis.*

I leddet om begrensninger ved strukturering av fiskeritillatelser som er tildelt i rekrutteringsøyemed, erstattes «samme eie» med «samme fartøyeier». Endringen tydeliggjør at det siktes til den fysiske eller juridiske personen som direkte eier de aktuelle fartøyene, og er ikke ment å endre bestemmelsens materielle innhold.

Henvisningen i leddet om erstatningstildeling av fiskeritillatelser må tilpasses den nye bokstavinndelingen. Det må samtidig avklares om regelen gjelder fiskeritillatelser som

oppgis ved utmelding av fartøy, fiskeritillatelser som omfattes av et oppgitt forhåndstilsagn, eller begge situasjonene.

Den øvrige ordlyden i § 7 videreføres som foreslått i høringen, med nødvendig tilpasning av henvisningen i leddet om erstatningstildeling av fiskeritillatelser. Endringene tydeliggjør at oppgivelse av et forhåndstilsagn er et selvstendig alternativ til utmelding av fartøy og oppgivelse av fiskeritillatelser. De retter også paragrafhenvisningen og tilpasser eierbegrepet til definisjonen av «fartøyeier», uten å endre de øvrige vilkårene for tildeling av strukturvotefaktorer.

8.2.5 § 23 Fordeling av strukturgevinst ved avkortning

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

§ 23 kan innledes slik:

§ 23 Fordeling av strukturgevinst

Strukturgevinst som blir tilgjengelig når tidsbegrensede strukturvotefaktorer utløper etter § 8, skal fordeles slik at strukturgevinsten per grunnkvotefaktor er dobbelt så stor som strukturgevinsten per strukturvotefaktor.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig ved avkortning etter § 11, skal fordeles jevnt på grunnkvotefaktorene og strukturvotefaktorene i den gruppen strukturkvoten er hentet fra.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig ved avkortning, skal fordeles senest ved utløpet av kalenderåret da avkortningen skjer.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig når en tidsbegrenset strukturvotefaktor utløper, skal fordeles til den fartøygruppen eller hjemmelslengdegruppen som strukturvotefaktoren opprinnelig kom fra.

Bestemmelsen er tilpasset den foreslåtte definisjonen av «strukturgevinst». Den materielle endringen fra høringsforslaget er at modell X ikke benyttes ved fordeling av strukturgevinst som blir tilgjengelig ved avkortning. I disse tilfellene videreføres gjeldende prinsipp om lik vektning av grunnkvotefaktorer og strukturvotefaktorer.

Modell X ved utløp av tidsbegrensede strukturvotefaktorer, fristen for fordeling ved avkortning og hovedregelen om fordeling til opprinnelig fartøygruppe eller hjemmelslengdegruppe videreføres som foreslått i høringen.

Fiskebåts innspill om tidligere fordeling ved avkortning krever ikke endring av fristbestemmelsen. Formuleringen «senest ved utløpet av kalenderåret» er ikke til hinder for at fordelingen gjennomføres tidligere.

Det foreslås ikke et særskilt unntak fra hovedregelen for strukturkvotefaktorer med opprinnelig hjemmelslengde under 11 meter.

Den øvrige ordlyden i § 23 videreføres som foreslått i høringen, med terminologiske tilpasninger som følge av at «strukturgevinstkvotefaktor» erstattes med «strukturgevinst».

8.2.6 § 25 Unntak fra bestemmelser om kvotetak og eierkonsentrasjon

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

Høringsforslagets § 25 videreføres med terminologiske tilpasninger som følge av at «strukturgevinstkvotefaktor» erstattes med «strukturgevinst». Bestemmelsen suppleres samtidig med høringsnotatets forutsetninger om beregningsgrunnlaget for kvotetak i kystfiskeflåten og om senere erverv av strukturkvotefaktorer.

§ 25 Unntak fra bestemmelser om kvotetak og eierkonsentrasjon

Strukturgevinst som er fordelt etter § 23, skal ikke regnes med ved beregning av eierkonsentrasjon etter forskrift [...] om fiskeritillatelse og deltakelse i åpne fiskerier. Fordelt strukturgevinst skal heller ikke regnes med ved beregning av kvotetak på fartøynivå etter forskriften her.

Ved beregning av kvotetak i kystfiskeflåten skal strukturgevinst som er tilordnet en grunnkvotefaktor, holdes utenfor grunnkvotefaktoren som kvotetaket beregnes på grunnlag av.

Ved søknad om tildeling av nye strukturkvotefaktorer skal fordelt strukturgevinst likevel medregnes ved vurderingen av om tildelingen er forenlig med bestemmelsene om kvotetak og eierkonsentrasjon.

Første ledd viderefører hovedinnholdet i høringsforslagets § 25 med tilpasning til den foreslåtte begrepsbruken for strukturgevinst.

Andre ledd tydeliggjør høringsnotatets forutsetning om at fordelingen av strukturgevinst ikke skal øke grunnkvotefaktoren som kvotetaket i kystfiskeflåten beregnes på grunnlag av. Presiseringen er nødvendig dersom fordelt strukturgevinst skal inngå i grunnkvotefaktoren, men registreres særskilt.

Tredje ledd følger opp høringsnotatets forutsetning om at fordelt strukturgevinst skal få betydning ved senere tildeling av nye strukturkvotefaktorer. Bestemmelsen hindrer at unntaket i første ledd skaper nytt rom for ytterligere strukturering. Fiskebåts forslag om at særskilte begrensninger ikke er nødvendige når strukturgevinsten registreres særskilt, tas ikke til følge.

Det foreslås ikke en generell regulering i § 25 av strukturegevinst ved splitting, flytting, erstatningstildeling eller endringer i eierforholdene. Høringsnotatet gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å regulere alle disse tilfellene på samme måte.

8.2.7 §§ 50 og 51 Sammenslåing av rekestråltillatelser

Forslag til eventuell endring av forskriftsteksten

I § 50 endres den maksimale konsesjonskapasiteten etter sammenslåing fra 600 m³ til 760 m³. Det aktuelle leddet kan formuleres slik:

Det kan ikke fastsettes større konsesjonskapasitet enn 400 m³. Ved sammenslåing av tillatelser etter § 51 kan det likevel fastsettes en konsesjonskapasitet på inntil 760 m³.

§ 51 videreføres materielt som foreslått i høringen, med enkelte språklige og terminologiske rettelser:

§ 51 Sammenslåing av rekestråltillatelser

Den materielle endringen sammenlignet med høringsforslagets forskriftstekst er at grensen i § 50 økes fra 600 m³ til 760 m³.

I § 51 erstattes «eier» med det definerte begrepet «fartøyeier». Endringen tydeliggjør at bestemmelsen gjelder den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet, og innebærer ikke en materiell endring.

Kravene om utmelding fra Merkeregisteret og oppgivelse av alle tillatelser videreføres som foreslått i høringen. § 51 videreføres for øvrig med enkelte språklige rettelser.

9. FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM FISKERITILLATELSER OG DELTAKELSE I ÅPNE FISKERIER

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet den ...med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, § 13, § 14, § 18, § 21, § 28 og § 29.

DEL 1 GENERELLE BESTEMMELSER

KAPITTEL 1 INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder tildeling av fiskeritillatelse og andre begrensninger i adgangen til å delta i fiske.

§ 2 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a. «Eier»: fysisk person som direkte, eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, ses det hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte, eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet.
- b. «Fartøyeier»: fysisk eller juridisk person som direkte eier fartøyet
- c. «Høvedsmann»: leder av mannskapet om bord, med ansvar for driften av fartøyet.
- d. «Hjemmelslengde»: den lengde fartøyet henter sin kvotefaktor fra
- e. «Lasteromsvolum»: det totale volumet til et fartøys lasterom og tanker, herunder fryserom, kasserom og rom tilkoblet RSW-anlegg, som lovlig kan benyttes til føring av fangst. Lasterom og tanker som er innredet eller utrustet slik at de lovlig kan benyttes til føring av fangst skal regnes med i lasteromsvolumet selv om de ved avblending eller på andre lett reverserbare måter er gjort ubrukelige for føring av fangst. Følgende rom og tanker inngår ikke i lasteromsvolumet: Rom for biprodukter som f.eks. lever, rogn og torskehoder, melrom, rom for inntak av fisk eller for slog, blødetank, rom for bearbeiding av fangsten, ensillasjetanker, vannballasttanker, islagre og isrom, redskapsrom og rom for øvrig som ikke lovlig kan nyttes til føring av fangst.
- f. «Sammenslutning»: Sammenslutning mellom to eller flere rederier er et eierfellesskap der rederiene deler samme administrasjon og styringsorgan
- g. «Merkeregisteret»: register over norske fiskefartøy

§ 3 Krav om fiskeritillatelse og andre begrensninger i fiske

Ingen må uten fiskeritillatelse drive ervervsmessig fiske eller fangst i fiskerier som er lukket etter kapittel 2 eller i fiskerier eller fangst som er åpne etter kapittel 3 i forskriften her.

Krav om fiskeritillatelse gjelder ikke for deltakelse i åpne grupper etter kapittel 4.

Det er ikke adgang til å nytte trål for andre fartøy enn de som er gitt tillatelse etter forskriften her, hvor redskapet trål inngår i fiskeriet. Det kan likevel drives trålfiske etter lodde og polartorsk med fartøy under 500 m³ lasteromsvolum, trålfiske etter kreps for fartøy som er 11 meter eller kortere og trålfiske etter reker nord for 62°N for fartøy som er kortere enn 19,81 meter.

§ 4 Søknad om fiskeritillatelse

Søknad om fiskeritillatelse skal oppfylle krav til søknad i forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervstillatelse, registrering og merking av fiskefartøy mv. (ervervstillatelsesforskriften) kapittel IV.

§ 5 Generelle kriterier for tildeling av fiskeritillatelse

Det kan tildeles fiskeritillatelse i lukkede fiskerier som nevnt i kapittel 2 til fartøyeier for et bestemt fartøy til erstatning for tilsvarende tillatelse som oppgis i følgende tilfelle:

- a. fartøyeier skifter ut sitt gamle fartøy med et brukt fartøy eller nybygg (utskiftning av fartøy)
- b. fartøyeier kjøper eller overtar på annen måte fartøyet for fortsatt drift (overtakelse av fartøy for fortsatt drift)
- c. fartøyeier eller fartøyeier av annet fartøy oppgir tilsvarende tillatelse (flytting av driftsgrunnlag)

Det kan på samme grunnlag tildeles fiskeritillatelse i åpne fiskerier som nevnt i kapittel 3, dersom øvrige vilkår for tildeling av slik tillatelse er oppfylt.

Ny eier kan likevel ikke tildeles kongekrabbetillatelse etter § 56 ved overtakelse av fartøy for fortsatt drift eller ved flytting av driftsgrunnlag. Det samme gjelder for fiskeritillatelse gitt i rekrutteringsøyemed med virkning fra 2010 eller senere.

Denne bestemmelsen er ikke til hinder for nytildeling etter særskilt beslutning fra departementet.

§ 6 Krav til forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse ved tildeling av fiskeritillatelser i lukkede fiskerier for kystfiskefartøy

Søknader om utskiftning av fartøy skal avslås dersom søknaden dreier seg om:

- a. utskiftning av fartøy med største lengde under 11 meter og minst en fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 11 meter, til erstatningsfartøy med største lengde på eller over 11 meter, eller
- b. utskiftning av fartøy med største lengde under 15 meter og minst en fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 15 meter, til erstatningsfartøy med største lengde på eller over 15 meter, eller
- c. utskiftning av fartøy med hjemmelslengde under 21 meter og minst en fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 21 meter, til erstatningsfartøy med største lengde på eller over 21 meter, eller
- d. utskiftning av fartøy med største lengde under 13 meter og fiskeritillatelse i kystfisket etter makrell med not med hjemmelslengde under 13 meter, til erstatningsfartøy med største lengde på eller over 13 meter

Det kan tildeles tillatelse til utskiftning av fartøy med største lengde under 11 meter og minst en fiskeritillatelse som ikke gjelder kystfisket etter makrell, med hjemmelslengde under 11 meter, til erstatningsfartøy med største lengde under 13 meter, dersom erstatningsfartøyet er hydrogendrevet eller har liknende miljøvennlig teknologi.

Det kan tildeles tillatelse til utskifting av fartøy til et erstatningsfartøy med større største lengde, såfremt erstatningsfartøyet var tildelt det aktuelle driftsgrunnlaget på skjæringsdatoen 5. juli 2019. Det settes som vilkår at erstatningsfartøyet har samme eier som ved første utskifting.

Søknader om flytting av driftsgrunnlag skal avslås dersom:

- a. tildeling av fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 11 meter tilhørende fartøy med største lengde under 11 meter, til fartøy med største lengde på eller over 11 meter
- b. tildeling av fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 15 meter tilhørende fartøy med største lengde under 15 meter, til fartøy med største lengde på eller over 15 meter.
- c. tildeling av fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 21 meter tilhørende fartøy med største lengde under 21 meter, til fartøy på eller over 21 meter.
- d. tildeling av fiskeritillatelse i kystfisket etter makrell med not med hjemmelslengde under 13 meter tilhørende fartøy med største lengde under 13 meter, til fartøy med største lengde på eller over 13 meter.

Det kan tildeles fiskeritillatelse med hjemmelslengde under 11 meter tilhørende fartøy med største lengde under 11 meter i annet fiskeri enn kystfisket etter makrell, til fartøy med største lengde under 13 meter dersom sistnevnte fartøy er hydrogendrevet eller har liknende miljøvennlig teknologi.

§ 7 Forhåndstilsagn om utskiftningsstillatelse

Dersom fartøyet er forlist i løpet av de siste seks månedene eller planlegges solgt uten at fartøyeieren har anskaffet nytt fartøy, eller skal benyttes på annet kvotesett i samme rederi, kan det gis tilsagn om tildeling av ny fiskeritillatelse i lukkede eller åpne fiskerier for et ubestemt erstatningsfartøy til fartøyeieren av utskiftingsfartøyet.

Slikt tilsagn gis med en varighet på to år, og kan bare forlenges dersom det er årsaker utenfor rederiets kontroll som medfører at erstatningsfartøy ikke er anskaffet innenfor fristen.

Erstatningsfartøyet må oppfylle de vilkår som til enhver tid er fastsatt i eller med hjemmel i deltakerloven for fartøy med slik tillatelse.

§ 8 Driftskrav ved tildeling av fiskeritillatelse

Det er et vilkår for tildeling av fiskeritillatelse ved overtakelse av fartøy for fortsatt drift eller ved flytting av driftsgrunnlag etter § 5, at den som selger fartøyet eller oppgir tillatelsen har levert fangst i medhold av den aktuelle fiskeritillatelsen i løpet av inneværende kalenderår eller de to foregående. Driftskravet gjelder for tildeling av følgende fiskeritillatelser:

- a. Torsketråltillatelse
- b. Seitråltillatelse
- c. Pelagisk tråltillatelse
- d. Nordsjøtråltillatelse
- e. Ringnottillatelse
- f. Reketråltillatelse nord
- g. Snøkrabbetillatelse

Fiskeridirektoratet kan gi dispensasjon fra driftskravet hvis tildelingen skjer i forbindelse med tildeling av strukturkvotefaktorer etter forskrift av ...2026 om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst.

§ 9 Leiefartøy havari og forlis

Ved forlis eller havari som medfører vesentlig driftsavbrudd kan Fiskeridirektoratet gi tillatelse til å benytte leiefartøy til å fiske i medhold av fiskeritillatelse i lukkede eller åpne fiskerier tildelt etter denne forskriften.

Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at hovedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet.

Dersom levering av fartøy fra verft til kjøper som har fått forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse etter § 7 første ledd på grunn av forlis eller havari blir vesentlig forsinket i forhold til frist fastsatt i bindende avtale om fartøykjøp, og dette skyldes at fartøyet har blitt ødelagt som følge av uforutsette hendelser som brann og lignende, kan det gis tillatelse til å benytte leiefartøy.

For kystfiskefartøy må leiefartøyets lasteromsvolum være mindre enn 500 m³. For slike fartøy kan det også settes vilkår om begrensning i fartøyets lengde. For fartøy med kongekrabbetillatelse kan det ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 21 meter eller mer. Begrensningen på 500 m³ gjelder ikke for leiefartøy som skal benyttes i en fartøygruppe i havfiskeflåten.

For fartøy i kystfiskeflåten kan ett og samme fartøy i løpet av reguleringsåret kun benyttes som leiefartøy i forbindelse med ett forlis eller havari.

Det kan gis tillatelse til å benytte leiefartøy i åpen gruppe dersom det forliste/havarerte fartøyet har deltatt i åpen gruppe i det aktuelle fisket med samme redskap i minst to av de tre foregående årene. Det kan dessuten gis tillatelse til å benytte leiefartøy i åpen gruppe dersom leiefartøyet har en største lengde på under 11 meter og eier av det forliste/havarerte fartøyet er ført på blad B i fiskermanntallet og har deltatt med dette fartøyet i åpen gruppe i det aktuelle fisket i minst to av de tre siste avsluttede kalenderårene forut for forliset/havariet.

§ 10 Leiefartøy nybygg

Ved kontrahering av nybygg kan Fiskeridirektoratet gi tillatelse til å benytte leiefartøy til å fiske i medhold av fiskeritillatelse i lukkede eller åpne fiskerier tildelt etter denne forskriften.

Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at høvedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet.

Det er en forutsetning for tillatelsen at rederiet har forhåndstilsagn om utskiftingstillatelse etter § 7, og at leiefartøyet ikke har fisket i henhold til annen leiefartøystillatelse i løpet av siste to år. Det er videre en forutsetning at rederiet enten

1. har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest om to år, eller
2. har inngått bindende kontrakt om kjøp av nybygg med levering senest innen utløpet av inneværende kalenderår og kan dokumentere at levering av nybygg er forsinket som følge av forhold utenfor rederiets kontroll.

Tillatelse til å benytte leiefartøy ved kontrahering av nybygg kan ikke gis lengre varighet enn utskiftingstillatelsens varighet. Tillatelse etter tredje ledd nr. 1 kan ikke gis ut over avtalt dato for levering av nybygg. Tillatelse etter tredje ledd nr. 2 kan ikke gis lengre varighet enn dokumentert forsinkelse.

For kystfiskefartøy må leiefartøyets lasteromsvolum være mindre enn 500 m³. For slike fartøy kan det også settes vilkår om begrensning i fartøyets lengde. For fartøy med kongekrabbetillatelse kan det ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 21 meter eller mer. Begrensningen på 500 m³ gjelder ikke for leiefartøy som skal benyttes i en fartøygruppe i havfiskeflåten.

§ 11 Tilordning av kvotefaktor fra fartøy eieren har eierandel i

Kvotefaktor fra fartøy en enkeltperson eller et selskap har eierandel i skal tilordnes disse som følger:

- a. når eierandelen i et fartøy er over 50 prosent, tilordnes fartøyets kvotefaktor fullt ut,

- b. når eierandelen i et fartøy er mellom 20 prosent og 50 prosent, tilordnes en forholdsmessig andel av fartøyets kvotefaktor, og
- c. når eierandelen i et fartøy er mindre enn 20 prosent, tilordnes ikke noe av fartøyets kvotefaktor.

Bestemmelsen får anvendelse ved tilordning av kvotefaktor knyttet til bestemmelser om konsentrasjon av eierskap etter §§ 15 og 16 om torsketråltillatelse, § 18 om seitråltillatelse, § 21 om konvensjonell havtillatelse, § 32 om ringnottillatelse og § 34 om pelagisk tråltillatelse.

§ 12 Regler om lasteromsvolum

Fiskeridirektoratet kan gi utfyllende regler om hva som skal regnes som lasteromsvolum.

DEL 2 FISKERITILLATELSER

KAPITTEL 2 FISKERITILLATELSE - LUKKEDE FISKERIER

2.1 FISKERITILLATELSER BUNNFISK FISKERI

1. Torsketråltillatelse

§ 13 Torsketråltillatelse

"Torsketråltillatelse" omfatter fiske med trål etter torsk, hyse, sei, lange (blålange og hvitlange), blåkveite, uer mv. i de områder departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Fiskeriet omfatter ikke fiske med trål etter makrell, lodde, kolmule, vassild, sild eller fisk som skal anvendes til industrielt formål i området øst av 0-meridianen og sør for 64°N.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt torsketråltillatelse.

Et fartøy med torsketråltillatelse kan ikke ha større lasteromsvolum enn 2 500 m³.

§ 14 Ombordproduksjon

Uten særskilt tillatelse er det forbudt å drive ombordproduksjon på fartøy som fartøyeieren er tildelt torsketråltillatelse for, dersom det er stilt vilkår om levering av fangst fra fartøyet, jf. forskrift 12. september 2003 nr. 1131 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltillatelse.

Uten slik særskilt tillatelse er det også forbudt å ha eller installere utstyr for ombordproduksjon på fartøy som nevnt i første ledd.

Med ombordproduksjon menes all videre bearbeiding av fiskekjøtt som blir gjort om bord i fartøyet, med unntak av frysing og pakking, etter at fisken er bløgget, sløyd og hodekappet.

§ 15 Konsentrasjon av eierskap

En enkeltperson eller et selskap kan ikke gjennom direkte eller indirekte eierskap inneha torsketråttillatelse for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 12 kvotefaktorer.

Tilsvarende konsentrasjonsgrenser skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

§ 16 Konsentrasjon av eierskap når fartøy og fiskeindustribedrift eies av samme eier

Når fartøy og fiskeindustribedrift er eid av samme direkte eller indirekte eier gjelder følgende konsentrasjonsgrenser:

- a. eieren kan ikke inneha torsketråttillatelse for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 9 kvotefaktorer uavhengig av hvilke fiskeindustribedrifter fangsten leveres til, og
- b. når mer enn en fiskeindustribedrift er eid av samme eier, kan eieren inneha torsketråttillatelse for fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 7 kvotefaktorer for det enkelte fiskeri for hver fiskeindustribedrift han eier, når han har plikt til å levere fangsten fra fartøyet til fiskeindustribedriften etter forskrift 12. september 2003 nr. 1131 om leveringsplikt for fartøy med torsketråttillatelse.

Tilsvarende konsentrasjonsgrenser skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

II. Seitråttillatelse

§ 17 Seitråttillatelse

"Seitråttillatelse" omfatter fiske med trål etter sei, torsk, hyse og uer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt seitråttillatelse.

Tillatelsen kan utvides til å omfatte fiske med trål etter sjøkreps sør for 62° N, dersom det blir dokumentert at innehaveren av tillatelsen har drevet direktefiske etter sjøkreps før 20. april 1999.

Et fartøy med seitråltillatelse kan ikke ha større lasteromsvolum enn 2 500 m³.

§ 18 Konsentrasjon av eierskap

En enkeltperson eller et selskap kan ikke gjennom direkte eller indirekte eierskap inneha seitråltillatelse for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 30 prosent av gruppekvoten for seitrålere for det enkelte fiskeslag.

Tilsvarende konsentrasjonsgrenser skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

III. Seinot havtillatelse

§ 19 Seinot havtillatelse

«Seinot havtillatelse» omfatter fiske etter sei med not. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt seinot havtillatelse.

IV. Konvensjonell havtillatelse

§ 20 Konvensjonell havtillatelse

«Konvensjonell havtillatelse» omfatter fiske med konvensjonelle redskap etter torsk, hyse, sei, brosme, lange (hvitlange og blålange), blåkveite, uer og steinbit. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt konvensjonell havtillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og være egnet, bemannet og utstyrt for fiske med konvensjonelle redskap etter torsk, hyse og sei mv.

For å kunne delta i fisket etter sei med garn, må fartøyet eller det fartøyet det er kommet til erstatning for, ha hatt adgang til å delta i dette fisket i 2026. Fartøyet må også være egnet, bemannet og utstyrt enten for fiske etter sei med garn eller for fiske etter sei med snurrevad dersom fartøyet skal benytte snurrevad i dette fisket.

For å kunne delta i fisket etter torsk i området sør for 62 grader nord, vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr, øst for fire grader vest og nord for 51 grader nord, må fartøyet ha hatt adgang til å delta i dette fisket i 2026.

§ 21 Konsentrasjon av eierskap

En person, et selskap eller en sammenslutning kan ikke gjennom direkte eller indirekte eierskap i fartøy inneha konvensjonell havtillatelse for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt inntil 15 prosent av gruppekvoten for det enkelte fiskeslag.

Tilsvarende grense skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

§ 22 Regler om salg av fartøy og flytting av driftsgrunnlag

Ved salg av fartøy kan Fiskeridirektoratet gi ny eier tillatelse når følgende vilkår er oppfylt:

- a. kjøper må være ført på blad B i fiskermanntallet, og
- b. både kjøper og selger må være bosatt og ført i fiskermanntallet i samme landsdel i minst 12 måneder før kjøpet finner sted, dersom ikke kjøpet skjer i forbindelse med at kjøper skal nytte strukturkvoteordning for havfiskeflåten. Nord-Norge (Finnmark, Troms og Nordland) og Sør-Norge (fra Trøndelag og sørover) regnes i denne sammenheng som hver sin landsdel. Det kan gjøres unntak fra kravet i første punktum for kjøper som er tatt opp i manntallet i løpet av de siste tolv månedene, dersom vedkommende har vært bosatt i landsdelen i minst 12 måneder. I vurderingen av hvor vedkommende er bosatt er de reelle forhold avgjørende, ikke den formelle registreringen i Folkeregisteret.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet i første ledd bokstav b):

- a. når fartøy selges til Nord-Troms og Finnmark, eller
- b. når fartøy overføres som ledd i generasjonsskifte til fordel for personer som oppfyller vilkåret for tidsbegrenset ervervstillatelse i deltakerloven § 7 annet ledd.

Bestemmelsen i første og annet ledd gjelder tilsvarende ved flytting av driftsgrunnlag.

§ 23 Regler om utskiftning

Det kan ikke gis tillatelse til utskiftning dersom søker er tildelt torskestråltillatelse etter § 13, seistråltillatelse etter § 17, pelagisk stråltillatelse etter § 33, eller ringnottillatelse etter § 31 for erstatningsfartøyet.

V. Avgrenset nordsjøstråltillatelse

§ 24 Avgrenset nordsjøstråltillatelse

«Avgrenset nordsjøstråltillatelse» omfatter fiske med trål etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. og sjøkreps sør for 62°N og øst for 4°V. Fiskeriet er lukket etter deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri etter første ledd at fartøyet er tildelt avgrenset nordsjøtråltillatelse.

Avgrenset nordsjøtråltillatelse kan bare tildeles for fartøy som også har reketråltillatelse sør etter § 47.

Avgrenset nordsjøtråltillatelse kan ikke tildeles for fartøy som er tildelt pelagisk tråltillatelse etter § 33 eller nordsjøtråltillatelse etter § 35.

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse kan bare ha et lasteromsvolum som er under 500 m³.

VI. Konvensjonell kysttillatelse nord

§ 25 Konvensjonell kysttillatelse nord

«Konvensjonell kysttillatelse nord» omfatter fiske med konvensjonelle redskap etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord. Fiskeriet er lukket etter deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt konvensjonell kysttillatelse nord.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske med konvensjonelle redskap etter torsk, hyse og sei.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

§ 26 Regler om salg av fartøy og flytting av driftsgrunnlag

Ved salg av fartøy kan Fiskeridirektoratet tildele ny eier tillatelse når følgende vilkår er oppfylt:

- a. kjøper må være ført på blad B i fiskermanntallet, og
- b. både kjøper og selger må være bosatt og ført i fiskermanntallet i samme landsdel i minst 12 måneder før kjøpet finner sted, dersom ikke kjøpet skjer i forbindelse med at kjøper skal nytte strukturkvoteordning for kystfiskeflåten. Nord-Norge (Finnmark, Troms og Nordland) og Sør-Norge (fra Trøndelag og sørover) regnes i denne sammenheng som hver sin landsdel. Det kan gjøres unntak fra kravet i første punktum for kjøper som er tatt opp i manntallet i løpet av de siste tolv månedene, dersom vedkommende har vært bosatt i landsdelen i minst 12 måneder. I vurderingen av hvor vedkommende er bosatt er de reelle forhold avgjørende, ikke den formelle registreringen i Folkeregisteret.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet i første ledd bokstav b):

- a. når fartøy selges til Nord-Troms og Finnmark, eller
- b. når fartøy overføres som ledd i generasjonsskifte til fordel for personer som oppfyller vilkåret for tidsbegrenset ervervstillatelse i deltakerloven § 7 annet ledd.

Bestemmelsen i første og annet ledd gjelder tilsvarende ved flytting av driftsgrunnlag.

§ 27 Regler om utskiftning

Det kan ikke gis tillatelse til utskiftning dersom søker er tildelt torskestråttillatelse etter § 13, seistråttillatelse etter § 17, pelagisk stråttillatelse etter § 33, eller ringnottillatelse etter § 31 for erstatningsfartøyet.

VII. Konvensjonell kysttillatelse sør

§ 28 Konvensjonell kysttillatelse sør

«Konvensjonell kysttillatelse sør» omfatter fiske etter torsk med konvensjonelle redskap i området sør for 62 grader nord, vest for en rett linje gjennom Lindenes fyr og Hanstholmen fyr, øst for fire grader vest og nord for 51 grader nord. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt konvensjonell kysttillatelse sør.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske med konvensjonelle redskap etter torsk.

Et fartøy med konvensjonell kysttillatelse sør kan bare ha et lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³.

VIII. Seinot kysttillatelse nord

§ 29 Seinot kysttillatelse nord

«Seinot kysttillatelse nord» omfatter fiske etter sei med not nord for 62°N. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt seinot kysttillatelse nord.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet. Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter sei med not.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde på eller over 13 meter, men mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

IX. Seinot kysttillatelse sør

§ 30 Seinot kysttillatelse sør

«Seinot kysttillatelse sør» omfatter fiske etter sei med not sør for 62°N. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt seinot kysttillatelse sør.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter sei med not.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde på eller over 13 meter, men mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

2.2 FISKERITILLATELSER PELAGISKE FISKERI

I. Ringnottillatelse

§ 31 Ringnottillatelse

«Ringnottillatelse» omfatter fiske med ringnot etter sild, makrell, taggmakrell (hestmakrell), lodde, kolmule og brisling. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt ringnottillatelse.

Fartøy med ringnottillatelse kan ikke ha et større lasteromsvolum enn 4 000 m³.

Et fartøy med ringnottillatelse kan ikke ta om bord og levere større fangst per tur enn den fastsatte konsesjonskapasiteten i de fiskeriene som ikke er regulert med kvoter på fartøynivå, med mindre det er gjort unntak i reguleringene av det enkelte fiskeri.

§ 32 Konsentrasjon av eierskap

En enkeltperson eller et selskap kan ikke gjennom direkte eller indirekte eierskap i fartøy inneha ringnottillatelse for flere fartøy enn det antall som til sammen vil bli tildelt inntil 6,5 prosent av summen av kvotefaktorene for fartøyene i det enkelte fiskeri.

Tilsvarende konsentrasjonsgrenser skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

II. Pelagisk tråltillatelse

§ 33 Pelagisk tråltillatelse

«Pelagisk tråltillatelse» omfatter fiske med trål eller not etter nordsjøsild, øyepål, tobis, taggmakrell (hestmakrell), brisling mv. sør for 64° N og etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. sør for 62° N og øst for 4° V. Tillatelsen gjelder også tråling etter kolmule i de områder og til de tider departementet bestemmer.

Tillatelsen kan utvides til å omfatte fiske med trål etter sjøkreps sør for 62° N, dersom det blir dokumentert at innehaveren av tillatelsen har drevet direktefiske etter sjøkreps før 20. april 1999.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt pelagisk tråltillatelse.

Fartøy med pelagisk tråltillatelse kan ikke ha et større lasteromsvolum enn 4 000 m³.

Et fartøy med pelagisk tråltillatelse kan ikke ta om bord og levere større fangst per tur enn den fastsatte konsesjonskapasiteten i de fiskeriene som ikke er regulert med kvoter på fartøynivå, med mindre det er gjort unntak i reguleringene av det enkelte fiskeri.

Konsesjonskapasiteten kan økes gjennom sammenslåing dersom et annet fartøy tas ut av fiske gjennom strukturkvoteordningen for pelagiske trålere og nordsjøtrålere etter forskrift ...2026 om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst, med inntil konsesjonskapasiteten til det fartøyet som tas ut av fiske. Det kan ikke fastsettes større konsesjonskapasitet for et fartøy enn 600 m³, eller inntil 1 500 m³ ved sammenslåing.

§ 34 Konsentrasjon av eierskap

En enkeltperson eller et selskap kan ikke gjennom direkte eller indirekte eierskap i fartøy inneha pelagisk tråltillatelse for flere fartøy enn det antall som til sammen vil bli tildelt inntil 20 prosent av summen av kvotefaktorene for fartøyene i det enkelte fiskeri, eller 20 prosent av gruppeknoten for fiskeslag som ikke er regulert etter kvotefaktormodellen.

Tilsvarende konsentrasjonsgrenser skal legges til grunn for tillatelse til endring i eiersammensetningen i medhold av deltakerloven § 9.

III. Nordsjøtråltillatelse

§ 35 Nordsjøtråltillatelse

«Nordsjøtråltillatelse» omfatter fiske med trål eller not etter nordsjøsild, øyepål, tobis taggmakrell (hestmakrell), brisling mv. sør for 64° N, og etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. og sjøkreps sør for 62° N og øst for 4° V. Tillatelsen gjelder også tråling etter kolmule i de områder og til de tider departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt nordsjøtråltillatelse.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse kan ikke ha et større lasteromsvolum enn 4 000 m³.

Et fartøy med nordsjøtråltillatelse kan ikke ta om bord og levere større fangst per tur enn den fastsatte konsesjonskapasiteten i de fiskeriene som ikke er regulert med kvoter på fartøynivå, med mindre det er gjort unntak i reguleringene av det enkelte fiskeri.

Konsesjonskapasiteten kan økes gjennom sammenslåing dersom et annet fartøy tas ut av fiske gjennom strukturkvoteordningen for pelagiske trålere og nordsjøtrålere etter forskrift ...2026 om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst, med inntil konsesjonskapasiteten til det fartøyet som tas ut av fiske. Det kan ikke fastsettes større konsesjonskapasitet for et fartøy enn 250 m³ med mindre det tildeles strukturkvote av nordsjøsild, norsk vårgytende sild eller makrell for fiske med fartøyet. Det kan ikke fastsettes større konsesjonskapasitet for et fartøy enn 600 m³, eller inntil 1 500 m³ ved sammenslåing.

IV. Makrelltråltillatelse

§ 36 Makrelltråltillatelse

«Makrelltråltillatelse» omfatter fiske med trål etter makrell i de områder og til de tider departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt makrelltråltillatelse.

Makrelltråltillatelse kan bare tildeles for fartøy som det også er tildelt pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for.

V. NVG-sild tråltillatelse

§ 37 NVG-sild tråltillatelse

«NVG-sild tråltillatelse» omfatter fiske med trål etter norsk vårgytende sild i de områder og til de tider departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt NVG-sild tråltillatelse.

NVG-sild tråltillatelse kan bare tildeles for fartøy som det også er tildelt pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for.

VI. *Lodde tråltillatelse*

§ 38 Lodde tråltillatelse

«Lodde tråltillatelse» omfatter fiske med trål etter lodde og polartorsk i de områder og til de tider departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt lodde tråltillatelse.

VII. *Kolmule tråltillatelse*

§ 39 Kolmule tråltillatelse

«Kolmule tråltillatelse» omfatter fiske med trål etter kolmule og polartorsk i områdene vest av 0-meridianen og øst av 0-meridianen nord for 62° N. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt kolmule tråltillatelse.

Kolmule tråltillatelse kan bare tildeles for fartøy som det også er tildelt ringnottillatelse for.

VIII. *Makrell kysttillatelse garn/snøre*

§ 40 Makrell kysttillatelse garn/snøre

«Makrell kysttillatelse garn/snøre» omfatter fiske etter makrell med garn/snøre. Fartøy med makrell kysttillatelse garn/snøre kan benytte not eller snurrevad i den utstrekning den årlige forskriften om regulering av fisket etter makrell åpner for dette. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt makrell kysttillatelse garn/snøre.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet. Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter makrell med garn/snøre, not eller trål.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt

IX. Makrell kysttillatelse not

§ 41 Makrell kysttillatelse not

«Makrell kysttillatelse not» omfatter fiske etter makrell med not. Fartøy med makrell kysttillatelse not kan benytte garn/snøre eller snurrevad i den utstrekning den årlige forskriften om regulering av fisket etter makrell åpner for dette. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd først punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt makrell kysttillatelse not.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet. Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter makrell med not, garn/snøre eller trål.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt

X. Makrell kysttillatelse ringnot

§ 42 Makrell kysttillatelse ringnot

«Makrell kysttillatelse ringnot» omfatter fiske etter makrell med ringnot eller snurrevad. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd først punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt makrell kysttillatelse ringnot.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet. Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter makrell med ringnot, snurrevad eller trål.

Fartøy med makrell kysttillatelse ringnot kan bare ha en hjemmelslengde mellom 21,35 og 28 meter og et lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³.

XI. NVG-sild kysttillatelse

§ 43 NVG-sild kysttillatelse

«Nvg-sild kysttillatelse» omfatter fiske etter norsk vårgytende sild med snurpenot, landnot eller snurrevad. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt NVG-sild kysttillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i Fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter norsk vårgytende sild med snurpenot, landnot, snurrevad eller trål. For å kunne delta i fisket med landnot må fartøyet ha en største lengde under 15 meter. Eiere av fartøy over 15 meter som ved søknad kan dokumentere landnotfiske ett av de siste 5 år kan likevel delta i fisket med landnot.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

XII. Nordsjøsild kysttillatelse

§ 44 Nordsjøsild kysttillatelse

«Nordsjøsild kysttillatelse» omfatter fiske etter sild med snurpenot eller landnot i Nordsjøen og Skagerak sør for 62°N. Fartøy med nordsjøsild kysttillatelse kan benytte trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt nordsjøsild kysttillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter nordsjøsild med snurpenot, landnot eller trål. Fartøy som benyttes til fiske med lysing skal ha særskilt lysebåt.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde på eller over 13 meter, men mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

XIII. Nordsjøsild kysttillatelse ringnot

§ 45 Nordsjøsild kysttillatelse ringnot

«Nordsjøsild kysttillatelse ringnot» omfatter fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerak med ringnot. Trål kan benyttes utenfor 12 nautiske mil av grunnlinjen. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt nordsjøsild kysttillatelse ringnot.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter nordsjøsild med ringnot eller trål.

Fartøy med nordsjøsild kysttillatelse ringnot kan bare ha en hjemmelslengde mellom 21,35 og 28 meter og et lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³.

2.3 FISKERITILLATELSER ANDRE LUKKEDE FISKERI

I. Snøkrabbetillatelse

§ 46 Snøkrabbetillatelse

«Snøkrabbetillatelse» omfatter fangst av snøkrabbe i Barentshavet med teiner. Fangst av snøkrabbe er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fangst som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt snøkrabbetillatelse.

Det er et vilkår at fartøyet er registrert i merkeregisteret og egnet, bemannet og utstyrt for fangst av snøkrabbe med teiner i Barentshavet.

Det kan bare deltas på annen stats kontinentalsokkel når det foreligger eksplisitt samtykke fra den andre staten.

II. Avgrenset rødåtetillatelse kategori 1

§ 47 Avgrenset rødåtetillatelse kategori 1

«Avgrenset rødåtetillatelse i kategori 1» omfatter høsting av rødåte med flytetrål i området nord for 62°N mellom grunnlinjene og 1000 meters dybdekote vest for 24°Ø. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet har avgrenset rødåtetillatelse kategori 1.

Fartøy som er tildelt slik tillatelse kan ikke drive fiske eller fangst på andre bestander enn rødåte.

Det er et vilkår for tillatelsen at fartøyeier er gitt unntak fra aktivitetskravet i medhold av deltakerloven § 6 tredje ledd første punktum, og at fartøyet ikke er eller blir tildelt annen fiskeritillatelse enn rødåtetillatelse etter § 57, og heller ikke annen fiskeritillatelse i lukkede fiskerier etter forskriften her.

III. Avgrenset rødåtetillatelse kategori 2

§ 48 Avgrenset rødåtetillatelse kategori 2

«Avgrenset rødåtetillatelse i kategori 2» omfatter høsting av rødåte med flytetrål i området nord for 62°N mellom grunnlinjene og 1000 meters dybdekote vest for 24°Ø. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet har avgrenset rødåtetillatelse kategori 2.

Det er et vilkår for tildeling av avgrenset rødåtetillatelse i kategori 2 at fartøyet er tildelt annen fiskeritillatelse, unntatt reketråltilatelse nord, seltillatelse og hvaltillatelse, og at det er eller samtidig blir tildelt rødåtetillatelse etter § 57.

IV. Vassildtråltilatelse

§ 49 Vassildtråltilatelse)

«Vassildtråltilatelse» omfatter fiske med trål etter vassild (*Argentina silus*) og polartorsk. Adgangen til å drive fiske med trål etter vassild gjelder bare i området nord for 62°N og sør for en linje trukket mellom Myken Fyr og posisjon 67°30 N og 9°10 Ø. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt vassildtråltilatelse.

V. Reketråltilatelse nord

§ 50 (Reketråltilatelse nord)

«Reketråltilatelse nord» omfatter fiske med trål etter reker i området nord for 62°N. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt reketråltilatelse nord.

Et fartøy med reketråltilatelse nord kan ikke ha større lasteromsvolum enn 2 500 m³.

Det kan dispenseres fra størrelsesbegrensningen i tredje ledd for fartøy som er tildelt pelagisk tråltillatelse etter § 33 eller ringnottillatelse etter § 31, dersom driftskravet i § 8 i forskrift av ...2026 om fiskeritillatelser og åpen gruppe, er oppfylt. Det skal stilles som vilkår for dispensasjonen at fartøyet i løpet av enhver periode på to hele kalenderår etter at dispensasjon er gitt skal levere fangst som til sammen utgjør minst 10 tonn reker.

Et fartøy med rekestråltillatelse nord kan ikke ta om bord og levere større fangst per tur enn den fastsatte konsesjonskapasiteten i de fiskeriene som ikke er regulert med kvoter på fartøynivå, med mindre det er gjort unntak i reguleringene av det enkelte fiskeri.

Det kan ikke fastsettes større konsesjonskapasitet enn 400 m³. Ved sammenslåing av tillatelser etter § 51 kan det likevel fastsettes en konsesjonskapasitet på inntil 760 m³.

§ 51 Sammenslåing av rekestråltillatelser

Eier av fartøy med rekestråltillatelse nord kan gis tillatelse til å erverve annet fartøy med tilsvarende tillatelse for å øke konsesjonskapasiteten på ett av fartøyene.

Tillatelse til sammenslåing kan gis når:

- a) ett av fartøyene blir meldt ut av merkeregisteret og
- b) alle tillatelser knyttet til fartøyet som blir meldt ut av merkeregisteret blir oppgitt.

Ved sammenslåing av tillatelser kan konsesjonskapasiteten for det fartøyet som blir i rekefisket økes med inntil 90 % av fastsatt konsesjonskapasitet til det fartøyet som trekkes ut av fiske.

VI. Rekestråltillatelse sør

§ 52 Rekestråltillatelse sør

«Rekestråltillatelse sør» omfatter fiske etter reker med trål i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N for fartøy med en største lengde på eller over 11 meter. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt rekestråltillatelse sør.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter reker med trål.

VII. Rekestråltillatelse Grønland

§ 53 Rekestråltillatelse Grønland

«Reketråltillatelse Grønland» omfatter fisket etter reker med trål i Grønlands økonomiske sone. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd, første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt reketråltillatelse Grønland. Videre er det et vilkår at fartøyet er registrert i Merkeregisteret og har reketråltillatelse nord etter § 50.

Det er videre et vilkår at fartøyet er påmeldt til Fiskeridirektoratet.

VIII. Brosme- og langetillatelse

§ 54 Brosme- og langetillatelse

«Brosme- og langetillatelse» omfatter fiske etter brosme og lange med line for fartøy som har en største lengde på eller over 28 meter. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt brosme- og langetillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for å fiske etter lange og brosme med line.

Brosme- og langetillatelse kan ikke tildeles fartøy med konvensjonell havtillatelse etter § 20.

Fartøy med brosme- og lange kysttillatelse kan bare tildeles fartøy som har et lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³.

IX. Leppefisktillatelse

§ 55 Leppefisktillatelse

«Leppefisktillatelse» omfatter fiske etter leppefisk til de tider og i de områder departementet bestemmer. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt leppefisktillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført på blad B i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk.

Det må foreligge gyldig leveringsavtale med godkjent kjøper før fartøyet starter opp fisket etter leppefisk. Leveringsavtalen skal fremvises i forbindelse med kontroll og ellers på forespørsel fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten eller fiskesalgslagene.

Et fartøy med leppefisktillatelse kan bare ha en største lengde som er under 15 meter.

X. Kongekrabbetillatelse

§ 56 Kongekrabbetillatelse

«Kongekrabbetillatelse» omfatter fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område. Fiskeriet er lukket, jf. deltakerloven § 13 første ledd første punktum.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt kongekrabbetillatelse.

Det er et vilkår at eier av fartøyet og høvedsmann er ført i fiskermanntallet.

Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe.

Fartøy med kongekrabbetillatelse kan bare ha en største lengde på eller over 6 meter og under 21 meter.

KAPITTEL 3 FISKERITILLATELSER – ÅPNE FISKERIER

I. Røddåtetillatelse

§ 57 Røddåtetillatelse

«Røddåtetillatelse» omfatter høsting av røddåte med flytetral i Norges økonomiske sone utenfor 1000 meters dybdekote nord for 62°N og vest for 24°Ø, og dessuten i fiskerisone ved Jan Mayen utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen, og i internasjonalt farvann i Norskehavet innenfor et område definert som NEAFC RA 2 (XNS). Fiskeriet er åpent, jf. deltakerloven § 21 første ledd første punktum første alternativ.

Det er et vilkår for å delta i fiskeri som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt røddåtetillatelse.

Det er et vilkår for tildeling av røddåtetillatelse at fartøyet er tildelt avgrenset røddåtetillatelse i kategori 1 eller annen fiskeritillatelse unntatt reketraltillatelse nord, seltillatelse og hvaltillatelse. Dersom fartøyet ikke er tildelt annen fiskeritillatelse enn avgrenset røddåtetillatelse i kategori 1, skal røddåtetillatelsen ikke gis lengre varighet enn den avgrensede røddåtetillatelsen i kategori 1.

II. Hvaltillatelse

§ 58 Hvaltillatelse

«Hvaltillatelse» omfatter fangst av vågehval. Fangsten er åpen, jf. deltakerloven § 21 første ledd første punktum første alternativ.

Det er et vilkår for å delta i fangst som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt hvaltillatelse.

Når fartøyet eies direkte av en fysisk person, er det et vilkår for tillatelsen at fartøyeieren er ført på blad B i fiskermanntallet. Dersom fartøyet eies av et selskap eller en sammenslutning, må fysiske personer som samlet innehar mer enn 50 prosent av eierinteressene, være ført på blad B i fiskermanntallet.

Fiskeridirektoratet kan i forskrift fastsette nærmere vilkår for deltakelse i fangsten, herunder vilkår om prøvetaking og opplæring.

III. Seltillatelse

§ 59 Seltillatelse

«Seltillatelse» omfatter fangst av sel i Vesterisen og Østisen. Fangsten er åpen, jf. deltakerloven § 21 første ledd første punktum første alternativ.

Det er et vilkår for å delta i fangst som nevnt i første ledd at fartøyet er tildelt seltillatelse.

Fiskeridirektoratet kan i forskrift fastsette nærmere vilkår for deltakelse i fangsten, herunder vilkår om prøvetaking og opplæring.

DEL 3 DELTAKELSE I ÅPNE FISKERIER

KAPITTEL 4 DELTAKELSE I ÅPEN GRUPPE I KYSTFARTØYGRUPPEN

I. Fellesbestemmelser

§ 60 Generelle vilkår for å delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske

For å delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske må følgende vilkår være oppfylt:

- a. Fartøyet må være registrert i Merkeregisteret
 - b. Fartøyet må ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum
 - c. Eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet.
 - d. Fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for det aktuelle fiskeriet
 - e. under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet.
- Dersom ingen fysisk enkeltperson direkte eller indirekte innehar mer enn 50

prosent av eierandelene i fiskefartøyet, er det et krav at den aktive fiskeren med størst eierandel står om bord som høvedsmann. Dersom ingen aktiv fisker alene har størst eierandel, er det en av de aktive fiskerne med størst eierandel som må stå om bord som høvedsmann. Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann dersom

1. eier har tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst, eller
2. eier er gravid eller har født barn for mindre enn to år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom eller
3. eier er forhindret fra å være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelse av fangst på grunn av sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering. Det er en forutsetning at vedkommende har stått i manntallet i minst ett år før første dag for utbetaling av sykepenger, og at vedkommende oppfylte vilkårene for å delta i åpen gruppe i dette fisket med det samme fartøyet eller fartøyet som det kommer til erstatning for, da sykdommen eller skaden inntraff, eller
4. eier er i vernepliktig førstegangstjeneste med minst ett års forutgående aktivitet i åpen gruppe.
5. eier har gjennomført skole med studieretning fiske og fangst og skal videreutdanne seg innen fiskerifag, styrmannsskole eller liknende, og har eid og drevet fartøyet i minst 2 år og har vært ført i fiskermanntallet i minst 2 år

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsen i første ledd bokstav a) om at fartøyet må være registrert i Merkeregisteret, for fartøy som skal delta i fiske i åpen gruppe etter rognkjeks.

Det stilles krav om at eier må være manntallsført på blad B for å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter blåkkeite nord for 62°N og i fisket etter brisling.

Vilkåret i første ledd bokstav e) om at eier selv må være høvedsmann om bord gjelder ikke i fisket etter sei med not eller konvensjonelle redskap sør for 62°N, i fisket etter blåkkeite nord for 62°N og i fisket etter lange og brosme.

§ 61 Begrensninger i hvem som kan delta i åpen gruppe

Hvis eier av fartøy som har fiskeritillatelse i lukkede fiskerier i kystfiskeflåten etter kapittel 2, eier 50 prosent eller mer i annet fartøy, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe innenfor samme fiskeri.

Hvis eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, eier 50 prosent eller mer i annet fartøy, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe i samme fiskeri.

Hvis ingen enkeltperson alene kan anses som eier av fartøyet, gjelder bestemmelsene i første og annet ledd tilsvarende for fartøy hvor enhver konstellasjon av enkeltpersoner innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i begge fartøy.

Hvis eier av fartøy som deltar i åpen gruppe inngår i konstellasjon av eiere som eier annet fartøy, og eierandelen i eierkonstellasjonen er nødvendig for oppfyllelse av aktivitetskravet i deltakerlovens § 6 annet ledd, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe i samme fiskeri.

§ 62 Gruppetilhørighet

Et fartøy som har startet fiske i medhold av fiskeritillatelse i lukkede fiskerier i kystfiskeflåten, kan ikke deretter fiske i åpen gruppe i dette fiskeriet i løpet av reguleringsåret.

II. Fiske i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N

§ 63 Vilkår for å delta i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N

For å kunne delta i åpen gruppe etter torsk, hyse og sei nord for 62°N må følgende vilkår være oppfylt:

- a. De generelle deltakervilkårene i § 60 må være oppfylt
- b. Fartøyet må ha en største lengde under 11 meter
- c. Én enkeltperson må direkte eller indirekte gjennom foretak inneha mer enn 50 prosent av eierandelene i fartøyet

Kravet i første ledd bokstav b om at fartøyet må ha en største lengde under 11 meter gjelder ikke dersom:

- a. eier av fartøyet har fisket og levert torsk med konvensjonelle redskap nord for 62 grader nord i åpen gruppe med dette fartøyet i minst ett av årene 2003, 2004, 2005, 2006 og 2007,
- b. eier av fartøyet har fått innvilget ervervstillatelse 1. januar 2006 eller senere for dette fartøyet på grunnlag av søknad innsendt senest 28. november 2007, eller har inngått bindende avtale om kjøp av dette fartøyet mellom 1. januar 2006 og 28. november 2007,
- c. eier av fartøyet har fisket og levert torsk med konvensjonelle redskap nord for 62 grader nord i åpen gruppe i minst ett av årene 2003, 2004, 2005, 2006 og 2007 og har adgang til å delta i lukket gruppe i et annet fiskeri etter reglene i denne forskriften, eller
- d. eier av fartøyet har hatt adgang til å delta i lukket gruppe i et annet fiskeri mellom 1. januar 2007 og 28. november 2007 og har adgang til å delta i lukket gruppe i et annet fiskeri etter reglene i denne forskriften.

Fartøy med torsketråltillatelse etter § 12, seitråltillatelse etter § 17 eller ringnottillatelse etter § 31 kan ikke delta i åpen gruppe.

III. Fiske i åpen gruppe etter torsk for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62°N

§ 64 Vilkår for å delta i åpen gruppe etter torsk for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen sør for 62°N

For å kunne delta fiske i åpen gruppe etter torsk med konvensjonelle redskap sør for 62°N, vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr, øst for 4°V og nord for 51°N, må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt.

IV. Fiske i åpen gruppe etter sei for fartøy som fisker med not nord for 62°N

§ 65 Vilkår for å delta i åpen gruppe etter sei for fartøy som fisker med not nord for 62°N

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter sei med not nord for 62°N må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt, og fartøyet må ha en største lengde under 13 meter.

V. Fiske i åpen gruppe etter sei for fartøy som fisker med not eller konvensjonelle redskap sør for 62°N

§ 66 Vilkår for å delta i åpen gruppe etter sei for fartøy som fisker med not eller konvensjonelle redskap sør for 62°N

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter sei med not eller konvensjonelle redskap sør for 62°N må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt. Fartøyet må videre ha en største lengde under 13 meter ved deltakelse med not. Lengdekravet gjelder ikke for deltakelse med konvensjonelle redskap.

VI. Fiske i åpen gruppe etter reker med trål i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N

§ 67 Vilkår for å delta i åpen gruppe etter reker med trål i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter reker med trål i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt og fartøyet må ha en største lengde under 11 meter.

VII. Fiske i åpen gruppe etter makrell

§ 68 Vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter makrell

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter makrell med not, garn eller snøre må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt og fartøyet må ha en største lengde under 13 meter.

VIII. Fiske i åpen gruppe etter NVG- sild

§ 69 Vilkår for å delta i fisket etter NVG-sild

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter NVG-sild (norsk vårgytende sild) med landnot eller garn må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt.

IX. Fiske i åpen gruppe etter sild i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N

§ 70 Vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter sild i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter sild i Skagerrak og Nordsjøen sør for 62°N med snurpenot, landnot eller garn må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt.

X. Fiske i åpen gruppe etter brisling

§ 71 Vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter brisling

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter brisling med not må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt. Eier må videre ha minst 2 års erfaring fra brislingfiske.

Fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det er gitt dispensasjon fra lengdebegrensningen som gjaldt før 2008 i henhold til de regler som gjaldt da dispensasjonen ble gitt.

Fartøy som benyttes til fiske ved lysing skal ha særskilt lysebåt.

Fiskeridirektoratet kan gi dispensasjon fra vilkårene om manntallsføring på blad B i § 60, kravet om at eier må ha minst 2 års erfaring og kravet om at eier selv skal være høvedsmann om bord på fartøyet.

Dispensasjon kan gis til høvedsmann med tradisjonelt brislingbruk og kontrakt om leie av fartøy. Enheten som gis dispensasjon må samlet fylle vilkårene for deltakelse.

XI. Fiske i åpen gruppe etter blåkkeite nord for 62°N

§ 72 Vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter blåkkeite nord for 62°N

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter blåkkeite nord for 62°N med konvensjonelle redskaper må de generelle vilkårene i § 60 må være oppfylt. Fartøyet må videre være under 28 meter største lengde.

XII. Fiske i åpen gruppe etter brosme og lange

§ 73 Vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter brosme og lange

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter brosme og lange må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt. Fartøyet må videre ha en største lengde under 28 meter.

XIII. Fiske i åpen gruppe etter leppefisk

§ 74 Vilkår for å delta i fisket etter leppefisk

For å kunne delta i fisket etter leppefisk i åpen gruppe må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt. Fartøyet må videre ha en største lengde under 11 meter.

Det må foreligge gyldig leveringsavtale med godkjent kjøper før fartøyet starter opp fisket etter leppefisk. Leveringsavtalen skal fremvises i forbindelse med kontroll og ellers på forespørsel fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten eller fiskesalgslagene.

XIV. Fiske i åpen gruppe etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark

§ 75 Vilkår for å delta i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark

For å kunne delta i fiske i åpen gruppe etter rognkjeks må de generelle vilkårene i § 60 være oppfylt, og fartøyet må være under 13 meter største lengde.

XV. Fangst av kongekrabbe i åpen gruppe innenfor kvoteregulert område

§ 76 Vilkår for å delta i fangst av kongekrabbe i åpen gruppe innenfor kvoteregulert område

For å kunne delta i fangst av kongekrabbe i åpen gruppe innenfor kvoteregulert område må følgende vilkår være oppfylt:

- a. De generelle vilkårene i § 60 må være oppfylt.
- b. Fartøyet må være merkeregistrert i Finnmark.
- c. Fartøyet må være på eller over 6 meter største lengde og under 15 meter største lengde
- d. Eier av fartøyet må være bosatt i Finnmark og ha vært bosatt der de siste 24 månedene, og dessuten være ført i fiskermanntallet i Finnmark og ha vært ført der de siste 12 månedene. I vurderingen av hvor vedkommende er bosatt er de reelle forhold avgjørende, ikke den formelle registreringen i Folkeregisteret.
- e. Én enkeltperson må direkte eller indirekte gjennom foretak inneha mer enn 50 prosent av eierandelene i fartøyet.

Fiskeridirektoratet kan kreve at fartøy som skal delta i åpen gruppe i fangst av kongekrabbe innenfor kvoteregulert område fremstilles for godkjenning.

DEL 4 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

§ 77 Tilbakekall av fiskeritillatelse ved passivitet

Fiskeridirektoratet kan tilbakekalle en fiskeritillatelse etter deltakerloven § 18 andre ledd jf. § 11 andre ledd bokstav a dersom det i løpet av kalenderåret samt ett av de to foregående år ikke er registrert levering av fangst fra fartøyet fisket i henhold til tillatelsen.

§ 78 Overtredelsesgebyr

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i eller i medhold av forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til deltakerloven § 28 og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova og deltakerloven.

§ 79 Bemyndigelse og vedtaksmyndighet

Departementet kan endre denne forskriften.

Fiskeridirektoratet har myndighet til å treffe vedtak etter denne forskriften.

I saker hvor Fiskeridirektoratet treffer vedtak er Nærings- og fiskeridepartementet klageinstans.

§ 80 Ikraftsetting og oppheving av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra den tid departementet bestemmer.

Fra samme tid oppheves følgende forskrifter:

- forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften)
- forskrift 19. desember 2025 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2026 (deltakerforskriften)

10. FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM SPESIELLE KVOTEORDNINGER OG STRUKTURGEVINST

Hjemmel: § 14 i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova)

KAPITTEL 1 GENERELLE BESTEMMELSER

§ 1 Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for fartøy som har fiskeritillatelse i lukkede fiskeri etter § 12 og § 13 i lov 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven), og som er listet opp i § 4 i forskriften her.

§ 2 Formål

Forskriften har som formål å bidra til en tilpasning av den enkelte fartøygruppe til ressursgrunnlaget. Formålet er videre å gjøre det mulig å legge opp en drift som sikrer virksomhet over en størst mulig del av året, og å legge til rette for spesialisering av driften og derved et mer lønnsomt driftsopplegg for det enkelte fartøy.

Strukturkvoteordningene skal i tillegg legge til rette for at kvotegrunnlag samles på færre fartøy i den enkelte fartøygruppen.

§ 3 Definisjoner

- a. «Eier»: fysisk person som direkte eller indirekte gjennom foretak innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet, ses det hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte eller indirekte gjennom foretak samlet innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet.
- b. «Fartøyeier»: den fysiske eller juridiske personen som direkte eier fartøyet.
- c. Kvotefaktor: Det enkelte fartøys andel av gruppeknoten i den gruppen fartøyet tilhører
- d. Grunnkvotefaktor: Et fartøys opprinnelige kvotefaktor tilknyttet fiskeritillatelsen. Gir beregningsgrunnlag for hvor mye et fartøy kan fiske i henhold til fiskeritillatelsen.
- e. Strukturkvotefaktor: Tidsbegrenset kvotefaktor som etter søknad beregnes og tildeles ved bruk av strukturkvoteordningen. Kan tildeles et eller flere fartøy.
- f. Strukturgevinst: Kvotegrunnlag som blir tilgjengelig for fordeling når en tidsbegrenset strukturkvotefaktor utløper, eller ved avkortning av en grunnkvotefaktor i forbindelse med tildeling av en strukturkvotefaktor
- g. Slumpfiskeordning: Utveksling av gjenstående deler av kvotene for ett eller flere fartøy, for fiske med et annet fartøy
- h. ID-kvoteordning: En ordning for kystfiskeflåten under 11 (13) meter som gjør det mulig for en fartøyeier med to kvoter i lukket fiskeri, å slå sammen kvotegrunnlaget på ett

fartøy. Ordningen innebærer at ett fartøy slettes fra merkeregisteret (avgivende fartøy), mens det andre fisker begge kvotene

- i. Hjemmelslengde: Den lengde fartøyet henter sin kvotefaktor fra
- j. Merkeregisteret: Registeret over norske fiskefartøy

KAPITTEL 2 STRUKTURKVOTEORDNING

I Generelle bestemmelser

§ 4 Hvilke fartøy som kan tildeles strukturkvotefaktor

Fartøy som kan tildeles strukturkvotefaktorer i havfiskeflåten er fartøy som har minst en av følgende fiskeritillatelser:

- a. Fartøy som har torsketråttillatelse
- b. Fartøy som har seitråttillatelse
- c. Fartøy som har konvensjonell havtillatelse
- d. Fartøy som har reketråttillatelse Grønland
- e. Fartøy som har ringnottillatelse
- f. Fartøy som har pelagisk tråttillatelse eller nordsjøtråttillatelse

Fartøy som kan tildeles strukturkvotefaktorer i kystfiskeflåten er fartøy som har minst en av følgende fiskeritillatelser:

- g. Fartøy som har konvensjonell kysttillatelse nord
- h. Fartøy som har konvensjonell kysttillatelse sør
- i. Fartøy som har seinot kysttillatelse nord
- j. Fartøy som har seinot kysttillatelse sør
- k. Fartøy som har reketråttillatelse sør
- l. Fartøy som har makrell kysttillatelse ringnot
- m. Fartøy som har makrell kysttillatelse not
- n. Fartøy som har makrell kysttillatelse garn/snøre
- o. Fartøy som har nordsjøsild kysttillatelse ringnot
- p. Fartøy som har nordsjøsild kysttillatelse
- q. Fartøy som har NVG-sild kysttillatelse

§ 5 Hvilke fiskeslag ordningen omfatter

Tildeling av strukturkvotefaktor gjelder følgende fiskeslag for den enkelte fartøygruppe:

- a. Fartøy som har torsketråttillatelse: torsk, hyse og sei nord for 62° N
- b. Fartøy som har seitråttillatelse: sei nord for 62° N og sei sør for 62° N
- c. Fartøy som har konvensjonell havtillatelse: torsk, hyse og sei nord for 62° N
- d. Fartøy som har reketråttillatelse Grønland: reker ved Grønland
- e. Fartøy som har ringnottillatelse: Norsk vårgytende sild, nordsjøsild, makrell, lodde, brisling og kolmule

- f. Fartøy som har pelagisk tråltillatelse: nordsjøsild, makrell, lodde og norsk vårgytende sild
- g. Fartøy som har nordsjøttillatelse: nordsjøsild, makrell, lodde og norsk vårgytende sild
- h. Fartøy som har konvensjonell kysttillatelse nord: torsk, hyse og sei nord for 62°N
- i. Fartøy som har konvensjonell kysttillatelse sør: torsk sør for 62°N
- j. Fartøy som har seinot kysttillatelse nord, kyst: sei nord for 62°N
- k. Fartøy som har seinot kysttillatelse sør: sei sør for 62°N
- l. Fartøy som har reketråltillatelse sør: reker sør for 62°N
- m. Fartøy som har makrell kysttillatelse ringnot: makrell
- n. Fartøy som har makrell kysttillatelse not: makrell
- o. Fartøy som har makrell kysttillatelse garn/snøre: makrell
- p. Fartøy som har nordsjøsild kysttillatelse ringnot: sild i Nordsjøen og Skagerrak
- q. Fartøy som har nordsjøsild kysttillatelse: sild i Nordsjøen og Skagerrak
- r. Fartøy som har NVG-sild kysttillatelse: Norsk vårgytende sild

Fartøy som har ringnottillatelse kan bare tildeles strukturkvotefaktor i fisket etter kolmule dersom både avgivende fartøy og mottakende fartøy har kolmuletråltillatelse

Fartøy som har pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan bare tildeles strukturkvotefaktor i fisket etter makrell, norsk vårgytende sild og lodde dersom både avgivende fartøy og mottakende fartøy har henholdsvis makrelltråltillatelse, NVG-sild tråltillatelse eller lodde-tråltillatelse.

§ 6 Tildeling av strukturkvotefaktor ved strukturering

Dersom et fartøy tas ut av fiske på de vilkår som er fastsatt i forskriften her, kan de enkelte kvotefaktorene i lukkede fiskerier for fartøy som nevnt i § 5 og som ellers ville blitt tildelt for fiske med dette fartøyet, tildeles ett eller flere andre fartøy som strukturkvotefaktor.

Strukturkvotefaktor kan bare tildeles når både det gjenværende fartøyet og det fartøyet som tas ut av fiske har samme type fiskeritillatelse i lukkede fiskerier.

Strukturkvotefaktorene av de ulike fiskeslag kan fordeles mellom flere fartøy innenfor de begrensningene som følger av forskriften her.

§ 7 Vilkår for tildeling av strukturkvotefaktorer

Strukturkvotefaktor kan tildeles når enten:

- a. ett eller flere fartøy som nevnt i § 4 meldes ut av Merkeregisteret og alle fiskeritillatelser knyttet til fartøyet eller fartøyene oppgis, eller
- b. et forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse oppgis.

Tilleggstillatelser som oppgis i henhold til første ledd bokstav a) og b) kan erstatningstildeles til det gjenværende fartøyet dersom distrikts- eller fiskerimessige hensyn ikke taler mot en slik tildeling, fartøyet ellers fyller vilkårene for slik tildeling, og den aktuelle tillatelsen har vært nyttet aktivt. Vilårene fastsatt for tildeling av den enkelte fiskeritillatelse gjelder tilsvarende for retildeling av fiskeritillatelse.

Det kan settes vilkår for tildeling av strukturkvotefaktor for å sikre distriktsmessige hensyn, når fiskeripolitiske hensyn ellers tilsier det, og når dette følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler. Dersom det ikke anses tilstrekkelig å sette et slikt vilkår kan søknad om tildeling av strukturkvotefaktor avslås.

Det kan ikke tildeles strukturkvotefaktor til fartøy med fiskeritillatelse i lukkede fiskerier i kystfiskeflåten dersom fiskeritillatelsen som oppgis er tildelt i rekrutteringsøyemed. Det kan likevel tildeles slik strukturkvotefaktor dersom fartøyet som tildeles strukturkvotefaktor har samme fartøyeier som fartøyet som tas ut av fiske, og som tillatelsen oppgis fra.

§ 8 Varighet av strukturkvotefaktor

Strukturkvotefaktorer kan tildeles for 20 år. Strukturkvotefaktorer som er tildelt første gang før 2007, kan tildeles for 25 år regnet fra og med 2008.

Strukturkvotefaktor tildeles for fiske med det enkelte fartøy, og kan ikke tildeles annet fartøy uten etter § 9 og § 10 i forskriften her.

§ 9 Splitting av strukturkvotefaktorer ved tildeling av fiskeritillatelse til erstatning for tilsvarende fiskeritillatelse

Ved tildeling av fiskeritillatelse etter § 5 i forskrift ...2026 om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier, faller fartøyets strukturkvotefaktorer knyttet til fiskeritillatelsen som oppgis, bort. Strukturkvotefaktorene kan likevel tildeles til fartøyet som tildeles fiskeritillatelse dersom vilkårene i § 7 er oppfylt. Tidsbegrensningene i § 8 fortsetter å løpe. Det skal ikke skje tildeling etter annet punktum dersom strukturkvotefaktor som oppgis er tildelt første gang som følge av at fiskeritillatelse tildelt i rekrutteringsøyemed er oppgitt.

§ 10 Splitting av strukturkvotefaktorer

Det kan tildeles strukturkvotefaktor med virkning fra kommende kvoteår til erstatning for tilsvarende strukturkvotefaktor eller deler av strukturkvotefaktor som oppgis med virkning fra utløpet av inneværende kvoteår, dersom vilkårene i § 7 er oppfylt. Tidsbegrensningene i § 8 fortsetter å løpe. Det skal ikke tillates tildeling av strukturkvotefaktorer som er tildelt første gang som følge av at fiskeritillatelse tildelt i rekrutteringsøyemed, er oppgitt.

§ 11 Avkortning

Før det tildeles strukturkvotefaktor til ett eller flere fartøy etter § 6, jf § 7, skal det foretas en avkortning på 10 prosent av den kvotefaktoren som ville blitt tildelt for fiske med det fartøyet som tas ut av fiske.

II. Strukturkvoteordning for havfiskeflåten

§ 12 Særlige regler for fartøy med torsketråltillatelse

Det kan ikke tildeles strukturkvotefaktor eller deler av strukturkvotefaktor til fartøy som er innført i registeret over fiskefartøy i Sør-Norge, på grunnlag av uttak av fartøy eller fartøy det er kommet til erstatning for som pr. 1. januar 1996 var innført i registeret i Finnmark, Troms eller Nordland. Dette forbudet gjelder likevel ikke dersom det uttatte fartøyet drev ombordproduksjon.

Det kan ikke tildeles mer enn 4 kvotefaktorer i fisket etter torsk nord for 62°N, 4 kvotefaktorer hyse nord for 62°N og 4 kvotefaktorer sei nord for 62°N inkludert fartøyets egen kvote, for fiske med ett fartøy.

Fartøy med torsketråltillatelse kan likevel tildeles strukturkvotefaktor av sei på grunnlag av uttak av fartøy med seitråltillatelse uten hinder av kravet i § 6 annet ledd om at fartøyene må ha samme type fiskeritillatelse. Det kan tildeles inntil 2 seitrålkvotefaktorer av sei nord for 62°N og inntil 2 seitrålkvotefaktorer av sei sør for 62°N som slik strukturkvotefaktor, uavhengig av fartøyets samlede kvotefaktorer i gruppen av fartøy med torsketråltillatelse.

Dersom det var knyttet leveringsvilkår til fiskeritillatelsen for det eller de fartøy som tas ut av fiske, skal det settes tilsvarende vilkår for strukturkvotefaktoren som tildeles det gjenværende fartøyet eller fartøyene.

§ 13 Særlige regler for fartøy med seitråltillatelse

Det kan ikke tildeles mer enn 3 kvotefaktorer i fisket etter sei nord for 62°N og 3,5 kvotefaktorer i fisket etter sei sør for 62°N inkludert fartøyets egen kvote, for fiske med ett fartøy.

Fartøy med seitråltillatelse kan tildeles strukturkvotefaktor av sei på grunnlag av uttak av fartøy med torsketråltillatelse uten hinder av kravet i § 6 annet ledd om at fartøyene må ha samme type fiskeritillatelse. Det kan tildeles inntil 2 torsketrålkvotefaktorer av sei nord for 62°N som slik strukturkvotefaktor, uavhengig av fartøyets samlede kvotefaktorer i gruppen av fartøy med seitråltillatelse.

§ 14 Særlige regler for fartøy med konvensjonell havtillatelse

Det kan ikke tildeles mer enn 5 kvotefaktorer av torsk nord for 62°N, 5 kvotefaktorer for hyse nord for 62°N og 2 kvotefaktorer av sei nord for 62°N, inkludert fartøyets egen kvote, for fiske med ett fartøy.

Adgang til å delta i fisket etter sei med garn og adgangen til å delta i fisket etter torsk i Nordsjøen etter § 20 i forskrift2026 om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier, regnes som en tilleggstillatelse i forhold til reglene i § 7 annet ledd.

§ 15 Særlige regler for fartøy med ringnottillatelse

Det kan ikke tildeles mer enn en kvote tilsvarende en kvotefaktor på 850 tonn for fiskeslag som er regulert ved bruk av kvotefaktorer, inkludert fartøyets egen kvotefaktor, for fiske med ett fartøy. Tilsvarende kan det for øvrige fiskeslag ikke tildeles mer enn en kvote tilsvarende to fartøykvoter eller maksimalkvoter, inkludert fartøyets egen kvote.

§ 16 Særlige regler for fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse

Det kan ikke tildeles mer enn en kvote tilsvarende en kvotefaktor på 1000 tonn for fiskeslag som er regulert ved bruk av kvotefaktorer, inkludert fartøyets egen kvotefaktor, for fiske med ett fartøy. Tilsvarende kan det for øvrige fiskeslag ikke tildeles mer enn en kvote tilsvarende to fartøykvoter eller maksimalkvoter, inkludert fartøyets egen kvote.

Det kan ikke tildeles strukturkvotefaktor av lodde til et fartøy som har større lasteromsvolum enn 500 m³ på grunnlag av uttak av et fartøy med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum, med mindre det var tildelt pelagisk tråltillatelse for det uttatte fartøyet. En loddetråltillatelse kan i slike tilfeller heller ikke retildes etter reglene § 7 andre ledd, med mindre det var tildelt pelagisk tråltillatelse for det uttatte fartøyet.

§ 17 Særlige regler for fartøy med reketråltillatelse Grønland

Det kan ikke tildeles mer enn 10 prosent av totalkvoten for fiske med ett fartøy.

Tildeling av strukturkvotefaktor til fartøy som er registrert i Sør-Norge kan ikke skje som følge av uttak av fartøy som er innført i registeret over fiskefartøy i Finnmark, Troms eller Nordland, med mindre minst 2/3 av kvoten for det uttatte fartøyet tildeles fartøy registrert i Finnmark, Troms eller Nordland.

III Strukturkvoteordning for kystfiskeflåten

§ 18 Hjemmelslengde for kvotetildeling

Det eller de fartøy som tildeles strukturkvotefaktor og det fartøyet som tas ut av fiske, må begge eller alle enten ha en hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 (13) og 14,99 meter, 15 og 20,99 meter eller mellom 21 og 27,99 meter, i det fiskeriet hvor det skal tildeles strukturkvotefaktor. Det kan gjøres unntak fra denne gruppeinndelingen for fartøy som eies med mer enn 50 prosent av samme person eller samme selskap, dersom samme person har hatt slik eierandel i fartøyene eller i selskapet/selskapene registrert i merkeregisteret siden før 28. mars 2003.

§ 19 Kvotetak

Fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 og 14,99 meter kan ikke tildeles større kvotefaktor enn 3 ganger fartøyets egen kvotefaktor, inkludert fartøyets egen kvotefaktor. Et fartøy kan likevel tildeles kvotefaktor inntil henholdsvis 4 eller 5 ganger fartøyets egen kvotefaktor, inkludert fartøyets egen kvotefaktor, i enten bunnfisksektoren eller i pelagisk sektor, dersom fartøyet ikke tildeles mer enn henholdsvis 2 eller 1 ganger fartøyets egen kvotefaktor, i den andre sektoren.

Fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 15 og 27,99 meter kan ikke tildeles større kvotefaktor enn 4 ganger fartøyets egen kvotefaktor, inkludert fartøyets egen kvotefaktor. Et fartøy kan likevel tildeles kvotefaktor inntil henholdsvis 5 eller 6 ganger fartøyets egen kvotefaktor, inkludert fartøyets egen kvotefaktor, i enten bunnfisksektoren eller pelagisk sektor, dersom fartøyet ikke tildeles mer enn henholdsvis 3 eller 2 ganger fartøyets egen kvotefaktor, inkludert fartøyets egen kvotefaktor, i den andre sektoren.

I denne paragrafen betyr "pelagisk sektor" fisket etter norsk vårgytende sild, sild i Nordsjøen og Skagerrak og fisket etter makrell. «Bunnfisksektoren» betyr fisket etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskap, seinotfisket og rekestrålfisket sør.

§ 20 Særlige regler for fartøy med konvensjonell kysttillatelse nord

Når det gjelder kvote av torsk, hyse og sei må det eller de fartøy som tildeles strukturkvotefaktor og det fartøyet som tas ut av fiske, begge eller alle ha vært registrert i samme landsdel i minst 12 måneder før det kan tildeles strukturkvotefaktor. Nord-Norge (Finnmark, Troms og Nordland) og Sør-Norge (fra Trøndelag og sørover) regnes i denne sammenheng som hver sin landsdel. Det kan gjøres unntak fra kravet i første punktum for kjøper som er tatt opp i manntallet i løpet av de siste 12 månedene dersom vedkommende har vært bosatt i landsdelen i minst 12 måneder. I vurderingen av hvor vedkommende er bosatt er de reelle forhold avgjørende, ikke den formelle registreringen i Folkeregisteret.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet i første ledd første punktum når fartøy selges til Nord-Troms eller Finnmark. Slik dispensasjon kan også gis når fartøy overføres som ledd i generasjonsskifte til fordel for personer som er tildelt tidsbegrenset ervervstillatelse etter deltakerloven § 7 andre ledd.

Dersom et fartøy har ulik hjemmelslengde i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, skal det være hjemmelslengden for kvotefaktoren for torsk som avgjør hvilken gruppe fartøyet tilhører.

§ 21 Særlige regler for fartøy med rekestråltillatelse sør

Det kan ikke tildeles strukturkvotefaktor av reker sør for 62°N til et fartøy som har større lasteromsvolum enn 500 m³, på grunnlag av uttak av et fartøy med mindre lasteromsvolum enn 500 m³. Rekestråltillatelse sør kan i slike tilfeller heller ikke retildeles etter reglene i § 7 annet ledd.

§ 22 Særlige regler for fartøy med nordsjøsild kysttillatelse ringnot og makrell kysttillatelse ringnot

Det eller de fartøy som tildeles strukturkvotefaktor og det fartøyet som tas ut av fiske, må begge eller alle ha en hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 21,35 meter og 27,99 meter, i det fiskeriet hvor det skal tildeles strukturkvotefaktor.

§ 23 Fordeling av strukturgevinst

Strukturgevinst som blir tilgjengelig når tidsbegrensede strukturkvotefaktorer utløper etter § 8, skal fordeles slik at strukturgevinsten per grunnkvotefaktor er dobbelt så stor som strukturgevinsten per strukturkvotefaktor.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig ved avkortning etter § 11, skal fordeles jevnt på grunnkvotefaktorene og strukturkvotefaktorene i den gruppen strukturkvoten er hentet fra.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig ved avkortning, skal fordeles senest ved utløpet av kalenderåret da avkortningen skjer.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig når en tidsbegrenset strukturkvotefaktor utløper, skal fordeles til den fartøygruppen eller hjemmelslengdegruppen som strukturkvotefaktoren opprinnelig kom fra.

Strukturgevinst som blir tilgjengelig etter utløpte eller avkortede strukturkvotefaktorer som er tilknyttet tilbudsplikt etter forskrift 12. september 2003 nr. 1131 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltilatelse, skal ikke tilknyttes tilbudsplikt inntil videre.

§ 24 Tildeling av strukturgevinst

Strukturgevinst tilknyttet det enkelte fartøys fiskeritillatelse (grunnkvotefaktor) eller strukturkvotefaktor kan ikke overdras.

Slik strukturgevinst kan likevel tildeles ved erstatningstildeling av fiskeritillatelser og strukturkvotefaktorer i følgende tilfelle:

- a. fartøyeier skifter ut sitt gamle fartøy med et brukt fartøy eller nybygg (utskiftning av fartøy)
- b. fartøyeier kjøper eller overtar på annen måte fartøyet for fortsatt drift (overtakelse av fartøy for fortsatt drift)
- c. fartøyeier eller fartøyeier av annet fartøy oppgir tilsvarende fiskeritillatelse eller strukturkvotefaktor (flytting av driftsgrunnlag)

§ 25 Unntak fra bestemmelser om kvotetak for eierkonsentrasjon og kvotetak på fartøynivå

Strukturgevinst som er fordelt etter § 23, skal ikke regnes med ved beregning av eierkonsentrasjon etter forskrift [...] om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Fordelt strukturgevinst skal heller ikke regnes med ved beregning av kvotetak på fartøynivå etter forskriften her.

Ved beregning av kvotetak i kystfiskeflåten skal strukturgevinst som er tilordnet en grunnkvotefaktor, holdes utenfor grunnkvotefaktoren som kvotetaket beregnes på grunnlag av.

Ved søknad om tildeling av nye strukturkvotefaktorer skal fordelt strukturgevinst likevel medregnes ved vurderingen av om tildelingen er forenlig med bestemmelsene om kvotetak og eierkonsentrasjon.

KAPITTEL 4 SLUMPFISKEORDNING

§ 26 Slumpfiskeordning for havfiskeflåten

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til at inntil 20 % av kvoten av det enkelte fiskeslag som er nevnt i § 5 første ledd, og som er tildelt for fiske med et fartøy som tilhører en fartøygruppe nevnt i § 4 første ledd, fiskes med et annet fartøy som tilhører samme fartøygruppe.

Fartøyet eller fartøyene som avgir kvote må ha fisket minst 30 % av kvoten før fartøy som mottar kvote kan starte fiske i henhold til tillatelsen etter første ledd. Fartøyeier som tildeles kvoter etter første ledd, må gi melding til Fiskeridirektoratet når fiske på slik kvote starter. Fiske på slike kvoter av torsk kan ikke starte før 1. juli.

Fiskeridirektoratet kan suspendere ordningen som nevnt i første ledd dersom hensynet til gjennomføring av fisket tilsier det.

KAPITTEL 5 ID-KVOTEORDNING FOR FARTØY MED HJEMMELSLENGDE UNDER 11 (13) METER

§ 27 Bruk av ID-kvoteordning

Fiskeridirektoratet kan etter søknad gi fartøyeier tillatelse til bruk av ID-kvoteordning i følgende fiskerier:

- a. Konvensjonell kysttillatelse nord: fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 N
- b. Makrell kysttillatelse garn/snøre og /eller not: fisket etter makrell
- c. Nordsjø-sild kysttillatelse: fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak
- d. NVG-sild kysttillatelse: fisket etter norsk vårgytende sild

Tillatelse til bruk av ID-kvoteordning kan bare gis dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. Fartøyeier må på vedtakstidspunktet være fartøyeier av to fartøy med fiskeritillatelse i lukket fiskeri i det aktuelle fiskeriet. Fiskeritillatelsene må ha hjemmelslengde under 11 meter (13 meter for makrell kysttillatelse not). Fartøyene må på vedtakstidspunktet ha samme fartøyeier.
- b. Fartøyeier må ha eid begge fartøyene det foregående kvoteår.
- c. Det ene fartøyets fiskeritillatelse må oppgis. Det kan ikke være registrert fangst inneværende år på fiskeritillatelsen som oppgis.
- d. Fartøyet som oppgir fiskeritillatelsen, skal slettes i merkeregisteret. Dette er ikke til hinder for at dette fartøyet senere kan føres inn igjen i merkeregisteret med samme eller annen eier dersom vilkårene for dette er oppfylt. Det kan gjøres unntak fra kravet om

sletting i merkeregisteret dersom fartøyet har fiskeritillatelse i lukket fiskeri i et annet fiskeri.

Tillatelse til bruk av ID-kvoteordning gir fartøyeier adgang til å fiske to kvoter i det aktuelle fisket med fartøyet som ikke slettes i merkeregisteret, henholdsvis kvote for fartøyets egen fiskeritillatelse og kvote for den oppgitte fiskeritillatelsen. Fartøyet kan ikke delta i kvotesamarbeidsordning i lukkede fiskerier det samme kvoteåret som fartøyet har tillatelse til bruk av ID-kvoteordning i det samme fiskeriet. Deltakelse i ID-kvoteordning er ikke til hinder for deltakelse i samfiskeordningen etter høstingsforskriften kapittel VII.

§ 28 Uttreden av ID-kvoteordning

Fiskeridirektoratet kan etter søknad gi fartøyeier tillatelse til uttreden av ID- kvoteordningen. Tillatelse til uttreden av ID-kvoteordningen kan bare gis med virkning fra et kvoteårsskifte.

Tillatelse til uttreden av ID-kvoteordningen innebærer at fartøyet som har deltatt i ordningen bare kan fiske kvote for én fiskeritillatelse i det aktuelle fisket fra og med dato for uttreden.

Det kan i forbindelse med uttreden av den ID-kvoteordningen tildeles fiskeritillatelse til annet fartøy i medhold av denne forskriften og i henhold til søknaden om uttreden.

Fiskeritillatelsen skal gjelde i samme fiskeri og ha samme hjemmelslengde som fiskeritillatelsen som ble oppgitt ved inntreden i ordningen, og kan bare tildeles fartøy med største lengde under 11 meter. Likevel kan fiskeritillatelse makrell kysttillatelse not tildeles fartøy med største lengde under 13 meter, og fiskeritillatelse makrell kysttillatelse garn/snøre tildeles fartøy med største lengde under 15 meter. Fiskeritillatelse kan tildeles uten hensyn til mottakende fartøys øvrige driftsgrunnlag.

§ 29 Tildeling av ID-kvote ved tildeling av fiskeritillatelse

Ved tildeling av fiskeritillatelse ved salg av fartøy for fortsatt drift, ved utskifting av fartøy eller til erstatning for tilsvarende fiskeritillatelse, faller kvote for fiskeritillatelse som er oppgitt etter § 27 annet ledd bokstav c) bort. Det kan tildeles ID-kvote til erstatning for den bortfalte kvoten til fartøyet som tildeles fiskeritillatelse som nevnt i første punktum.

KAPITTEL 6 VEDTAKSMYNDIGHET OG IKRAFTTREDELSE

§ 30 Bemyndigelse og vedtaksmyndighet

Nærings- og fiskeridepartementet kan endre denne forskriften.

Fiskeridirektoratet fatter vedtak etter denne forskriften. Nærings- og fiskeridepartementet er klageinstans.

§ 31 Ikrafttredelse og opphevelse av forskrifter

Denne forskrift trer i kraft fra den dato departementet bestemmer.

Fra samme tidspunkt oppheves følgende forskrifter:

- Forskrift 7. november 2003 nr. 1309 om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten
- Forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten